Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
Komunitní plánování sociálních služeb Znojemska
PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019, byl zpracován v rámci projektu Plánování rozvoje sociálních služeb na Znojemsku reg. č. CZ.1.04/3.1.03/78.00045, který je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZNOJEMSKA NA OBDOBÍ 2015–2019

4. Komunitní plán sociálních služeb Znojemska

Město Znojmo
Centrum sociálních služeb, p.o.
Komunitní plánování sociálních služeb Znojemska
Vančurova 17, 669 02 Znojmo
www.socialnisluzby-znojemsko.cz

Obsah

Slovo úvodem . . . 3

Usnesení Zastupitelstva města Znojma . . . 5

Zpracovatelský tým . . . 6

Komunitní plánování sociálních služeb . . . 7

Komunitní plánování sociálních služeb na Znojemsku . . . 8

- Zapojení obcí . . . 9
- Organizační zajištění procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska . . . 9
- Vyhodnocení realizace procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska za období 2012–2014 . . . 11
- Implementace a monitoring . . . 11

Podklady pro zpracování 4. komunitního plánu . . . 12

- Sociodemografická analýza . . . 12
- Analýza zadavatelů (zástupců obcí) sociálních služeb Znojemska . . . 17
- Analýza poskytovatelů sociálních služeb Znojemska . . . 19
- Financování sociálních služeb . . . 30

Připomínkovací řízení a jeho vypořádání . . . 35

Priority rozvoje sociálních služeb Znojemska 2015–2019 . . . 36

- Průřezové priority . . . 36
- Senioři . . . 36
- Osoby se zdravotním postižením . . . 37
- Děti, mládež, rodina . . . 37
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny . . . 37

Průřezové priority . . . 38

Senioři . . . 52

Osoby se zdravotním postižením . . . 62

Děti, mládež, rodina . . . 74

Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny . . . 81

Výklad pojmů – pojmosloví . . . 90

Seznam grafů, obrázků a tabulek . . . 93

Seznam zkratek . . . 94

Slovo úvodem

Drazí spoluobčané,

dokument, jenž se Vám dostává do rukou, je v pořadí již 4. komunitní plán sociálních služeb. Předkládá se pod názvem Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období let 2015–2019 a shrnuje potřeby v oblasti sociálních služeb.

Komunitní plán je výstupem společné práce mnoha lidí, kterým není oblast sociálních služeb lhostejná, mají zájem o její rozvoj a svými nápady, postřehy a zkušenostmi přispívají k řešení potřeb osob, jež se ocitají ve složité sociální situaci.

Vznik plánu vychází z principu komunitního plánování, kterému se ve městě Znojmě věnujeme již od roku 2005. Jde především o dialog a vyjednávání, které přinášejí postupné zlepšování úrovně sociální sféry v našem regionu. Na tomto principu je možné rychle, pohotově a kvalifikovaně reagovat na zjištěné potřeby občanů. Naším cílem je na základě pravidelného vyhodnocování informací ze sociální sféry aktualizovat komunitní plán sociálních služeb tak, aby bylo možné vytvořit síť dostupných a kvalitních sociálních služeb, které budou odpovídat potřebám obyvatel Znojemska i možnostem stávajících a dalších zdrojů.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období let 2015–2019 (4. komunitní plán sociálních služeb) definuje, jak se budou sociální služby na Znojemsku vyvíjet, jaké jsou priority a opatření v rozvoji sociálních služeb a do jakých oblastí by měly být směrovány finanční prostředky.

Doufám, že naše společná práce postupně povede ke zlepšení kvality života občanů, kteří řeší tíživou životní sociální situaci, a že se jim dostane potřebné pomoci a podpory.

V závěru mi dovolte poděkovat všem, kteří se na procesu komunitního plánování sociálních služeb na Znojemsku svou aktivní prací podíleli a podílejí.

Za Město Znojmo

Ing. Pavel Balík
místostarosta města Znojma

Vážení spoluobčané!

Tak jako se od pradávna vyvíjí společnost, tak se vyvíjí a proměňuje i každý z nás v průběhu celého svého života, od početí až do smrti. Změny jsou tedy přirozenou součástí vývoje každé společnosti i každého z nás a ať chceme či nechceme, tak nás ovlivňují, proměňují, usměrňují, příp. směřují. Mnohé z těchto změn jsou promítnuty i do právních norem. Máme tak zajištěna sice práva, ale zároveň máme uloženy i povinnosti. To, jak se vyrovnáváme se změnami a jak dalece nás ovlivní, jak naložíme se svými právy, jak uchopíme naše povinnosti apod., záleží do značné míry na nás. Někteří lidé to zvládnou bez obtíží, jiní potřebují pomoci. I proto jsou zde sociální služby, které v sobě zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče i služby sociální prevence, a jsou poskytovány formou pobytovou, ambulantní nebo terénní. V moderním pojetí se sociální služby zaměřují na zajištění pomoci a podpory těm, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Smyslem a cílem sociální práce i sociálních služeb je pozitivní změna v životě člověka, jejich účelem je pak sociální začlenění osob sociálně vyloučených nebo osob ohrožených sociálním vyloučením, a to včetně prevence sociálního vyloučení. K tomu všemu je však nezbytné porozumění komplexnímu charakteru sociálních služeb a respektu k uživatelům či klientům těchto služeb jako k osobám, které nemají „jen" povinnosti, ale mají také právo (spolu)rozhodovat o svém životě a je jim umožněno dosáhnout na příležitosti, jež jim napomohou zapojit se do běžného života společnosti, a to v rámci svých individuálních schopností a možností.

Souhrnně lze říci, že sociální služby jsou o lidech v jejich přirozeném sociálním prostředí a jejich cílem je pomoci lidem udržet si nebo znovu získat místo v životě komunity, jestliže toho sami nejsou tito lidé schopni. Aby byly tyto služby dostupné, kvalitní, efektivní, a aby dobře reflektovaly skutečné potřeby uživatelů a dané komunity či regionu, je nezbytné komunitní plánování se zapojením a aktivní účastí všech zainteresovaných v sociálních službách – uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů (obcí apod.), neopomíjejíce ostatní z řad dobrovolníků aj. Taktéž je ale zapotřebí i zajištění finančních prostředků na sociální služby, kdy ty jsou financovány vícezdrojovým způsobem financování.

Ve Znojmě a celém znojemském regionu je k tomu velmi dobře nakročeno, neboť již od roku 2005 se Město Znojmo a některé obce znojemského regionu účastní procesu komunitního plánování včetně hledání cest k zajištění sociálních služeb ve spolupráci s ostatními obcemi regionu, Krajským úřadem Jihomoravského kraje a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Pozornost je věnována seniorům, osobám se zdravotním postižením, dětem, mládeži a rodině, osobám ohroženým sociálním vyloučením, osobám v krizi i etnickým menšinám. Mnohé se zde už podařilo, což kdo opravdu chce, tak i vidí, ale mnohé je ještě před námi.

Předkládaný čtvrtý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období let 2015–2019 představuje záměry, priority a další věci, které jsou výsledkem společné práce těch, kterým není lhostejný život spoluobčanů v nepříznivé sociální situaci a kteří chtějí přispět ke kvalitnímu naplnění života a k rozvoji zdravé společnosti. Je to jedna z možných cest, kterou se lze vydat, jedna z mnoha možností, kterou jako jednotlivci, komunita či společnost můžeme sdílet nebo využívat, je to určitý náhled na danou problematiku, ale také snaha mnohých z nás podílet se na pozitivních změnách a pomáhat tam, kde je to potřeba, a těm, kteří pomoc opravdu potřebují a stojí o ni.

Děkujeme všem, kteří projevili zájem a zapojili se do přípravy a zpracování tohoto dokumentu a věříme, že se nám podaří stanovené záměry naplnit.

za Městský úřad Znojmo – odbor sociálních věcí a zdravotnictví
za Organizační skupinu Komunitního plánování sociálních služeb Znojemska

PhDr. Šárka Gambasová

PhDr. Šárka Gambasová
vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví
Městského úřadu Znojmo
členka organizační skupiny Komunitního plánování
sociálních služeb Znojemska

Usnesení Zastupitelstva města Znojma

Materiál byl postupně projednáván v orgánech města Znojma

Rada města Znojma
Datum: 15. 4. 2014

Zastupitelstvo města Znojma
Datum 29. 4. 2014

Znění usnesení č. 139/2014, bod č. 7814:

ZM schvaluje Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019 (4. Komunitní plán sociálních služeb Znojemska)

USNESENÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA ZNOJMA

Zpracovatelský tým

Centrum sociálních služeb Znojmo, příspěvková organizace je pověřena realizací komunitního plánování sociálních služeb usnesením číslo 116/2010 Zastupitelstva města Znojma ze dne 30. března 2010.

Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.
Komunitní plánování sociálních služeb Znojemska
U Lesíka 3547/11
669 02 Znojmo

Souhrnný dokument zpracovali a celý proces plánování sociálních služeb koordinovali:

Mgr. Lucie Rocková, DiS.
koordinátorka procesu komunitní plánování sociálních služeb Znojemska

Mgr. Martina Svobodová
asistentka komunitního plánování

Na přípravě a zpracování podkladů pro Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (dále jen SPRSS) Znojemska na období 2015–2019 se podíleli členové komunitního plánování ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, představiteli obcí ORP Znojmo a města Znojma.

V procesu KPSS je zapojeno na 70 osob, které se pravidelně účastní jednání pracovních skupin a aktivit souvisejících s přípravou plánu.

Organizační skupina komunitního plánování:

Organizační skupinu KPSS tvoří celkem 11 členů, v zastoupení uživatelů sociálních služeb, poskytovatelů sociálních služeb a zadavatelů sociálních služeb.

Skupina řídí činnost pracovních skupin, definuje a schvaluje postup prací, projednává výstupy z pracovních skupin. Sestavuje plán rozvoje sociálních služeb a definuje jeho konečnou podobu. Podílí se na přenosu informací k představitelům města a obcí, kteří mají rozhodovací pravomoci.

Zástupci zadavatele:

Ing. Pavel Balík
místostarosta města Znojma

PhDr. Šárka Gambasová
vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Znojmo

Jiří Dušek
zastupitel obce Šanov

Mgr. Adéla Bartesová
referentka oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ Znojmo, vedoucí pracovní skupiny „Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny“

Zástupci poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících organizací:

Jarmila Eliášová
Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.

Mgr. Evžen Adámek
Oblastní charita Znojmo

Zdeňka Severinová
Dobrovolnické centrum ADRA Znojmo, vedoucí pracovní skupiny „Senioři“

Zástupci uživatele:

Mgr. Karel Burdík

Mgr. Jana Puchegger Chadalíková

Mgr. Radka Růžičková
vedoucí pracovní skupiny „Děti, mládež, rodina“

Jana Svobodová
vedoucí pracovní skupiny „Osoby se zdravotním postižením“

Komunitní plánování sociálních služeb

Metoda komunitního plánování je způsob, kterým dochází ke zpracování rozvojových plánů, strategií a koncepcí vycházející z participativních přístupů, což znamená, že do tvorby těchto koncepcí je vtažena co nejširší veřejnost dané obce či lokality, pro kterou se dokumenty zpracovávají. Tuto metodu je možné využít pro různé oblasti života v regionu. V tomto dokumentu se zabýváme oblastí sociálních služeb, tedy zpracováním Komunitního plánu sociálních služeb. Je však důležité zabývat se vazbami na jiná související odvětví, jako např. zdravotnictví, školství, volný čas, trh práce, bariéry či bytovou politiku.

Legislativní oporou pro proces komunitního plánování sociálních služeb je Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, především §94 a §95. V zákoně se hovoří o „Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb", který má charakter komunitního plánu.

Podstatou komunitního plánování je zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb přiměřeně skutečným potřebám lidí a možnostem komunity.

Vizí komunitního plánování je dosáhnout takového rozvoje sociální sféry, aby reagoval na zjištěné potřeby občanů. Snahou je, aby síť sociálních služeb byla dostupná, kvalitní, efektivní a hospodárná.

Posláním komunitního plánování je zajistit, aby sociální služby fungovaly a rozvíjely se podle potřeb těch, kdo je využívají a zajištují. Z toho vyplývá, že:

- **služby jsou dostupné (kapacitně, místně, časově…),**
- **služby jsou kvalitní, reagují na potřeby uživatelů,**
- **nabídka služeb je přehledná a srozumitelná,**
- **peníze jsou vynakládány jen na takové služby, které jsou potřeba.**

Princip komunitního plánování předpokládá zapojení a úzkou spolupráci aktivních zainteresovaných občanů, přesněji tří subjektů tvořících tzv. komunitní triádu, při vytváření plánu a společném vyjednávání o budoucí podobě a realizaci konkrétních opatření a kroků vedoucích k naplnění priorit. Jedná se o:

- uživatele sociálních služeb (lidé využívající sociální služby),
- poskytovatele sociálních služeb (příspěvkové organizace města a nestátní neziskové
- organizace, které jsou činné v sociální oblasti),
- zadavatele sociálních služeb (politici, zástupci měst a obcí).

Komunitní plánování sociálních služeb je charakteristické tím, že se nejedná o jednorázový proces, ale je založen na principu cyklického opakování. Služby je nutné neustále plánovat, mapovat potřeby v oblasti sociálních služeb a porovnávat se stávající nabídkou. Na základě zjištění a v návaznosti na finanční zdroje a možnosti, stanovíme nové priority rozvoje sociálních služeb v navazujícím období.

Komunitní plánování sociálních služeb na Znojemsku

Garantem komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na Znojemsku je Město Znojmo, odbor sociálních věcí a zdravotnictví. Prostřednictvím odboru je zprostředkován přenos informací mezi volenými orgány města Znojma, organizační skupinou a dalšími subjekty komunitního plánování Znojemska. Členové komunitního plánování se podílí na přípravě podkladů pro jednání volených orgánů města Znojma.

Celý proces komunitního plánování je realizován pro správní obvod obce s rozšířenou působností města Znojma (dále jen SO ORP Znojmo), tedy pro město Znojmo a 110 obcí již od přelomu let 2004/2005. Střednědobý plán tak zachycuje nejen záměry města Znojma v sociální oblasti, ale také potřeby obcí ve SO ORP Znojmo, které při plánování spolupracovaly.

Na začátku realizace komunitního plánování na Znojemsku bylo usnesení Zastupitelstva města Znojma č. 64/2004 bod č. 2091 o schválení proškolení zástupců triády poskytovatele, zadavatele a uživatele v programu pro komunitní plánování. Následovala realizace projektu pod názvem „Příprava a vytvoření komunitního plánu sociálních služeb pro znojemský region“, který byl podpořen v rámci SROP, Grantového schématu Jihomoravského kraje, opatření 3.2. Rozvoj lidských zdrojů v regionech. Díky tomuto projektu získalo město Znojmo zdroje na zahájení prvních kroků pro realizaci procesu KPSS. Realizaci projektu zajišťovala příspěvková organizace města Znojma Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.

V úvodu zahájení KPSS byla vytvořena organizační struktura komunitního plánování, která postupně procházela změnami a vývojem, dle aktuálních změn a potřeb v procesu KPSS. Byla sestavena organizační skupina a pracovní skupiny zaměřené na jednotlivé cílové skupiny. Vytvořen byl první seznam organizací poskytujících sociální služby na Znojemsku, které postupně začaly vzájemně spolupracovat. Po zmapování organizací byl vytvořen první Adresář poskytovatelů sociálních služeb. Ze vzájemné spolupráce a jednotlivých kroků byl v závěru projektu sestaven „Komunitní plán sociálních služeb pro region Znojmo na období 2007–2010“, který Zastupitelstvo města Znojma projednalo a vzalo na vědomí, usnesením č. 21/2007. Celkem se do procesu komunitního plánování do roku 2007 zapojilo na 70 osob. Po ukončení projektu následovala fáze realizace a plnění tohoto plánu.

Koncem roku 2010 byl vytvořen 2. Komunitní plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na rok 2011, který byl schválen Zastupitelstvem města Znojma usnesením č. 20/2011.

Následovalo období let 2011–2012, kdy byl realizován grantový projekt nazvaný „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska“, financovaný z Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Prostřednictvím realizace jednotlivých klíčových aktivit docházelo k prohlubování spolupráce mezi jednotlivými subjekty nabízejícími sociální služby, a také dalšími organizacemi a občany, kteří mají o řešenou oblast zájem. Spolupráce byla navázána také s obcemi ve SO ORP Znojmo. Výstupem dvouletého projektu bylo, prostřednictvím naplňování jednotlivých klíčových aktivit projektu s uplatněním metody komunitního plánování a jejích principů, vytvoření nového komunitního plánu pod názvem „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014“ 3. komunitní plán, který byl následně doplňován prováděcími dokumenty – Akčními plány rozvoje sociálních služeb na jednotlivé roky, tedy pro rok 2013 a pro rok 2014. Důvodem zpracování jednoletých plánů jsou měnící se legislativní, společenské, ekonomické a finanční podmínky. Výsledné dokumenty byly schváleny Zastupitelstvem města Znojma. Materiály byly také předány představitelům obcí SO ORP Znojmo.

Další pokračování procesu KPSS bylo zajištěno díky realizaci navazujícího projektu, který byl zahájen v květnu roku 2012 pod názvem „Plánování rozvoje sociálních služeb na Znojemsku“, financovaného z Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Jeho cílem byla implementace SPRSS Znojemska na období 2012–2014, prohlubování a rozšiřování aktivit realizovaných v rámci procesu KPSS, rozvíjení vzájemné spolupráce směřované k mapování potřeb v oblasti sociálních a dalších navazujících služeb. Od května 2012 se jednotlivé pracovní skupiny scházely. Každá pracovní skupina má zvolenou vedoucí skupiny, která je zároveň členkou organizační skupiny KPSS. Obsahem jednání v průběhu celého období bylo průběžné hodnocení zpracovaného SPRSS Znojemska na období 2012–2014, mapování potřeb ve srovnání s aktuální nabídkou sociálních služeb a finančními zdroji, vytvoření swot analýz v jednotlivých pracovních skupinách a následná formulace priorit a opatření na období 2015–2019. K návrhu priorit a opatření nového SPRSS Znojemska na období 2015–2019 proběhlo připomínkovací řízení. Výstupem tohoto projektu a procesu KPSS je vytvoření již 4. Komunitního plánu sociálních služeb Znojemska – **„Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019“**.

Do celého procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska se podařilo v rámci jednání pracovních skupin a dalších setkání zapojit celkem téměř 100 osob.

Zapojení obcí

Do procesu komunitního plánování rozvoje sociálních služeb na Znojemsku (dále jen KPSS) jsou zapojovány obce ve spádové oblasti ORP Znojmo. Jedná se o 110 obcí v tomto správním obvodě a město Znojmo.

V rámci procesu KPSS je realizováno mnoho aktivit směřovaných na celé území ORP Znojmo. V období let 2012–2014 byly obcím nabídnuty např. přednášky o sociální oblasti pro obyvatele obcí, byla zpracována Analýza potřeb dětí ve věku 11–14 let pro celý správní obvod ORP Znojmo, prostřednictvím základních škol působících v jednotlivých obcích.

Všechny obce jsou pravidelně informovány o procesu KPSS, prostřednictvím setkání se starosty obcí (1x za rok), konferencí a dalších informačních aktivit realizovaných v rámci procesu KPSS na Znojemsku.

Při zpracování jednoletých Akčních plánů rozvoje sociálních služeb jsou představitelé obcí informativním dopisem žádáni o sdělení záměrů na konkrétní rok, které evidují v sociální oblasti v jejich obci, aby bylo možné tyto záměry zahrnout do akčního plánu a reagovat také nabídkou ze strany poskytovatelů sociálních služeb.

Taktéž při zpracování 4. komunitního plánu sociálních služeb Znojemska byli představitelé obcí osloveni pro zaslání záměrů v sociální oblasti v období let 2015–2019. Záměry, které jsme obdrželi, byly do Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska 2015–2019 zapracovány v rámci vývojových trendů, či jednotlivých priorit a jim příslušných opatření.

Konkrétní potřeby / záměry byly sděleny od následujících obcí:

Bítov	- potřeba 5 lůžek v zařízení pro seniory
Hrušovany n/Dyjí	- záměr výstavby nového domu s pečovatelskou službou (35 bytů) se zajištěním poskytování pečovatelské služby od organizace Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o. - chybějící aktivity pro děti ve věku 11–15 let, potřeba domu dětí a mládeže
Morašice	- obec bude i nadále využívat pečovatelskou službu, ošetřovatelskou službu
Rozkoš	- „Potřeby obce Rozkoš v sociální oblasti na období 2015–2019 se nemění.“
Višňové	- vybudování 4–5 sociálních bytů pro začínající manžele a rodiny
Vracovice	- do budoucna budou nadále využívat službu azylové domy - návštěvy zdravotních sester v domácnostech
Vranov nad Dyjí	- řešení bydlení pro seniory, ne jako forma sociální služby - v případě potřeby zajištění sociálních služeb budou využity stávající sociální služby poskytované na Znojemsku

Organizační zajištění procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska

Organizační strukturu procesu KPSS tvoří organizační skupina a pracovní skupiny.

Organizační skupinu tvoří zástupci z řad uživatelů, zástupci z řad poskytovatelů sociálních služeb a zástupci zadavatele. Organizační skupina se schází jedenkrát za dva měsíce. Projednává výstupy z pracovních skupin, připomínkuje a schvaluje materiály a řídí pracovní skupiny.

Výstupy z organizační skupiny jsou prostřednictvím odboru sociálních věcí a zdravotnictví při MěÚ Znojmo předávány k projednání Radě a Zastupitelstvu města Znojma. O výstupech KPSS je informována také Komise sociální, zdravotní a seniorů.

Součástí organizační struktury procesu KPSS jsou čtyři pracovní skupiny, které se scházejí jedenkrát za dva měsíce. Jejich složení odpovídá principu triády. Ve skupinách jsou zástupci zadavatele, poskytovatele a uživatele. V pracovních skupinách jsou zastoupeny osoby, které se procesu KPSS aktivně účastní, sdělují podněty a připravují podklady pro zpracování plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska. Podílejí se také na realizaci informačních aktivit, přednášek, seminářů a zpracování potřebných materiálů k sociálním službám. Jedná se přibližně o sto účastníků pracovních skupin.

Pracovní skupiny se zaměřují na tyto cílové skupiny:

Senioři

- Osoby v důchodovém věku

Osoby se zdravotním postižením

- Osoby s tělesným postižením
- Osoby se smyslovým (zrakovým, sluchovým) postižením
- Osoby s mentálním postižením
- Osoby s kombinovanými vadami
- Osoby s chronickým duševním onemocněním

Děti, mládež a rodinu

- Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let (ohrožené nežádoucími jevy)
- Rodiny s dětmi
- Oběti domácího násilí a trestné činnosti

Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny

- Osoby v krizi
- Osoby nepřizpůsobivé
- Osoby propuštěné z výkonu trestu
- Osoby opouštějící kvůli zletilosti zařízení ústavní výchovy
- Osoby žijící nedůstojným způsobem života
- Osoby ohrožené závislostmi
- Etnické menšiny
- Nízká kvalita bydlení, zadluženost

Schéma organizační struktury

Vyhodnocení realizace procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska za období 2012–2014

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014 definuje priority a opatření, které se týkají rozvoje sociální oblasti ve znojemském regionu. Na hodnocení realizace daného plánu se podílí organizační skupina a jednotlivé pracovní skupiny v rámci své činnosti. Výstupy a informace z hodnocení dále slouží pro sestavování nového plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska.

V rámci zhodnocení jednotlivých let jsou tvořeny monitorovací zprávy za každý kalendářní rok o realizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014.

Vyhodnocení jednotlivých priorit jsou uvedeny v kapitole průřezové priority a kapitolách jednotlivých pracovních skupin.

Výsledky procesu KPSS:

- pokračující proces komunitního plánování sociálních služeb na Znojemsku,
- nastavení Minimální sítě poskytovatelů sociálních služeb Znojemska, každoročně aktualizovaná – schválená Zastupitelstvem města Znojma, sestavování jednoletých Akčních plánů rozvoje sociálních služeb Znojemska (prováděcí dokument ke SPRSS Znojemska) s konkrétními záměry naplňování jednotlivých opatření na daný rok sloužící jako podklad pro přidělování dotací z MPSV, JMK,
- zavedení poskytování nových sociálních služeb či rozšíření stávajících,
- zavedení a rozvoj dobrovolnictví,
- do procesu KPSS jsou zapojováni uživatelé, kteří mají možnost vyjádřit své názory a podněty k dané problematice,
- rozvíjející se spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb,
- zvyšování povědomí o sociální oblasti u představitelů města Znojma a obcí Znojemska,
- dochází k lepší informovanosti, spolupráci mezi městem Znojmem a realizací procesu KPSS,
- klade se důraz na informování veřejnosti o sociální oblasti,
- dlouhodobá spolupráce s Jihomoravským krajem při procesu plánování sociálních služeb,
- vydávání aktualizovaných Adresářů poskytovatelů sociálních služeb Znojemska, informačních materiálů,
- realizace „Dne sociálních služeb aneb jeden svět pro všechny“ – podpora rozvíjení spolupráce mezi organizacemi a předávání informací široké veřejnosti,
- pořádání přednášek v rámci Týdne sociálních služeb ČR ve spolupráci s jednotlivými poskytovateli sociálních služeb,
- existence webového portálu www.socialnisluzby-znojemsko.cz a jeho průběžná aktualizace.

Implementace a monitoring

Proces implementace, monitorování a vyhodnocování plnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska, který je podkladem pro rozvoj sociálních služeb na Znojemsku, bude probíhat v rámci organizační struktury komunitního plánování. Po schválení Střednědobého plánu Zastupitelstvem města Znojma a po předání k projednání jednotlivým obcím SO ORP Znojmo, následuje další fáze procesu komunitního plánování, kterou je fáze implementace a hodnocení schváleného dokumentu. Tento proces bude probíhat v pětiletém období (2015, 2016, 2017, 2018, 2019), ve kterém by se mělo naplnit co nejvíce naplánovaných cílů, opatření a aktivit.

Pro hodnocení jednotlivých let budou v rámci monitoringu tvořeny monitorovací zprávy o plnění tohoto dokumentu, pro přehled o stavu naplňování SPRSS Znojemska 2015–2019. Tyto zprávy budou předkládány na vědomí Zastupitelstvu města Znojma, obcím ve SO ORP Znojmo a budou zveřejňovány na webovém portálu.

SPRSS Znojemska na období 2015–2019 bude doplňován tvorbou jednoletých akčních plánů, které umožní případné dílčí změny a doplnění, dle aktuálního vývoje ve vztahu k potřebám, legislativě a finančním prostředkům. Akční plány budou tvořeny v pracovních skupinách a organizační skupině KPSS, budou vycházet z nastavených priorit a opatření ve schváleném SPRSS Znojemska a z průběžného monitoringu plnění. Jejich obsahem budou konkrétní realizace projektů se vztahem na finanční prostředky. Jednoleté akční plány sociálních služeb budou předkládány Radě a Zastupitelstvu města Znojma ke schválení. Protože nenaplňovaný plán je známkou mrhání časem a penězi a je faktorem, který výrazně ohrožuje samotné pokračování komunitního plánování sociálních služeb v dané komunitě, je důležité zajistit kvalitní implementaci a efektivní vyhodnocení plánu.

Podklady pro zpracování 4. komunitního plánu

Při sestavování plánu jsme vycházeli z popisu aktuální situace na našem území a z vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014 (3. Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska).

Vycházeli jsme z těchto zdrojů:[1]

- Analýza potřeb cílové skupiny dětí 11–14 let v ORP Znojmo, Augur Consulting, s.r.o., leden 2014
- Analýza poskytovatelů sociálních služeb Znojemska, Masarykova univerzita Brno, 2011
- Analýza potřeb uživatelů v oblasti poskytování sociálních služeb na území Jihomoravského kraje, Zpráva pro SO ORP Znojmo, Augur Consulting, s.r.o., 2010
- Analýza zadavatelů (představitelů obcí) Znojemska, Masarykova univerzita Brno, 2011
- Český statistický úřad
- Finanční analýza poskytovatelů sociálních služeb působících v ORP Znojmo, Augur Consulting, s.r.o., leden 2014
- Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV
- Sociodemografická analýza, Masarykova univerzita Brno, 2010
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2012–2014
- SWOT analýzy jednotlivých cílových skupin zpracovaných v pracovních skupinách
- Vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012 -2014
- Výstupy z jednání pracovních skupin
- Zajištění analýzy sítě sociálních služeb a plánování finančních prostředků na území Jihomoravského kraje, Augur Consulting, s.r.o., červen 2013
- Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

Sociodemografická analýza

Zpracovaná Sociodemografická analýza z roku 2010 se stala podkladem pro jednání pracovních skupin. Data zahrnutá v této analýze byla aktualizována, dle aktuálně dostupných informací Českého statistického úřadu.

Analýza se v rámci procesu KPSS Znojemska zaměřila na údaje za celý správní obvod obce s rozšířenou působností města Znojma.

Vymezení území

Správní obvod ORP Znojmo je součástí Jihomoravského kraje, leží v jeho jihozápadní části na hranici s Rakouskem a s Krajem Vysočina. ORP Znojmo je největším správním obvodem obce s rozšířenou působností v Jihomoravském kraji co do počtu obcí, které spadají do jeho působnosti – 111 obcí.

Do správního obvodu ORP Znojmo náleží tyto obce: Bantice, Běhařovice, Bezkov, Bítov, Blanné, Blížkovice, Bojanovice, Borotice, Boskovštejn, Božice, Břežany, Čejkovice, Černín, Citonice, Ctidružice, Dobšice, Dyjákovice, Dyjákovičky, Dyje, Grešlové Mýto, Havraníky, Hevlín, Hluboké Mašůvky, Hnanice, Hodonice, Horní Břečkov, Horní Dunajovice, Hostim, Hrabětice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Chvalatice, Chvalovice, Jaroslavice, Jevišovice, Jiřice u Moravských Budějovic, Korolupy, Kravsko, Krhovice, Křepice, Křídlůvky, Kuchařovice, Kyjovice, Lančov, Lechovice, Lesná, Litobratřice, Lubnice, Lukov, Mackovice, Mašovice, Medlice, Mikulovice, Milíčovice, Morašice, Němčičky, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Olbramkostel, Oleksovice, Onšov, Oslnovice, Pavlice, Plaveč, Plenkovice, Podhradí nad Dyjí, Podmolí, Podmyče, Práče, Pravice, Prokopov, Prosiměřice, Přeskače, Rozkoš, Rudlice, Šafov, Šanov, Šatov, Slatina, Slup, Stálky, Starý Petřín, Štítary, Stošíkovice na Louce, Strachotice, Střelice, Suchohrdly, Šumná, Tasovice, Těšetice, Tvořihráz, Uherčice, Újezd, Únanov, Valtrovice, Velký Karlov, Vevčice, Višňové, Vítonice, Vracovice, Vranov nad Dyjí, Vranovská Ves, Vratěnín, Vrbovec, Výrovice, Vysočany, Zálesí, Zblovice, Želetice, Žerotice, Žerůtky, Znojmo.

Ve správním obvodu ORP Znojmo o rozloze území 1 242 km^2 žilo k 31.12.2012 celkem 91 197 (44 985 muži a 46 212 ženy). Ve Znojmě žilo k tomuto datu celkem 33 964 obyvatel.

[1] Veškeré podklady jsou ke s tažení na www.socialnisluzby-znojemsko.cz

Tab. 1: Pohyb obyvatelstva v ORP Znojmo v letech 2010–2012

Vývoj počtu obyvatel		2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		91 450	91 089	91 197
V tom:	muži	44 989	44 889	44 985
	ženy	46 461	46 200	46 212
Věkové skupiny				
V tom ve věku:	0–14	13 552	13 643	13 718
	15–64	64 966	63 874	63 260
	65 +	12 932	13 572	14 219
Průměrný věk (celkem)		40,2	40,5	40,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)	95,4	99,5	103,7	
Muži				
V tom ve věku:	0–14	7057	7067	7127
	15–64	32878	32405	32125
	65 +	4821	4877	5054
Průměrný věk		38,6	39,0	39,2
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		71,6	76,7	80,4
Ženy				
V tom ve věku:	0–14	6495	6576	6591
	15–64	32088	31469	31135
	65 +	7878	8155	8486
Průměrný věk		41,7	42,0	42,3
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		121,2933025	124,0115572	128,7513
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)				
Celková		1,1	2,0	1,2
Přirozená		0,2	0,2	0,2
Stěhováním (mechanická)		0,9	1,7	1,4

Pramen: Statistické ročenky Jihomoravského kraje, ČSÚ

Věkové složení obyvatel SO ORP Znojmo

Strukturu populace správního obvodu ORP Znojmo podle věku plasticky zobrazuje následující graf, který zachycuje absolutní počty obyvatel v pětiletých věkových skupinách.

Skupina obyvatel v postreprodukčním věku (věk 50 a více let) početně převažuje nad dětskou složkou (věk 0 až 14 let).

Graf 1: Počet obyvatel v ORP Znojmo podle pětiletých věkových skupin k 31. 12. 2009

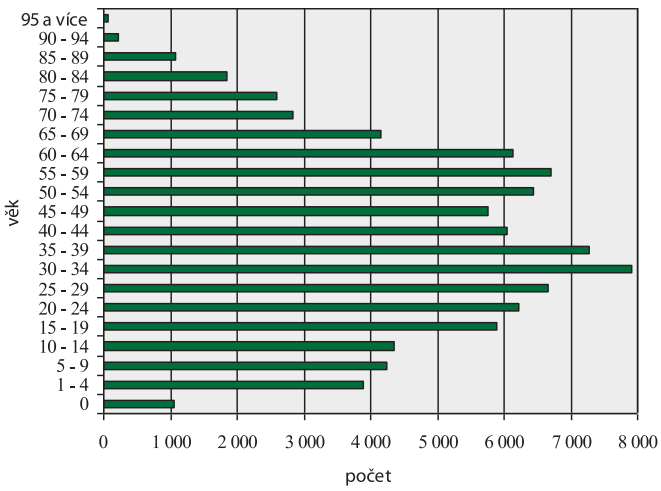

Pramen dat: Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2009. ČSÚ. http://www.brno.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/vybrane_udaje_za_spravni_obvody_orp_za_rok_2009

Graf 2: Počet obyvatel v ORP Znojmo podle pětiletých věkových skupin k 31.12.2012

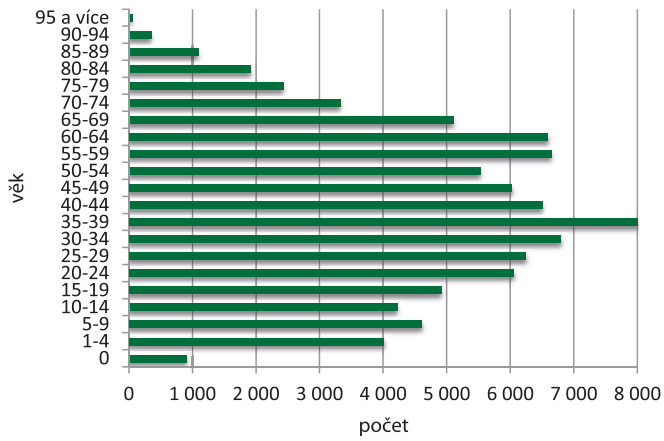

Pramen dat: Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2012. ČSÚ. Graf vlastní zpracování.

Lze tedy předpokládat, že proces populačního stárnutí se v nejbližších letech urychlí. Znojemské obyvatelstvo totiž podobně jako populace celé České republiky stárne.

V celém správním obvodu ORP Znojmo i přímo ve městě Znojmě se v uplynulých letech snižoval podíl dětí mladších 15 let na celkovém počtu obyvatel. Podíl seniorů ve věku 65 a více let na počátku sledovaného období stagnoval, nicméně od roku 2003 se začal zvyšovat. Od roku 2005 byl již podíl seniorů vyšší než podíl dětí a rozdíl mezi oběma věkovými skupinami se stále zvětšuje. K 31.12.2012 bylo ve SO ROP Znojmo evidováno 14 219 osob ve věku 65+ z toho 5 733 mužů a 8 486 žen. V roce 2009 bylo v ORP Znojmo 4 353 dětí ve věku 10–14 let a v roce 2012 4 215.

Také pro období 2015–2019 je možné vycházet z detailní analýzy indexu stáří vypočítaného pro jednotlivé obce v roce 2009, který ukazuje na enormní lokální rozdíly. Nejnižší index stáří měla v roce 2009 populace obce Práče – 25,5, naopak nejvyšší hodnotu indexu stáří vykazovala populace obce Podhradí nad Dyjí – 1100. Z územního hlediska lze vymezit typické lokality s nízkým (do 75) a s vysokým (nad 200) indexem stáří – viz obrázek 1.

Index stáří (65+/0–14) dle ČSÚ k 31.12.2012 byl v ORP Znojmo 103,7. Od roku 2003 došlo k navýšení tohoto indexu o 23,6. Průměrný věk obyvatel byl ke konci roku 2012 40,8 let.

Obrázek 1: Obce s velmi nízkou a velmi vysokou hodnotou indexu stáří, SO ORP Znojmo, k 31. 12. 2009

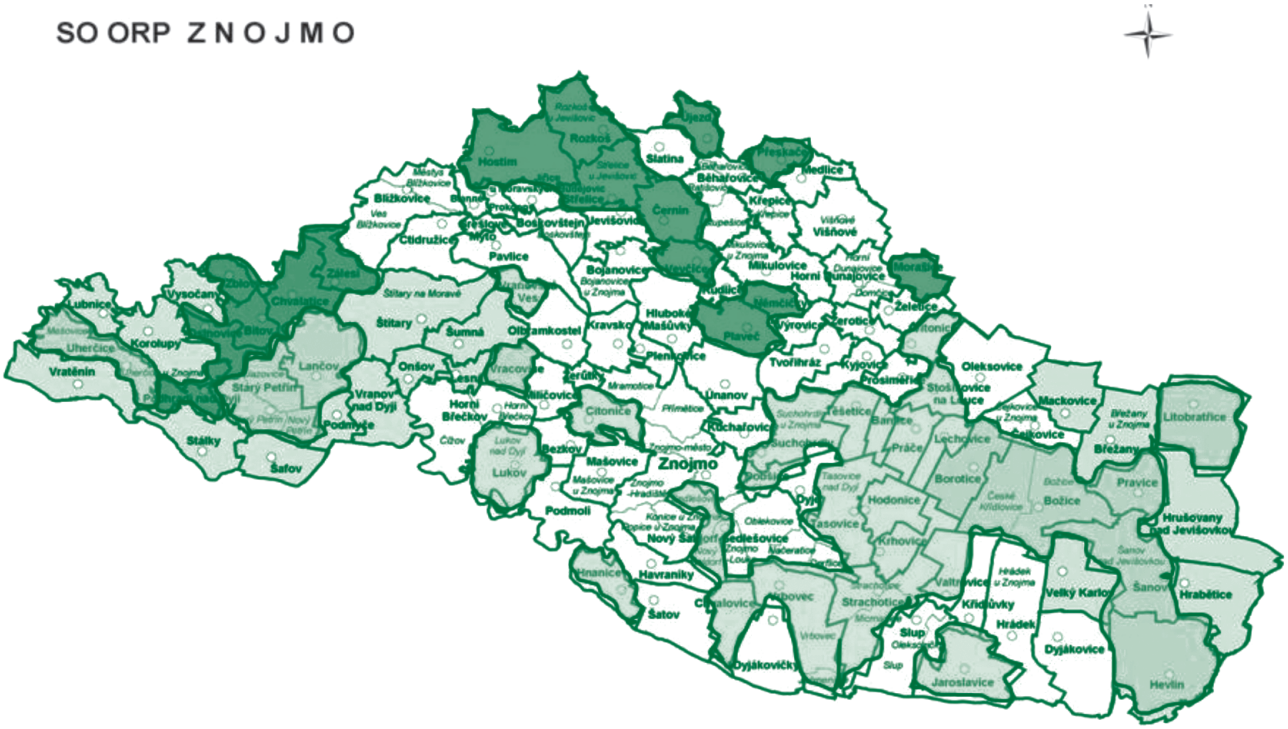

Pramen dat: Územně analytické podklady (1a) v obcích vybraného SO ORP. ČSÚ, – vlastní dopočty.
Poznámka: tmavé oblasti = index stáří 200 a vyšší; světlé oblasti = index stáří max. 75.

PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ 4. KOMUNITNÍHO PLÁNU

Nezaměstnanost

Z důvodu změny evidence údajů, je možné doložit statistiky týkající se zaměstnanosti pouze za celý okres Znojmo.

Na okrese Znojmo byl k 28.2.2014 podíl nezaměstnaných 12,6 %, což představovalo 9890 uchazečů o zaměstnání. Evidováno bylo 834 osob se zdravotním postižením. Bylo evidováno celkem 251 volných pracovních míst a 39,4 uchazečů na jedno pracovní místo.

V sociodemografické analýze z roku 2010 bylo možné sledovat data za jednotlivé obce a za ORP, proto uvádíme také údaje z této analýzy. Průměrná míra nezaměstnanosti ve správním obvodu ORP Znojmo k 30. listopadu 2010 byla 13,6 %, což představovalo 6184 uchazečů o zaměstnání. Volných pracovních míst bylo ke stejnému datu 254. Necelou polovinu uchazečů o zaměstnání tvořily ženy. Z hlediska členění podle správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem je podobná míra nezaměstnanosti na Hrušovansku (14 %) i na Znojemsku (13,2 %), alarmující je však situace na Vranovsku – bez zaměstnání zde bylo celých 19 % práce schopného obyvatelstva.

Extrémně vysoká míra nezaměstnanosti postihuje zejména obce při hranici s Rakouskem a Vranovsko. Vysoká míra nezaměstnanosti – přes 10 % však postihla v prosinci 2009 téměř všechny obce regionu Znojemsko. Míra nezaměstnanosti do 10 % byla pouze ve třech obcích: Křepice, Kyjovice a Rudlice. V Kyjovicích byla míra nezaměstnanosti vůbec nejnižší – pouhých 5 %

Obrázek 2: Míra nezaměstnanosti v obcích SO ORP Znojmo, k 31. 12. 2009

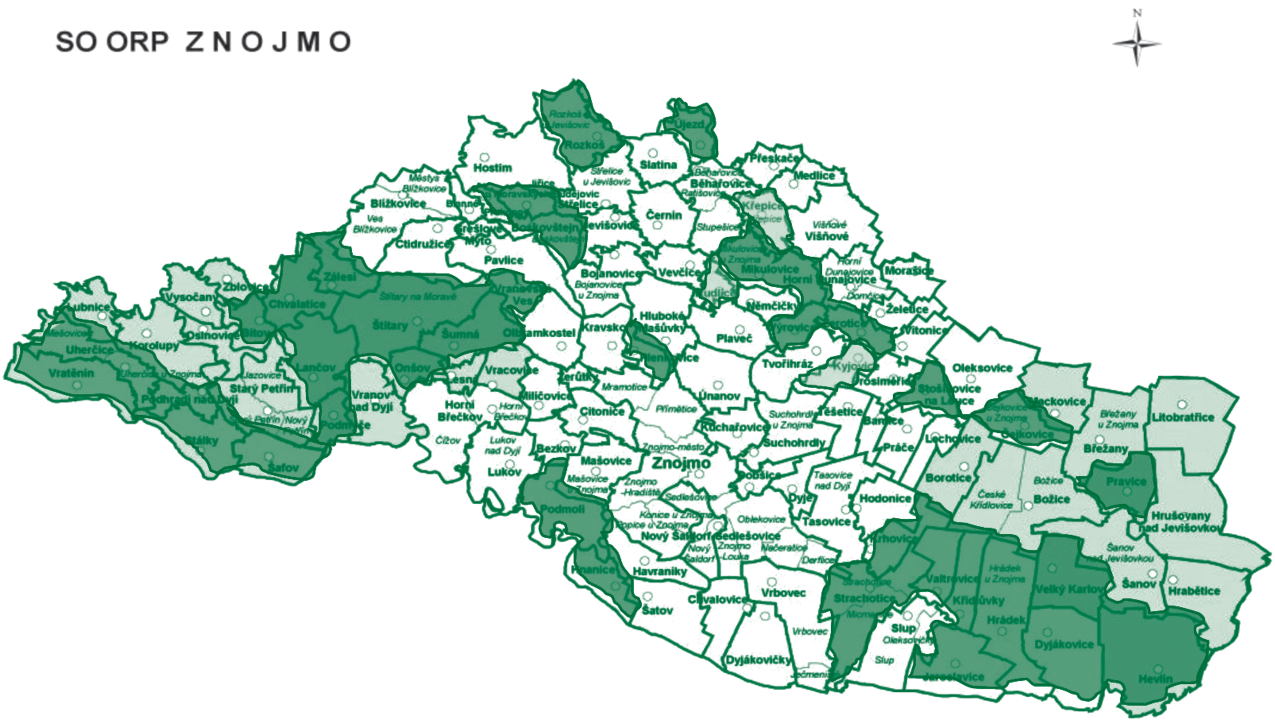

Pramen dat: Územně analytické podklady (1a) v obcích vybraného SO ORP. ČSÚ.
Poznámka: tmavé oblasti = míra nezaměstnanosti≥ 20 %; světlé oblasti = míra nezaměstnanosti < 10 %.

Obrázek 3: Podíl nezaměstnaných na počtu obyvatel ČR k 28. 2. 2014

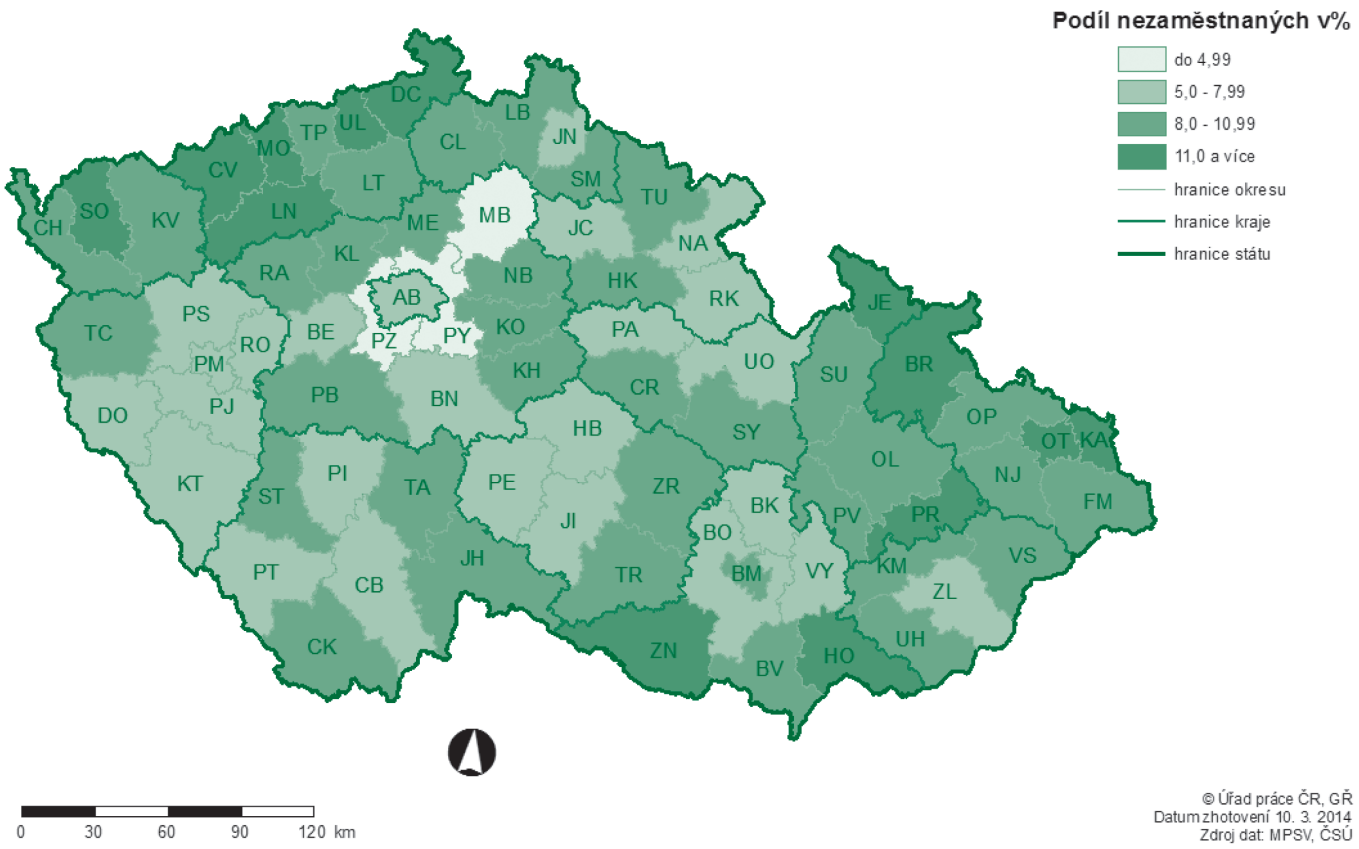

Pramen dat: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes

Příspěvek na péči

Analýza čerpání příspěvku na péči a charakteristik příjemců této dávky byla mezi sociální ukazatele zařazena proto, že příspěvek na péči lze chápat jako indikátor počtu a míry potřebnosti obyvatel závislých na pomoci druhých osob či institucí při péči o vlastní osobu a zajištění základního živobytí, a to bez ohledu na to, zda se jedná o seniory, osoby se zdravotním postižením nebo chronicky nemocné.

Příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách náleží lidem, kteří jsou z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislí na pomoci jiné osoby v oblasti běžné denní péče o vlastní osobu a v soběstačnosti.

Zákon rozeznává **čtyři stupně závislosti na pomoci jiné osoby**, a to od mírné závislosti až po závislost úplnou. Těmto stupňům následně odpovídá také výše příspěvku v korunách.

Tab. 2: Výše příspěvku na péči za kalendářní měsíc v Kč

	pro osoby do 18 let věku	pro osoby starší 18 let
I. lehká závislost	3000	800
II. středně těžká závislost	6000	4 000
III. těžká závislost	9000	8 000
IV. úplná závislost	12000	12 000

Zdroj: Zákon o sociálních službách č.108/2006 Sb., §11

Na konci roku 2009 pobíralo příspěvek na péči 2 714 osob. V průběhu roku 2010 celkový počet příjemců naopak poměrně výrazně klesal – k 1.12.2010 pobíralo příspěvek na péči o 151 osob méně než před rokem. V roce 2013 činil počet příspěvků na péči ve SO ORP Znojmo 2 822 osob. K 1.3.2014 to bylo 2 473 osob.

K 31. prosinci 2012 vyplácel Úřad práce – Kontaktní pracoviště Znojmo celkem 2 551 příspěvků na péči, a sice 802 v I. stupni závislosti, 741 ve II. stupni závislosti, 603 ve III. stupni závislosti a 405 ve IV. stupni závislosti.

Příjemce příspěvku na péči je možné rozdělit také podle věku. K 1.3.2014 pobíralo nejvíce příspěvku na péči osob ve věku 80 a více let, což činilo 1 088 osob. Do 18 let věku pobíralo příspěvek na péči ke stejnému datu 182 osob.

Tab. 3: Počet příjemců příspěvku na péči dle věkových skupin k 1.3.2014 v SO ORP Znojmo

k 1. 3. 2014	stupeň závislosti			
věk příjemců příspěvku na péči	I.	II.	III.	IV.
do 18 let	88	26	30	38
18–59 let	125	191	129	85
60–79 let	248	195	155	75
80 a více let	408	290	232	158

Zdroj: ÚP ČR – Krajská pobočka v Brně, Kontaktní pracoviště Znojmo

Analýza zadavatelů (zástupců obcí) sociálních služeb Znojemska

Pro potřeby zpracování priorit nového Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019 jsme opět vycházeli z analýzy zadavatelů sociálních služeb Znojemska, která byla provedena v roce 2011.

Pro analýzu zadavatelů sociálních služeb Znojemska byla jako **základní jednotka výzkumu stanovena obec ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Znojmo**. Výzkum byl koncipován jako vyčerpávající šetření, tzn. **do výzkumu byly zahrnuty všechny obce v tomto správním obvodu**.

Pro analýzu zadavatelů byla jako výchozí zvolena následující témata:

- Mapování stávajících a potenciálních cílových skupin uživatelů sociálních služeb;
- Přítomnost a okolnosti poskytování sociálních služeb v obcích;
- Informovanost občanů o sociálních službách;
- Financování sociálních služeb;
- Plánování sociálních služeb, případně spolupráce na plánování.

Mapování stávajících a potenciálních cílových skupin uživatelů sociálních služeb

Snahou bylo s přispěním zástupců obcí zmapovat na Znojemsku osoby nebo cílové skupiny osob v nepříznivých životních situacích. Jedná se o situace, jejichž řešení vyžaduje poskytnutí jednorázové, krátkodobé nebo dlouhodobé sociální intervence, ať už pro jednotlivce, rodinu či skupinu osob.

Z celkového počtu 102 zástupců obcí uvedlo 15 osob (necelých 15 %) odpověď ne – tedy, že v jejich obci osoby v obtížné životní situaci nežijí, jen 3 % odpovídajících zvolila neutrální variantu „nevím“. Nejvíce frekventovanou cílovou skupinou jsou osoby ve složité finanční situaci, zaznamenáno bylo 82 % kladných odpovědí respondentů. Druhou nejčastější cílovou skupinou, která byla ze strany respondentů určena (69 % kladných odpovědí) jsou samostatně bydlící senioři (případně vysloveně osamělí lidé v seniorském věku). Mezi další výrazně zastoupené cílové skupiny, které byly určeny alespoň 60 % všech dotázaných, náleží rodiny, ve kterých pečují o dospělou osobu s postižením (64 %); rodiny, které zajišťují péči o seniora (61 %) a rodiny pečující o dítě s postižením (60 %).

Graf 3: Zastoupení cílových skupin osob dle vyjádření zástupců obcí

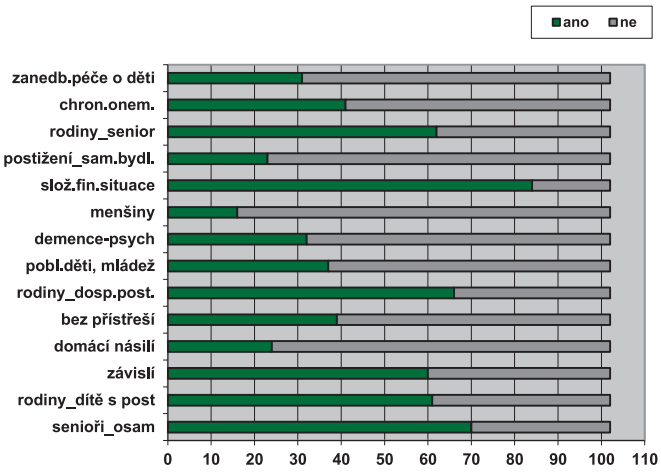

Pramen: Analýza zadavatelů sociálních služeb Znojemska, 2011

Mapování sociálních služeb v obcích

Obsáhlým tématem dotazování zástupců obcí bylo sledování přítomnosti sociálních služeb ve znojemském regionu.

Z celkového počtu 102 oslovených uvedlo 8 zástupců obcí, že v jejich obci je poskytována sociální služba pobytové formy. Kromě přítomnosti pobytových zařízení byly zachyceny také další sociální služby přítomné v obcích znojemského regionu. Přítomnost sociální služby – jiné než pobytové formy – potvrdilo 48 % zástupců obcí.

Respondenti uvedli další formy pomoci, které jsou pro jejich občany dostupné, nelze je však řadit mezi typickou sociální službu. Uváděli např., že v jejich obci je pro nemocné poskytována ošetřovatelská služba; uzavření smlouvy mezi obcí a zdravotní sestrou, která provádí aplikaci injekcí (zejména pro seniory); obdobně byla popsána dohoda se zdravotní sestrou o zajišťování převazů (opět převážně seniorům); prezentována byla také možnost využití dovážky obědů v obci.

Role obce při poskytování pomoci a sociálních služeb

Zástupcům obcí byla položena otázka, zda se na obec obracejí občané ve složité životní situaci s žádostí o pomoc. Zkušenost s žádostí o poskytnutí pomoci ze strany občanů má 43 % respondentů, 57 % takovou zkušenost zatím nemá. Dotazovaní podrobně objasňovali, o jaké žádosti o pomoc ze strany občanů se jednalo. Například 10 respondentů odpovědělo kladně v tom smyslu, že žádosti o pomoc ze strany občanů měly charakter žádosti o půjčku ze strany obce, dalších 12 odpovědí se týkalo poptávky po obecním bytě (zápis do pořadníku na přidělení bytu, popř. sociálního bytu). Poměrně široce byly zastoupeny odpovědi, ve kterých zástupci zmiňovali zájem o poradenství v celé škále osobních záležitostí jako např. pomoc s vyřízením sociálních dávek, s vyplněním formulářů přiznání daně, formuláře žádosti o pobyt v domově pro seniory, formuláře pro vystavení občanského průkazu, žádosti o přiznání starobního důchodu, prosba o pomoc při jednání s pojišťovnou, dojednání lékaře apod.

Nejčastěji uvažovanými příjemci pomoci jsou senioři, zejména osamělí nebo samostatně bydlící. Zástupci obcí u této cílové skupiny také poměrně detailně popisovali, v čem by role obce při rozvoji pomoci mohla spočívat, co by pro seniory v jejich obci bylo prospěšné:

- Zajistit nebo rozšířit dovážku obědů (4 respondenti);
- Zajistit nákupy a úklid těm, kdo už to sami nezvládají (11 respondentů);
- Zavedení pečovatelské a ošetřovatelské služby (3 respondenti);
- Rozšíření stávající pečovatelské služby (1 respondent);
- Aktivizační služby pro osamělé seniory (1 respondent);
- Vybudování denního stacionáře, popř. vytvoření místa setkávání (2 respondenti);
- Vybudování sociálního/chráněného bydlení (7 respondentů);
- Zajistit prostředky na vystavění DPS podle připraveného projektu (1 respondent);
- Vybudování domu pro seniory (4 respondenti).
- Další frekventovanou skupinou jsou osoby ve složité finanční situaci. V rámci výzkumu 13 zástupců obcí vyslovilo úvahu o potřebě pomoci těmto lidem ze strany obce, současně někteří z nich uvedli také konkrétní návrhy, v čem by měla pomoc spočívat:
- Pomoc mladým rodinám s dětmi ve složité finanční situaci (5 respondentů);
- Sociální bydlení pro mladé rodiny (5 respondentů);
- Možnost půjček ve finanční nouzi (1 respondent);
- Ubytování pro zadlužené (1 respondent).

Třetí nejčastěji zmiňovanou skupinou občanů, na kterou by podle názoru respondentů mohla mířit pomoc ze strany obce, jsou nezaměstnaní. Konkrétně měli zástupci obce na mysli pomoc ve formě:

- Větší možnosti obce zaměstnávat tyto lidi na dohodu o provedení práce (1 respondent);
- Větší možnosti využití veřejně prospěšných prací (2 respondenti);
- Vybudováním sociální služby pro seniory vytvořit současně pracovní místa pečovatelek (1 respondent).

Financování sociálních služeb v obcích

Dalším tématem výzkumu zadavatelů sociálních služeb Znojemska bylo mapování finančních prostředků, které obce vynakládají na poskytování sociálních služeb nebo v širším pojetí na zajištění sociální pomoci.

Zástupci obcí byli nejprve dotázáni, zda jejich obec vydává z vlastního rozpočtu finanční prostředky na zajištění sociálních služeb – 75 % respondentů v rozpočtu takové výdaje neeviduje. V rámci 25 % kladných odpovědí byly dále popisovány způsoby, na jaké účely jsou prostředky vynakládány.

Nejčastěji (40 % všech výdajů) se jedná o spolufinancování služeb poskytovaných seniorům – zejména příspěvky obcí na poskytování pečovatelské služby, bezprostředně následuje (18 % všech výdajů) financování služeb pro osoby s postižením (obvykle také pečovatelská služba). Okrajově (6 %) bylo zaznamenáno uvolnění prostředků pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, konkrétně na provoz azylového domu. Pouze v jednom případě je financována pomoc pro cílovou skupinu děti-mládež-rodina (doprovody dětí do mateřské a základní školy). Výraznější počet odpovědí (33 % všech výdajů) vykazuje kategorie „jiná“.

Vedle struktury je zachycen také objem finančních prostředků a to za kalendářní rok 2009. Údaj o výši finančních prostředků poskytlo 19 z těch 26 respondentů, kteří výdaje své obce v námi sledované oblasti potvrdili. Nejčastěji se výdaje obcí, pohybují v rozsahu do 10 tisíc Kč, případně mezi 11–50 tisíci Kč.

Analýza poskytovatelů sociálních služeb Znojemska

Hlavním cílem zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. je vytvoření podmínek pro uspokojování přirozených potřeb lidí, a to formou podpory a pomoci při zvládání péče o vlastní osobu, v soběstačnosti nezbytné pro plnohodnotný život a v životních situacích, které mohou člověka vyřazovat z běžného života společnosti.

Sociální služby umožňují člověku, který je ohrožen sociálním vyloučením participovat na každodenním životě společnosti, čímž se míní přístup ke vzdělání, zaměstnání a kulturnímu a společenskému životu.

Formy poskytování sociálních služeb

a) ambulantní – jsou služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena do zařízení sociálních služeb a součástí této služby není ubytování
b) pobytové – služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb
c) terénní – služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí

Základní druhy sociálních služeb

a) sociální poradenství
b) služby sociální péče
c) služby sociální prevence

Poskytovatelé sociálních služeb na Znojemsku

Na území města Znojma a jeho SO ORP působilo k 31.3.2014 celkem 18 poskytovatelů sociálních služeb, kteří v součtu poskytují celkem 45 sociálních služeb v ORP Znojmo.

Mezi poskytovateli jsou započítáni také ti, kteří nemají sídlo ve Znojmě či jeho správním obvodu. Mají zde zřízenu buď pobočku k poskytování služby, nebo sem zajíždějí konkrétní sociální službu poskytovat.

Uvedení poskytovatelé sociálních služeb se při poskytování sociálních služeb řídí Zákonem o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

Tab. 4: Přehled poskytovatelů sociálních služeb k 31. 3. 2014 a jimi poskytované sociální služby

č.	Název organizace	č.	Poskytované registrované služby	§
1	Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.	1	Azylový dům	57
		2	Centrum denních služeb	45
		3	Domov pro seniory	49
		4	Domov se zvláštním režimem	50
		5	Noclehárna pro muže	63
		6	Odlehčovací služby	44
		7	Pečovatelská služba	40
		8	Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy	37
		9	Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	66
2	Domov důchodců Božice, p.o.	10	Domov pro seniory	49
		11	Domov se zvláštním režimem	50
3	Domov pro seniory Hostim, p.o.	12	Domov se zvláštním režimem	50
4	Domov pro seniory Jevišovice, p.o.	13	Domov pro seniory	49
		14	Domov se zvláštním režimem	50
5	Domov pro seniory Plaveč, p.o.	15	Domov pro seniory	49
		16	Domov se zvláštním režimem	50
6	DS Morava, a.s.	17	Domov pro seniory	49
		18	Domov se zvláštním režimem	50

č.	Název organizace	č.	Poskytované registrované služby	§
7	Emin zámek, p.o. Hrušovany n. Jev.	19	Domov se zvláštním režimem	50
8	Liga vozíčkářů	20	Sociální rehabilitace	70
9	DCHB, Oblastní charita Znojmo	21	Centrum poradenství a pomoci Znojmo	37
		22	Charitní pečovatelská služba Znojmo	40
		23	Denní stacionář sv. Damiána	46
		24	Domov pro matky a otce v tísni Znojmo	57
		25	Dílna sv. Kláry	67
		26	Magdala – pomoc obětem obchodování s lidmi a nucené prostituce Znojmo	69
		27	Klub Coolna	62
		28	Osobní asistence Znojmo	39
		29	Rodinný sociální asistent Znojmo	65
		30	Sociální rehabilitace Znojmo (Ateliér Samuel)	70
		31	Tereza – pomoc obětem domácího násilí	60
10	DCHB, Oblastní charita Třebíč	32	Středisko rané péče Třebíč	54
11	Salebra, o.s.	33	Terapeutická komunita Selebra	68
12	Společnost Podané ruce, o.p.s.	34	Kontaktní centrum Netopeer – víceúčelová drogová služba	59
13	Spondea, o.p.s.	35	Intervenční centrum	60a
14	Středisko rané péče SPRP Brno	36	Středisko rané péče SPRP Brno	54
15	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	37	Raná péče pro Moravu a Slezsko	54
16	Svaz tělesně postižených v České republice o.s., okresní organizace Znojmo	38	Odborné poradenství	37
		39	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	66
17	TyfloCentrum Brno, o.p.s., regionální pracoviště Znojmo	40	Asistenční služby zrakově postiženým	42
		41	Poradna pro zrakově postižené Znojmo	37
		42	Aktivizační služby pro zrakově postižené – Znojemsko	66
18	Zámek Břežany, p.o.	43	Domov pro osoby se zdravotním postižením	45
		44	Denní stacionář	46
		45	Chráněné bydlení	51

Zdroj: Údaje poskytnuté organizacemi k 18.3.2014

Tab. 5: Počet registrovaných typů sociálních služeb na Znojemsku k 18.3.2014

§ 37	Odborné sociální poradenství	4
Celkem sociální poradenství:		**4**
§ 39	Osobní asistence	1
§ 40	Pečovatelská služba	2
§ 41	Tísňová péče	0
§ 42	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
§ 43	Podpora samostatného bydlení	0
§ 44	Odlehčovací služby	1
§ 45	Centra denních služeb	1
§ 46	Denní stacionář	2

§ 47	Týdenní stacionáře	0
§ 48	Domov pro osoby se zdravotním postižením	1
§ 49	Domovy pro seniory	5
§ 50	Domovy se zvláštním režimem	7
§ 51	Chráněné bydlení	1
§ 52	Služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Celkem služby sociální péče:		**22**
§ 54	Raná péče	3
§ 55	Telefonická krizová pomoc	0
§ 56	Tlumočnické služby	0
§ 57	Azylové domy	2
§ 58	Domy na půl cesty	0
§ 59	Kontaktní centra	1
§ 60	Krizová pomoc	1
§ 60a	Intervenční centra	1
§ 62	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
§ 63	Noclehárny	1
§ 64	Služby následné péče	0
§ 65	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
§ 66	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3
§ 67	Sociálně terapeutické dílny	1
§ 68	Terapeutické komunity	1
§ 69	Terénní programy	1
§ 70	Sociální rehabilitace	2
Celkem služby sociální prevence:		**19**
CELKEM:		**45**

Zdroj: Údaje poskytnuté organizacemi k 18.3.2014

Graf 4: Procentní vyjádření sociálních služeb ve SO ORP Znojmo k 31.3.2014

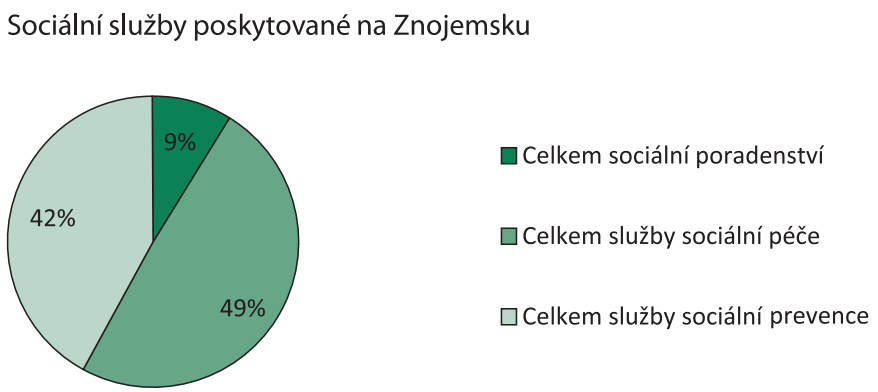

Obrázek 4: Rozmístění sociálních služeb podle druhů v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

Pramen dat: Údaje od organizací

Obrázek 5: Rozmístění pobytových sociálních služeb v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

Pramen dat: Údaje od organizací

Obrázek 6: Rozmístění terénních sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

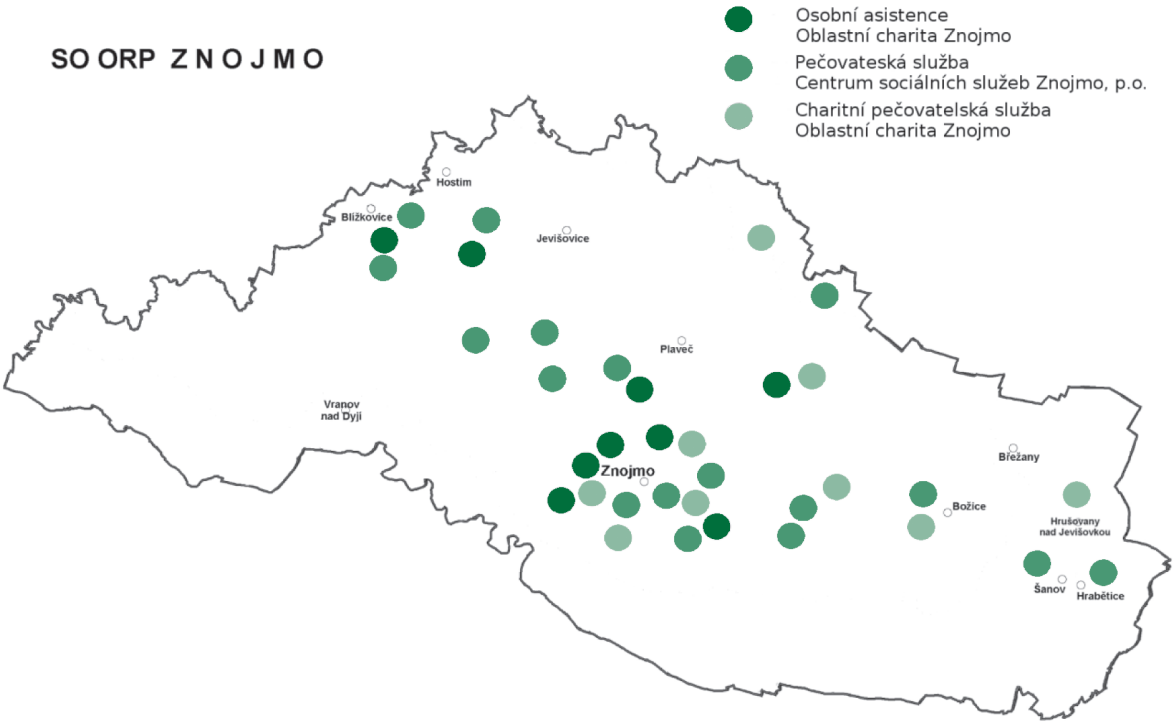

Pramen dat: Údaje od organizací

Obrázek 7: Působení rané péče v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

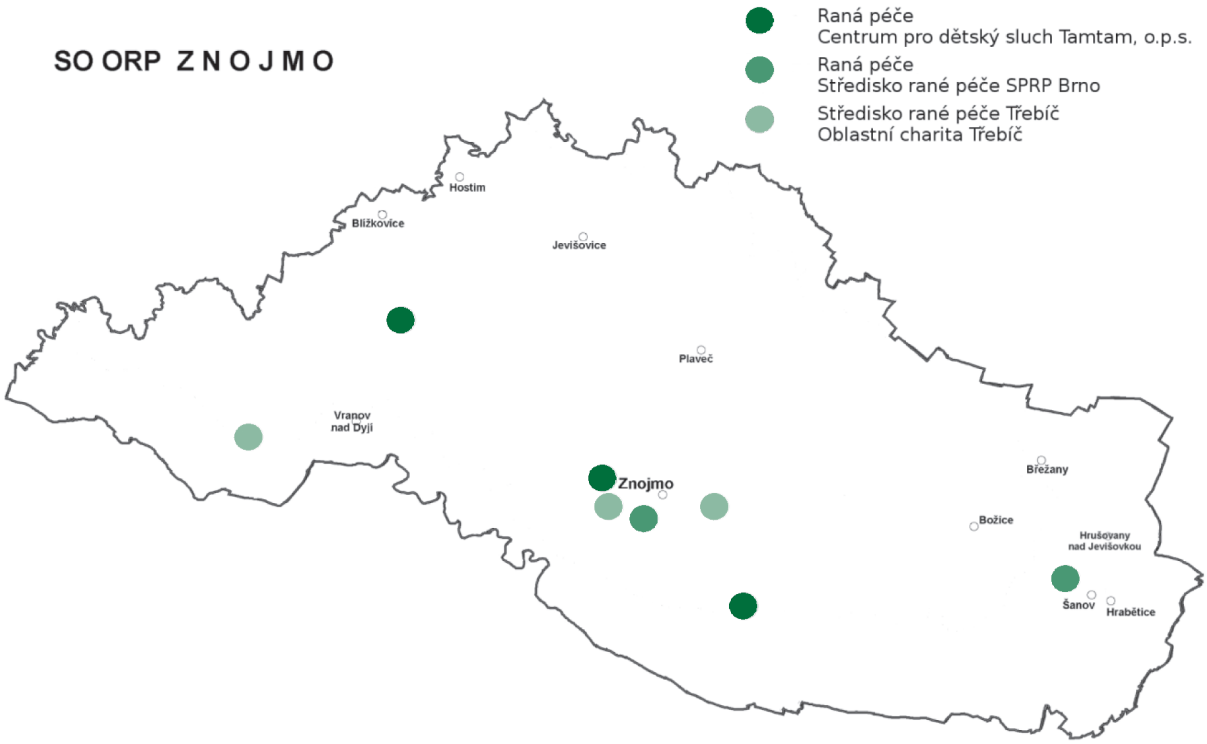

Pramen dat: Údaje od organizací

Obrázek 8: Působení sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

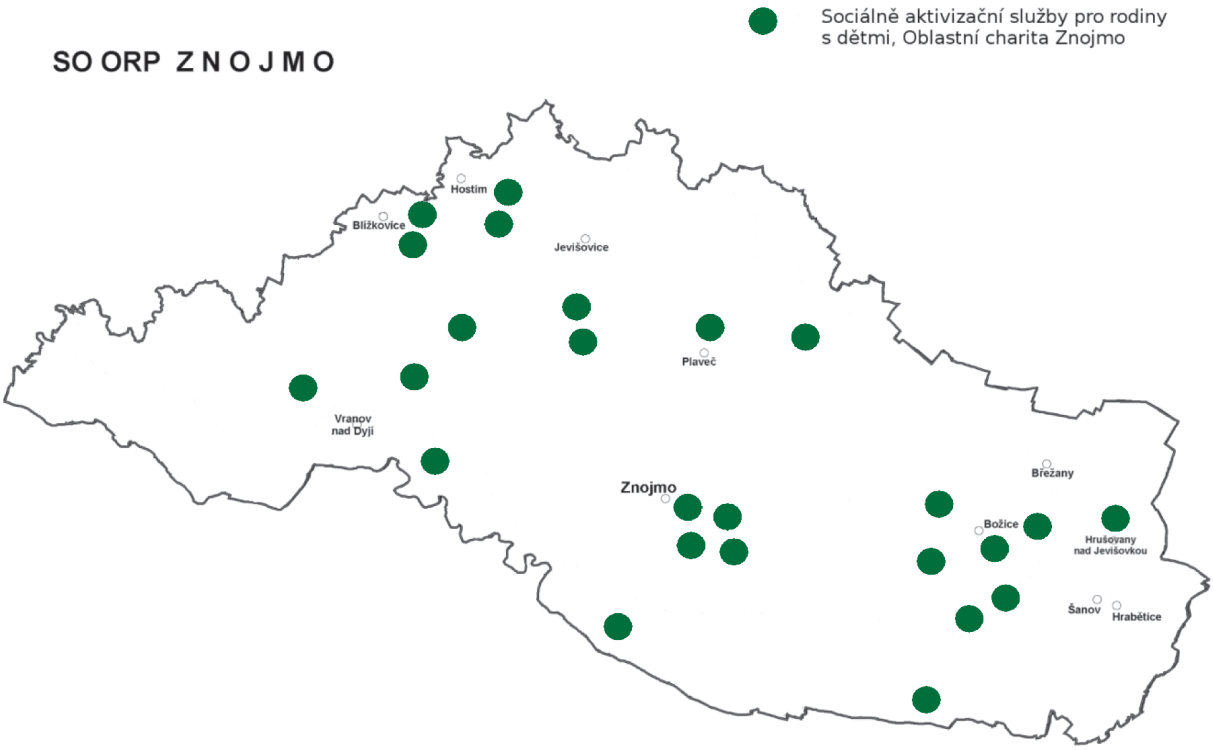

Pramen dat: Údaj od organizace

Současná síť sociálních služeb, vychází z potřeb našeho území a rámcově pokrývá definované problematické aspekty. Dlouhodobým cílem, který byl v rámci vyjednávání specifikován, je rozvíjet především kvalitu stávajících sociálních služeb, přetvářet sociální služby dle aktuální zmapované potřeby a poptávky a v nejnutnější míře rozšiřovat nabídku především pro rizikové skupiny obyvatel, které se ukázaly jako nedostatečné.

Struktura zřizovatelů sociálních služeb na Znojemsku

Organizace poskytující sociální služby mají různé právní formy a jsou zřizovány různými subjekty. Rozlišujeme příspěvkové organizace státu, krajů, měst a obcí, dále různé neziskové formy organizací jako jsou církevní organizace, obecně prospěšné společnosti a další, a také soukromé subjekty.

Tab. 6: Zřizovatelé organizací poskytujících sociální služby na Znojemsku k 18.3.2014

	počet poskytovatelů	počet sociálních služeb
Příspěvkové organizace	7	20
z toho Města Znojma	1	9
z toho JMK	6	11
Nestátní neziskové organizace	10	23
Jiný (soukromý subjekt – a.s.)	1	2
Celkem	**18**	**45**

Graf 5: Struktura zřizovatelů k 31.3.2014

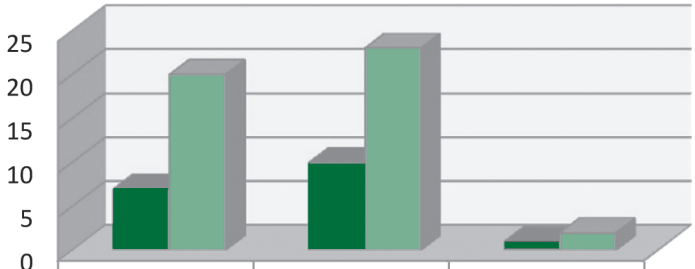

	p.o.	nno	jiný
počet poskytovatelů	7	10	1
počet sociálních služeb	20	23	2

Kapacity jednotlivých sociálních služeb na Znojemsku

K plánování rozvoje sociálních služeb jsou důležité také údaje, které se týkají kapacit jednotlivých služeb. Organizace poskytující sociální služby na Znojemsku každoročně zasílají údaje o kapacitách a využití poskytovaných sociálních služeb. Tyto údaje slouží jako jeden z podkladů pro stanovování priorit pro jednotlivé cílové skupiny.

Jihomoravský kraj v rámci Metodiky hodnocení registrovaných sociálních služeb v návaznosti na optimalizaci sítě sociálních služeb v Jihomoravském kraji nastavil pojmosloví a definice pojmů pro vykazování kapacit. Aby bylo zajištěno vykazování srovnatelných údajů, bylo využito tohoto pojmosloví také pro zpracování navazujícího SPRSS Znojemska 2015–2019.

Výklad pojmů je přiložen v příloze.

Tab. 7: Kapacity sociálních služeb poskytovaných na Znojemsku

Informace o poskytované službě											
Poskytovatel	Název služby	Typ služby	Počet „reálných" klientů za rok		Kontakty s klienty za rok		Intervence s klienty za rok		Počet lůžkodnů za rok		Obložnos
			2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
CSS Znojmo, p.o.	Sociální poradenství	A	287	213	110	123	2289	1919			
OCHZ	Sociální poradenství	A	347	416	103	47	641	562			
STP ČR, o.s.	Odborné poradenství	A	156	*	156		110				
TyfloCentrum Brno, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	A, T	37	37			103	99			
OCHZ	Osobní asistence	T	23	19							
CSS Znojmo, p.o.	Pečovatelská služba	A, T	1020	1019							
OCHZ	Pečovatelská služba	T	148	136							
TyfloCentrum Brno, o.p.s.	Průvod. a předčitat. služby	A, T	4	3			56	40			
CSS Znojmo, p.o.	Odlehčovací služby	P	72	67					1596	1377	87
CSS Znojmo, p.o.	Centrum denních sl.	A	16	15							
OCHZ	Denní stacionáře	A	23	27							
Zámek Břežany, p.o.	Denní stacionáře	A	x	5							
Zámek Břežany, p.o.	DOZP	P	158	155					56814	56575	100,15
CSS Znojmo, p.o.	Domov pro seniory	P	47	65					15196	17155	98,86
Domov důchodců Božice, p.o.		P	34	53					12410	6625	62,67
Domov pro seniory Jevišovice, p.o.		P	72	62					21900	12410	97,64
Domov pro seniory Plaveč, p.o.		P	21	12					7553	4291	98,02
DS MORAVA a.s.		P	36	36					10643	11957	81
CSS Znojmo, p.o.	Domov se zvláštním režimem	P	49	111					15680	22665	99,63
Domov důchodců Božice, p.o.		P	50	96					18250	24763	123,27
Domov pro seniory Hostim, p.o.		P	84	28					22638	22236	93

Kapacita služby												
st za rok	Osobohodiny za rok		Hodiny strávené na cestě		Počet úkonů za rok		Uživateloměsíc		Okamžitá kapacita služby		Počet lůžek	Denní kapacita
2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2013	2013
									2	2		
									1	1		
									1			
									2	2		
	10189	6171	922	803								
	56973	59795	54088	51258	80580+ rozvoz obědů 75425	102045+ rozvoz obědů 74920						
	10200	10870	3060	3522		39h.velký nákup +6581do-náška oběda						
75											5	
	2195	1640										16
	7977	7774										25
53												7
100											155	
88											71	
106											17	
99											34	
98											12	
92											36	
86											111	
98											70	
92											67	

PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ 4. KOMUNITNÍHO PLÁNU

Informace o poskytované službě											
Poskytovatel	Název služby	Typ služby	Počet „reálných" klientů za rok		Kontakty s klienty za rok		Intervence s klienty za rok		Počet lůžkodnů za rok		Obložnos
			2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Domov pro seniory Jevišovice, p.o.	Domov se zvláštním režimem	P	55	89					16425	12410	102,19
Domov pro seniory Plaveč, p.o.		P	52	61					18824	21795	98,91
DS MORAVA a.s.		P	56						15965		81
Emin zámek p.o.		P	64	63					20901	21862	97,29
Zámek Břežany, p.o.	Chráněné bydlení	P	11	11					4026	4015	100
Oblastní charita Třebíč	Raná péče	T, A	8	6 T/ 6A	59	51T	53	44T/ 4A			
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Raná péče	T	4	4	62	40	69	98			
Středisko rané péče Brno	Raná péče	T	4	4	30	36	252	252			
CSS Znojmo, p.o.	Azylové domy	P	33	67			1704	5600	11145	11368	69
OCHZ	Azylové domy	P	104	103			1959	2225	14176	11868	90,32
Společnost Podané ruce o.p.s.	Kontaktní centrum	A	147	A123/ T65	3208	2235	410	504			
OCHZ	Krizová pomoc	A, T	69	A50/T10	71	230A	621	602			
Spondea, o.p.s.	Intervenční centrum	A				36		44			
OCHZ	NZDM	A, T	476	403	8249	5928	4999	4802			
CSS Znojmo, p.o.	Noclehárna	A	48	72					48	1317	28,27
OCHZ	SAS pro rodiny s dětmi	T, A	137	136			1350	3025			
CSS Znojmo, p.o.	SAS pro S a OZP	A	70	82			3290	3731			
STP ČR, o.s., okres. org. ZN	Aktivizační služby pro S a OZP	A	552	*							
TyfloCentrum Brno, o.p.s.	SAS pro S a OZP	T, A	30	17A/21T			354	368			
OCHZ	Sociálně terap. Dílny	A	23	22							
Salebra,o.s.	Terapeut. komunity	P	25	28					2352	3468	43
OCHZ	Terénní programy	T	271	263	220	287	1017	989			
OCHZ	Sociální rehabilitace	A, T	16	A16/T2			1972	2080			
Liga vozíčkářů	Sociální rehabilitace	A, T	x	9		60		154			

*STP ČR, o.s., okres. org. ZN – nebyly poskytnuty údaje za rok 2013 v požadovaném termínu

Kapacita služby												
st za rok	Osobohodiny za rok		Hodiny strávené na cestě		Počet úkonů za rok		Uživateloměsíc		Okamžitá kapacita služby		Počet lůžek	Denní kapacita
2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2013	2013
99											71	
98											61	
											84	
100											60	
100												
				88T						7A/3T		
	78	79										
				54						3		4
71											44	
75,61											43	
										5T		21A
										1T		4,2A
										40A/4T		40A/10T
67										7	7	7
			454	418						5A/ 15T		
									20	35		50
										10A/10T		10A
							196	208		24		
63											15	
										2T		12A
												3A

Zdroj: Údaje od organizací zaslané k 18. 3. 2014

Financování sociálních služeb

Sociální služby jsou financovány způsobem vícezdrojového financování. Což znamená, že organizace, které poskytují služby sociální pomoci, získávají finance na zajištění služeb z několika zdrojů, kterými jsou především dotace ze státního rozpočtu, obcí, krajů a z plateb klientů, které dané služby využívají.

Jednotliví poskytovatelé sociálních služeb, kteří splňují podmínky registrace poskytování sociálních služeb, mají s platností zákona o sociálních službách přístup ke všem finančním zdrojům.

Podíl a struktura zdrojů financování se liší podle typu sociální služby. Zásadním zdrojem financování služeb sociálního poradenství jsou státní dotace, ty jsou hlavním zdrojem financování také u služeb sociální prevence. U služeb sociální péče jsou nejdůležitějším zdrojem úhrady od uživatelů služeb. U financování je tedy nutné vzít v úvahu skutečnost, zda se jedná o službu, která je poskytována za úhradu či o službu bezúhradovou, zda je uživatelům poskytován příspěvek na péči, který má sloužit na krytí části nákladů na poskytování sociální služby.

Financování sociálních služeb z rozpočtu Města Znojma

Z rozpočtu Města Znojma bylo v roce 2013 organizacím poskytujícím registrované služby dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. rozděleno celkem 9.252.000,- Kč. K 31. březnu 2014 činí rozdělená částka na registrované sociální služby na rok 2014 9.404.000,- Kč. Finanční příspěvek je přidělován jednotlivým organizacím z rozpočtu Města Znojma jako jeden celek, nedochází k rozdělování podle typů poskytovaných sociálních služeb.

Město Znojmo přispívá ze svého rozpočtu také dalším organizacím, které nejsou registrovány dle Zákona o soc. službách a sociální služby doplňují volnočasovými, preventivními a dalšími činnostmi.

Tab. 8: Dotace přidělené z rozpočtu Města Znojma v roce 2013 a rok 2014

Organizace poskytující sociální služby dle Zákona č. 108/2006 Sb.	skutečnost rok 2013	skutečnost k 31.3.2014
Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o. (včetně ošetřovatelské péče)	8 248 000	8 400 000
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Znojmo (včetně ošetřovatelské péče)	578 000	578 000
Společnost Podané ruce, o.p.s - Kontaktní centrum Netopeer	110 000	110 000
Středisko rané péče SPRP Brno	12 000	18 000
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. – Raná péče pro Moravu a Slezsko	18 000	18 000
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč – Středisko rané péče Třebíč	18 000	12 000
Svaz tělesně postižených v ČR o.s., okresní organizace Znojmo	100 000	100 000
TyfloCentrum Brno, o.p.s. regionální pracoviště Znojmo	90 000	90 000
Celkem	**9 252 000**	**9 404 000**
Související organizace – neregistrované dle Zákona č.108/2006 Sb.	**skutečnost rok 2013**	**skutečnost k 31.3.2014**
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s. – Klub Pharos	15 000	15 000
Český červený kříž	350 000	330 000
Dětské centrum Znojmo, p.o.	1 000 000	1 000 000
Dobrovolnické centrum ADRA, o.p.s.	60 000	60 000
Klub seniorů	330 000	596 000
Romský terénní poradce – koordinátor	50 000	50 000
Svaz postižených civilizačními chorobami	220 000	220 000
celkem	**2 025 000,-**	**2 271 000,-**

Zdroj: Informace z MěÚ Znojmo, odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Financování sociálních služeb obcemi v regionu Znojmo

Na poskytování sociálních služeb přispívají také obce v regionu Znojmo. Jedná se především o příspěvky obcí na konkrétní sociální službu, která je v dané obci obyvatelům poskytována.

Tab. 9: Příspěvky z rozpočtu obcí poskytovatelům sociálních služeb registrovaným dle Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. na poskytované sociální služby v dané obci

Obec	Organizace / služba	Skutečnost 2013
Bohutice	CSS Znojmo, p.o./ Pečovatelská služba	2 000
Božice		7 000
Dobšice		16 000
Hodonice		26 000
Hrušovany nad Jevišovkou		19 000
Jamolice		1 500
Moravský Krumlov		800 000
Nový Šaldorf – Sedlešovice		1 000
Prosiměřice		12 000
Suchohrdly		3 000
Tulešice		1 500
Vémyslice		10 000
Višňové		30 000
Citonice	DCHB OCH Znojmo/ Charitní pečovatelská služba Znojmo	4 880
Šanov, Hrabětice		8 150
Hluboké Mašůvky, Dyjákovice		6 230
Moravský Krumlov	DCHB OCH Znojmo/ Klub Coolna	150 000
Dobšice	DCHB OCH Třebíč/ Středisko rané péče Třebíč	4 000
Starý Petřín		5 000

Zdroj: Údaje poskytnuté organizacemi k 18.3.2014

Finanční náklady sociálních služeb poskytovaných na Znojemsku

Z údajů zaslaných od organizací týkajících se celkových nákladů na služby bylo možné vyjádřit celkové náklady dle jednotlivých typů sociálních služeb, které jsou na území Znojemska poskytovány.

Tab. 10: Celkové náklady sociálních služeb – rok 2012, rok 2013

	Náklady sociálních služeb údaje v tisících Kč	náklady celkem 2012	náklady celkem 2013
§ 37	Odborné sociální poradenství	1808	1838,11
Celkem sociální poradenství:		**1808**	**1838,11**
§ 39	Osobní asistence	2973	2641,71
§ 40	Pečovatelská služba	28453	28761,55
§ 42	Průvodcovské a předčitatelské služby	57	58,00
§ 44	Odlehčovací služby	1561	1670,00
§ 45	Centra denních služeb	998	838,00
§ 46	Denní stacionář	3950	4040,12
§ 48	Domov pro osoby se zdravotním postižením	50810	52062,00
§ 49	Domovy pro seniory	49758	41595,00
§ 50	Domovy se zvláštním režimem	105953	142840,00
§ 51	Chráněné bydlení	1480	1600,00
Celkem služby sociální péče:		**245993**	**276106,38**
§ 54	Raná péče	556,3	516,58
§ 57	Azylové domy	7671	8431,66
§ 59	Kontaktní centra	1408,3	1590,00
§ 60	Krizová pomoc	839	843,70
§ 60a	Intervenční centra	91	91,00
§ 62	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3880	3823,00
§ 63	Noclehárny	448	474,00
§ 65	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1672	1609,00
§ 66	Sociálně aktivizační služby pro S a OZP	916	1553,00
§ 67	Sociálně terapeutické dílny	1217	1197,00
§ 68	Terapeutické komunity	2070	2117,00
§ 69	Terénní programy	877	920,00
§ 70	Sociální rehabilitace	2464	2813,00
Celkem služby sociální prevence:		**24109,6**	**25978,94**
CELKEM:		**271910,6**	**303923,43**

Zdroj: Údaje poskytnuté organizacemi k 18.3.2014

Graf 6: Náklady na služby sociální péče – rok 2012, 2013

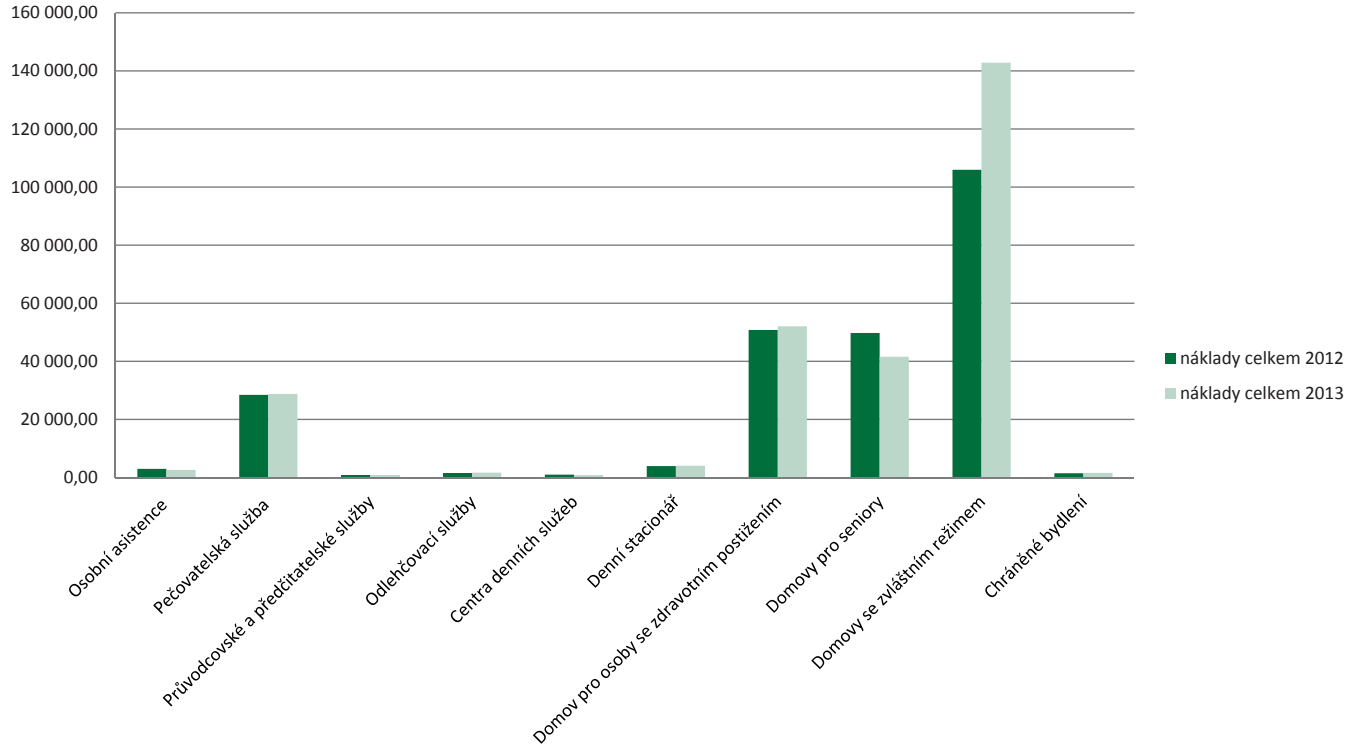

Graf 7: Náklady na služby sociální prevence – rok 2012, 2013

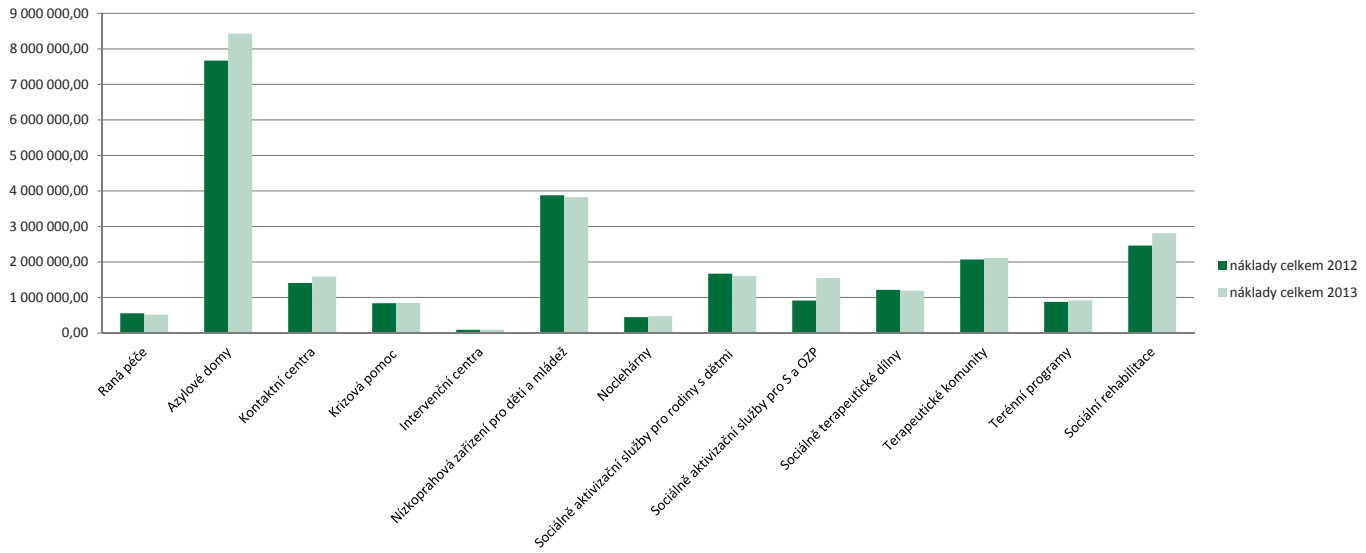

Některé typy služeb sociální prevence získaly finanční podporu z individuálního projektu „Zajištění vybraných služeb sociální prevence v Jihomoravském kraji“ (dále jen IP SSP JMK). Služby jsou z tohoto projektu financovány již od roku 2009.

Tab. 11: Služby sociální prevence financované z IP SSP JMK – náklady služeb v roce 2013

Organizace	Služba	Náklady 2013
Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.	azylové domy	3 459 000 Kč
Diecézní charita Brno – Oblastní charita Znojmo	terénní programy	920 000 Kč
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1 609 000 Kč
	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3 823 000 Kč
	sociální rehabilitace	2 620 000 Kč
	azylové domy	4 973 000 Kč
	sociálně terapeutické dílny	1 197 000 Kč
Spondea, o.p.s.	intervenční centra	91 000 Kč
		celkem 18 692 000 Kč

Zdroj: KÚ JMK, březen 2014

Zdroje příjmů do sociální oblasti na Znojemsku

Oblast sociálních služeb je charakteristická tzv. vícezdrojovým financováním. Hlavní část finančních prostředků na činnost poskytovatelů sociálních služeb tvoří tzv. dotační zdroje – prostředky. Jedná se o dotační prostředky z MPSV, obcí a kraje. Významnou část finančních prostředků pro služby sociální péče tvoří také úhrady od uživatelů. Tabulka č. 12 dokumentuje strukturu financování sociálních služeb z hlediska zdrojů financování.

Ve vícezdrojovém modelu financování je mj. důležité, aby poskytovatelé sociálních služeb nespoléhali dlouhodobě pouze na finanční zdroje poskytnuté státem, krajem a obcemi, ale aby vytvářeli aktivity pro zajištění finančních prostředků i z jiných – alternativních zdrojů.

Jedním z dalších zdrojů je právě IP SSP JMK, který zajišťuje financování vybraných typů služeb sociální prevence do konce roku 2014.

Pozitivním zjištěním je, že řada sociálních služeb působících na daném území hledá zdroje svého financování i jinde než u hlavních donátorů.

Tab. 12: Přehled zdrojů financování registrovaných sociálních služeb v roce 2012 a 2013

rok	MPSV	Jiná ministerstva	JMK	IP SSP JMK	Město Znojmo	obec/jiné město	Příjmy od klientů	fondy EU	Jiné zdroje – dary, apod.	celkem
2012	70670,5	549	23692,9	15993	7953	1249	134289	931	18514,1	273841,5
2013	84117,7	500	26316	16633,01	9076,62	1154,26	144884	1057,39	24938,02	308677

Zdroj: Údaje poskytnuté organizacemi k 18.3.2014

Graf 8: Přehled zdrojů financování registrovaných sociálních služeb v roce 2012 a 2013

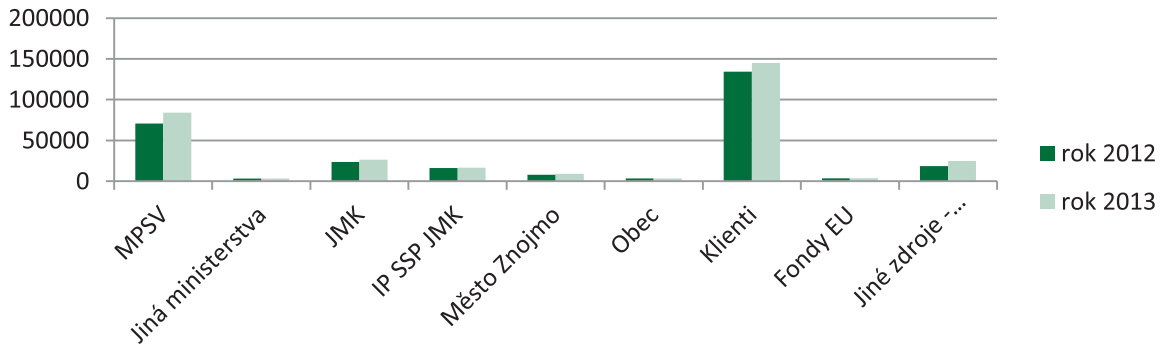

Připomínkovací řízení a jeho vypořádání

V průběhu roku 2013 - 2014 byl na základě výstupů z jednání v pracovních skupinách a organizační skupině KPSS vypracován materiál pod názvem „Návrh priorit Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015 - 2019“.

Byly připraveny materiály týkající se připomínkovacího řízení, připomínkovací formulář, pravidla připomínkování, sběrná místa a způsob, jak budou připomínky vyhodnoceny.

Připomínkovací řízení probíhalo v období od 5. března 2014 do 27. března 2014.

Připomínky k danému materiálu mohla podat široká veřejnost, která byla o připomínkovacím řízení informována prostřednictvím webových stránek www.socialnisluzby-znojemsko.cz, elektronicky formou e-mailů a na Městském úřadu Znojmo odboru sociálních věcí a zdravotnictví.

Způsob podání připomínek:

Podmínkou podání připomínky bylo její podání na formuláři k tomu určeném a písemnou formou.

- e-mailem na: css.rockova@tiscali.cz
- poštou na adresu: Komunitní plánování SS, Vančurova 17, 669 02 Znojmo
- osobně: Kancelář KPSS, DPS Vančurova 17C, Znojmo
  Na obálce uvést: **„Připomínkovací řízení KP“**

Možnost získání připomínkovacího formuláře a materiálu:

- na webových stránkách:
  www.socialnisluzby-znojemsko.cz
- na žádost zaslanou na e-mail: css.rockova@tiscali.cz
- osobně na adrese:
  Kancelář KPSS, Vančurova 17, 669 02 Znojmo
  MěÚ, odbor sociálních věcí a zdravotnictví (I. patro – kancelář naproti schodišti) Nám. Armády 8, Znojmo

Způsob vypořádání připomínek:
Každá písemná připomínka podaná na připomínkovacím formuláři byla evidována, vyhodnocena a zpracována.

Po ukončení připomínkovacího řízení bylo evidováno celkem 9 připomínek, které byly zaevidovány ve vyhodnocovacím formuláři. Projednání připomínek proběhlo v organizační skupině KPSS. Způsob vypořádání připomínek bylo zaznamenáno ve vyhodnocovacím formuláři.

Vypořádání připomínek bylo zveřejněno na webových stránkách www.socialnisluzby-znojemsko.cz.

PŘIPOMÍNKOVACÍ ŘÍZENÍ A JEHO VYPOŘÁDÁNÍ

Priority rozvoje sociálních služeb Znojemska 2015–2019

Priority rozvoje, které jsou součástí SPRSS Znojemska na období 2015 - 2019 se dělí na průřezové priority a priority pro jednotlivé cílové skupiny.

Níže je uveden seznam priorit a jim příslušných opatření. V následujících kapitolách jsou pak jednotlivé priority a opatření podrobně popsány a rozpracovány.

Průřezové priority

Priorita A	**Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb**
Opatření A.1	Pokračování a podpora procesu komunitního plánování na Znojemsku
Opatření A.2	Spolupráce s JMK při komunitním plánování sociálních služeb
Priorita B	**Zajištění informovanosti a spolupráce v sociální oblasti**
Opatření B.1	Rozvoj spolupráce a prohlubování vzájemné informovanosti mezi rezorty
Opatření B.2	Podpora komunitního plánování jako zdroje pro zajištění informovanosti pro jednotlivé cílové skupiny a veřejnost a zvyšování orientace v sociálních službách
Opatření B.3	Zajištění a prohlubování aktivní spolupráce s obcemi v rámci SO ORP Znojmo
Priorita C	**Vytvoření systému financování sociálních služeb v návaznosti na proces plánování**
Opatření C.1	Provázání financování sociálních služeb s plánováním sociálních služeb ve městě Znojmě
Priorita D	**Podpora participace obcí na problematice sociálních služeb na Znojemsku**
Opatření D.1	Rozvoj participace obcí při řešení oblasti sociálních služeb na Znojemsku
Priorita E	**Podpora stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny**
Opatření E.1	Udržení stávající sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny
Priorita F	**Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo**
Opatření F.1	Rozvoj dobrovolnických programů u seniorů, osob se zdravotním postižením, osob s chronickým duševním onemocněním, osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a osob s mentálním postižením
Priorita G	**Rozvoj odborného právního poradenství pro specifické cílové skupiny**
Opatření G.1	Zajištění právního poradenství pro osoby v nepříznivé sociální situaci

Senioři

Priorita 1	**Udržení a zkvalitňování stávajících sociálních služeb pro seniory v závislosti na aktuální poptávce a nabídce**
Opatření 1.1	Zajištění stávajících sociálních služeb pro seniory na Znojemsku
Priorita 2	**Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí**
Opatření 2.1	Realizace služby tísňové péče
Opatření 2.2	Podpora terénní pečovatelské služby v ORP Znojmo
Priorita 3	**Zajištění dostatečné nabídky pobytových služeb pro seniory a seniory se specifickou péčí**
Opatření 3.1	Zajištění realizátora pro vytvoření kapacit pro seniory se specifickou péčí
Priorita 4	**Podpora rozvoje mezigeneračních vztahů ve spolupráci s participujícími subjekty**
Opatření 4.1	Rozvoj mezigeneračních vztahů ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb

Osoby se zdravotním postižením

Priorita 1	**Podpora sociálního začleňování osob se zdravotním postižením**
Opatření 1.1	Udržení a rozšíření místa poskytování služby sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením, s mentálním postižením a kombinovanými vadami a rozšíření cílové skupiny o osoby s duševním postižením.
Opatření 1.2	Podpora a rozvoj sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením především v pracovní oblasti
Opatření 1.3	Podpora vzniku sociálně terapeutických dílen pro osoby s mentálním postižením
Opatření 1.4	Zajištění individuální dopravy pro osoby se zdravotním postižením
Priorita 2	**Podpora a další rozvoj terénních služeb pro osoby se zdravotním postižením**
Opatření 2.1	Podpora a rozvoj služeb rané péče pro děti s mentálním, tělesným, kombinovaným, zrakovým, sluchovým postižením a autismem včetně jejich propagace
Opatření 2.2	Rozšíření služeb pro osoby zrakově postižené o terénní formu
Priorita 3	**Zajištění dostupnosti pobytových služeb pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a duševním onemocněním ve znojemském regionu v oblasti bydlení**
Opatření 3.1	Rozšíření a podpora vzniku kapacit chráněného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením na Znojemsku
Opatření 3.2	Rozšíření a podpora vzniku kapacit služby podpora samostatného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením

Děti, mládež, rodina

Priorita 1	**Rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež**
Opatření 1.1	Rozšíření sociální služby nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve Znojmě o cílovou skupinu dětí ve věku 11–14 let
Opatření 1.2	Rozšíření terénní sociální práce pro děti a mládež v exponovaných lokalitách či větších obcích
Priorita 2	**Podpora prorodinné politiky ve městě Znojmě**
Opatření 2.1	Rozvoj aktivit v rámci prorodinné politiky ve městě Znojmě
Priorita 3	**Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo**
Opatření 3.1	Podpora a další rozvoj dobrovolnického programu Pět P pro děti ve věku 6–15 let.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny

Priorita 1	**Podpora ambulantních a terénních služeb pro osoby bez přístřeší**
Opatření 1.1	Zřízení denního centra pro osoby bez přístřeší
Opatření 1.2	Zřízení krizových lůžek
Priorita 2	**Navýšení kapacity pobytových služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách**
Opatření 2.1	Navýšení kapacity pobytového zařízení Emin Zámek, p.o. u služby domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách
Priorita 3	**Zřízení komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny**
Opatření 3.1	Vytvoření komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny
Priorita 4	**Podpora pobytových služeb pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách**
Opatření 4.1	Získání vhodných prostor pro poskytování sociální služby Terapeutická komunita Salebra, o.s.

Průřezové priority

Průřezové priority zahrnují oblasti, které byly řešeny v rámci procesu komunitního plánování napříč všemi pracovními skupinami. Průřezové priority specifikují oblasti, požadavky a témata, která jsou společná všem pracovním skupinám a zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé považují jejich řešení za nezbytné pro zlepšení kvality života občanů v regionu Znojmo.

Stěžejní průřezovou prioritou je zachování stávající sítě sociálních služeb, pro jednotlivé cílové skupiny a její financování. Dále se průřezové priority zaměřují na oblast podpory procesu komunitního plánování, rozvíjení spolupráce s Jihomoravským krajem, zajištění informovanosti a spolupráci v sociální oblasti, vytvoření systému financování sociálních služeb, rozvíjení aktivní spolupráce s obcemi, podporu dobrovolnických programů a vznik odborného právního poradenství pro specifické cílové skupiny.

Zhodnocení plnění KP za období 2012–2014

V organizační skupině bylo provedeno zhodnocení SPRSS Znojemska 2012–2014.

Přínosem procesu KPSS je vzájemné prohlubování spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb, postupné zapojování ke spolupráci dalších organizací, zkvalitňování procesu KPSS na Znojemsku a jeho provázáním na KÚ JMK.

Cílem zapojených osob do procesu KPSS je především zdokonalovat tento proces a přizpůsobovat ho místním podmínkám tak, aby se nadále služby rozvíjely dle potřeb a možností území Znojemska.

V plánovacím období 2012–2014 bylo stanoveno 5 priorit

Priorita A: Podpora procesu plánování sociálních služeb na Znojemsku

Proces plánování sociálních služeb probíhal v celém období 2012–2014 díky realizaci navazujícího projektu pod názvem „Plánování rozvoje sociálních služeb na Znojemsku“. Bylo tak zajištěno financování realizace KPSS a jednotlivých aktivit. Probíhaly pravidelné schůzky pracovních skupin, organizační skupiny, schůzky s poskytovateli sociálních služeb a každoroční schůzky s představiteli obcí Znojemska. Probíhaly informační aktivity, realizace „Dne sociálních služeb aneb jeden svět pro všechny“, vydání Adresáře poskytovatelů sociálních služeb a dalších informačních materiálů. Byly tvořeny jednoleté Akční plány rozvoje sociálních služeb, Monitorovací zprávy o plnění SPRSS Znojemska 2012–2014 a byl vytvořen navazující Komunitní plán na období 2015–2019.

Priorita B: Vytvoření systému financování sociálních služeb v návaznosti na plánování rozvoje sociálních služeb

V rámci spolupráce s JMK byla vytvořena metodika pro hodnocení registrovaných sociálních služeb, kterou využívá JMK pro hodnocení žádostí o dotace. Ve městě Znojmě byla vytvořena finanční analýza, která bude do budoucna sloužit jako podklad pro definování pravidel pro přidělování finančních prostředků na sociální služby.

Priorita C: Podpora sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny na Znojemsku

Na Znojemsku byla v období 2012 - 2014 zachována nastavená síť sociálních služeb včetně jejího financování.

Priorita D: Rozvoj dobrovolnictví ve Znojmě a okolí

Dobrovolnické centrum ADRA realizovalo jednotlivé aktivity dle plánu. V roce 2013 DC ADRA Znojmo realizovalo dobrovolnické programy ve 4 organizacích - Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o., Domov pro seniory Jevišovice, p.o., Zámek Břežany, p.o, Nemocnice Znojmo, p.o. a program pro děti Pět P.
Díky těmto projektům mohlo v roce 2013 přispět 86 dobrovolníků svojí dobrovolnickou činností ke zlepšení psychosociálních podmínek uživatelů sociálních a zdravotních zařízení ve Znojmě a okolí a pomoci sociálně ohroženým dětem.

Priorita E: Podpora rozvoje spolupráce s krajskými zařízeními na území Znojemska

Organizace zřizované Jihomoravským krajem se postupně zapojily do procesu KPSS na Znojemsku svou účasti v rámci pracovních skupin, zasílání podkladů pro jednání a pro sestavení navazujícího plánu. Z důvodu nezjištěné vyšší poptávky po terénních a ambulantních službách na Znojemsku, nebylo nutné realizovat a zřizovat nové sociální služby při těchto zařízeních.

Průřezové priority 2015–2019

Priorita A	**Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb**
Opatření A.1	Pokračování a podpora procesu komunitního plánování na Znojemsku
Opatření A.2	Spolupráce s JMK při komunitním plánování sociálních služeb
Priorita B	**Zajištění informovanosti a spolupráce v sociální oblasti**
Opatření B.1	Rozvoj spolupráce a prohlubování vzájemné informovanosti mezi rezorty
Opatření B.2	Podpora komunitního plánování jako zdroje pro zajištění informovanosti pro jednotlivé cílové skupiny a veřejnost a zvyšování orientace v sociálních službách
Opatření B.3	Zajištění a prohlubování aktivní spolupráce s obcemi v rámci SO ORP Znojmo
Priorita C	**Vytvoření systému financování sociálních služeb v návaznosti na proces plánování**
Opatření C.1	Provázání financování sociálních služeb s plánováním sociálních služeb ve městě Znojmě
Priorita D	**Podpora participace obcí na problematice sociálních služeb na Znojemsku**
Opatření D.1	Rozvoj participace obcí při řešení oblasti sociálních služeb na Znojemsku
Priorita E	**Podpora stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny**
Opatření E.1	Udržení stávající sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny
Priorita F	**Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo**
Opatření F.1	Rozvoj dobrovolnických programů u seniorů, osob se zdravotním postižením, osob s chronickým duševním onemocněním, osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a osob s mentálním postižením
Priorita G	**Rozvoj odborného právního poradenství pro specifické cílové skupiny**
Opatření G.1	Zajištění právního poradenství pro osoby v nepříznivé sociální situaci

Průřezové priority

Priorita A	Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb
Zdůvodnění priority	Proces komunitního plánování sociálních služeb představuje žádoucí nástroj pro efektivnější zajištění dostupnosti sociálních služeb a jeho principy přispívají k tomu, aby sociální služby reagovaly na potřeby uživatelů služeb, stejně jako na možnosti a záměry poskytovatelů a obcí či krajů. Posláním plánování je zajistit, aby sociální služby fungovaly a rozvíjely se podle potřeb těch, kdo je využívají a zajišťují. To konkrétně znamená, že služby jsou dostupné, kvalitní, reagují na potřeby uživatelů, nabídka služeb je přehledná a srozumitelná a peníze jsou vynakládány jen na takové služby, které jsou potřeba. Cílem priority je především kontinuální podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb ve městě Znojmě a v ORP Znojmo. Proces KPSS je ve mstě Znojmě realizován od roku 2004 a stal se základem pro komunikaci s poskytovateli sociálních služeb, uživateli sociálních služeb a také širokou veřejností při plánování rozvoje sociálních služeb. Proces KPSS je základnou pro rozvíjení diskuze o budoucí podobě sociálních služeb na území Znojemska. Komunitní plánování sociálních služeb je proces nekončící, kdy dochází k neustálému mapování potřeb, které v dané oblasti vyvstávají a jejich porovnávání s dostupnými zdroji jak finančními, tak personálními, materiálními apod. a následnému nastavování priorit budoucího směřování v oblasti nejen sociálních služeb. Komunitní plánování sociálních služeb je důležité také pro získávání finančních prostředků z dalších zdrojů, jako např. z fondů Evropské unie, kde je vyžadován soulad projektových záměrů s aktuálním komunitním plánem.

Opatření A.1	Pokračování a podpora procesu komunitního plánování na Znojemsku
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem je metodická a finanční podpora plánovacího procesu na Znojemsku. Snahou je udržet a dále rozvíjet proces plánování sociálních služeb, monitorování výstupů a podpora spolupráce s obcemi Znojemska, organizacemi a dalšími subjekty. Dále zajistit informovanost o oblasti sociálních služeb cílovým skupinám a také široké veřejnosti. Proces KPSS se zaměřuje také na to, aby se rozvíjely a vznikaly služby, které jsou potřebné a aby kapacity odpovídaly potřebám regionu. Součástí aktivit realizovaných v rámci procesu KPSS na Znojemsku patří pravidelné setkávání organizační skupiny, pracovních skupin, podpora navazování další vzájemné spolupráce, oslovování veřejnosti a zapojování dalších uživatelů do procesu plánování a rozhodování o podobě sociálních služeb na Znojemsku. Zpracování dostupných dat pro potřeby plánování sociálních služeb. Důležitou aktivitou je nejen tvorba navazujícího Komunitního plánu sociálních služeb, ale také zpracování monitorovacích zpráv o realizaci a naplňování již schváleného dokumentu a tvorba akčních (prováděcích)plánů na každý rok stanoveného plánovacího období. K činnostem spadajícím do procesu KPSS patří také vzdělávání členů komunitního plánování, prohlubování informovanosti veřejnosti o sociálních službách, aktualizace webových stránek komunitního plánování a prohlubování informačních aktivit směřujících na odbornou i laickou veřejnost. Významnou aktivitou bude rozdělování financí poskytovatelům sociálních služeb z rozpočtu města Znojma, v návaznosti na zpracovaný komunitní plán, jejich kontrola a hodnocení.
Stav v roce 2014	Fungující proces komunitního plánování sociálních služeb, zajištěná pozice koordinátora KPSS, nastavená organizační struktura procesu komunitního plánování, fungující a pravidelně se scházející organizační skupina a pracovní skupiny, které mapují potřeby, definují priority a sestavují výsledný Komunitní plán. Účast uživatelů, poskytovatelů, zadavatelů sociálních služeb při jednáních a rozhodování o sociálních službách. Nastavený systém vzájemné spolupráce a výměny informací mezi organizacemi, podpora předávání informací obcím v regionu Znojmo, pravidelná realizace akcí pro informování veřejnosti o sociálních službách, pořádání akce Den sociálních služeb aneb jeden svět pro všechny. Probíhá aktivní spolupráce s Jihomoravským krajem při plánování rozvoje sociálních služeb, se kterým je také uzavřena smlouva o spolupráci.
Cílový stav na konci roku 2019	Podpora a rozvoj procesu komunitního plánování a jednotlivých aktivit, které díky komunitnímu plánování probíhají. Zajištění fungování organizační struktury, funkce koordinátora, pravidelného setkávání organizační skupiny a pracovních skupin zaměřených na aktuálně potřebné cílové skupiny. Vytvořený navazující 5. komunitní plán na období od roku 2020. Vytvořené jednoleté akční plány sociálních služeb a zpracované monitorovací zprávy za jednotlivé roky. Transparentní rozdělování financí provázané na komunitní plán a akční plány. Pokračující spolupráce s Jihomoravským krajem při plánování sociálních služeb. Realizace akce Den sociálních služeb a podpora informačních aktivit, formou besed, přednášek a akcí pro veřejnost k přenosu informací o sociálních a dalších službách v souvislosti s meziresortní spoluprací. Navázaná spolupráce se zdravotnictvím, školstvím a dalšími subjekty. Aktivní spolupráce s obcemi – návštěva obcí, setkávání se starosty, spoluúčast obcí na financování sociálních služeb a řešení problematických sociálních jevů.
Dopad na cílovou skupinu	Zkvalitnění poskytování sociálních služeb. Zvýšení dostupnosti sociálních služeb. Zapojení obyvatel do procesu plánování. Zapojení obcí do řešení problematiky sociálních služeb a problematických sociálních jevů. Vzájemná komunikace se zadavateli, poskytovateli a obyvateli Znojemska. Zájem o problémy svého okolí. Zvýšení informovanosti o sociálních službách.
AKTIVITY	2015–2019 Zajištění financování procesu KPSS. Schůzky organizační skupiny a pracovních skupin – min. 4x ročně. Schůzky s poskytovateli sociálních služeb, obcemi, politickými reprezentanty. Realizace „Dne sociálních služeb aneb jeden svět pro všechny". Monitoring plánu na období 2015 - 2019. Tvorba jednoletých akčních plánů a jejich monitoring naplňování ve spolupráci se zainteresovanými subjekty. Příprava a vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období od roku 2020.

Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Město Znojmo – pracovníci komunitního plánování Partneři: – poskytovatelé sociálních služeb – obce ve SO ORP Znojmo – další navazující organizace z oblasti zdravotnictví, školství, policie, spolků, sdružení a jiných
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo – v případě vypsání výzev – projekt EU – JMK
Kritéria hodnocení	2015–2019 – počet schůzek organizační skupiny, pracovních supin – zpracování monitorovacích zpráv – aktualizace KP – spolupráce s obcemi – informační akce, „Den sociálních služeb aneb jeden svět pro všechny“ – komunitní plán na období od roku 2020
Rizika realizace opatření	– malá účast spolupracovníků – nezájem obcí a politické reprezentace

Opatření A.2	**Spolupráce s JMK při komunitním plánování sociálních služeb**
Popis opatření a zdůvodnění	V návaznosti na Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., který ukládá kraji povinnost zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na základě spolupráce s obcemi, se zástupci poskytovatelů a se zástupci uživatelů sociálních služeb se předpokládá úzká spolupráce mezi kraji a obcemi takovým způsobem, aby byl naplněn tento zákonný požadavek. Zákon staví komunitní plánování sociálních služeb do tří propojených a na sebe navazujících úrovní – tzn. komunitní plánování na lokální úrovni obcí/měst, plánování na úrovni kraje, který zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a na úroveň národní, kdy MPSV ČR zpracovává národní plán rozvoje sociálních služeb. Jihomoravský kraj podporuje vzájemnou spolupráci s obcemi při plánování sociálních služeb, jejichž zástupce zapojuje do vytváření střednědobého plánu, akčních plánů a přenáší potřebné informace vztahující se k sociálním službám. Cílem opatření je podpora další úzké spolupráce mezi městem Znojmem a Jihomoravským krajem při procesu plánování sociálních služeb, přípravě dalšího střednědobého plánu, participace na Individuálním projektu s názvem Podpora plánování sociálních služeb na území celého Jihomoravského kraje a případných dalších individuálních projektech či aktivitách v oblasti sociálních služeb.
Stav v roce 2014	Aktivní spolupráce zástupců komunitního plánování města Znojma s Jihomoravským krajem při plánování sociálních služeb, existence smlouvy o spolupráci, pravidelné setkávání koordinátorů KPSS na Jihomoravském kraji k předávání informací, aktivní zapojení do Individuálního projektu a jednotlivých klíčových aktivit. Zapojení se do okresního multidisciplinárního týmu k řešení minimální sítě sociálních služeb na našem území.
Cílový stav na konci roku 2019	Pokračující aktivní spolupráce s Jihomoravským krajem při plánování sociálních služeb, účast na setkávání koordinátorů KPSS, spolupráce při přenosu podkladů pro sestavování střednědobého plánu a jednoletých akčních plánů sociálních služeb. Spolupráce při realizaci projektů k plánování sociálních služeb či dalších projektů v oblasti sociálních služeb. Účast na informačních akcích pořádaných Jihomoravským krajem k oblasti sociálních služeb (konference, veletrhy, semináře ..)
Dopad na cílovou skupinu	– propojení a sladění plánovacích procesů – vzájemné předávání zkušeností a dobré praxe – lepší přístup k informacím o systému sociálních služeb a jeho financování – aktivní zapojení se do rozhodovacích procesů
AKTIVITY + Časový harmonogram	2015–2019 – spolupráce při realizaci Individuálního projektu JMK k plánování sociálních služeb – účast koordinátora na schůzkách koordinátorů KPSS 21 obcí ORP v JMK – využívání metodické podpory – spolupráce při vytváření minimální sítě sociálních služeb – spolupráce při vytváření SPRSS na období od roku 2015 a jeho monitorování – spolupráce při přípravě jednoletých Akčních plánů a jejich vyhodnocování – přenos informací o sociálních službách působících na Znojemsku, o potřebách území Znojemska Jihomoravskému kraji

Realizátoři a partneři	Realizátoři: Město Znojmo – komunitní plánování sociálních služeb – koordinátor KPSS Partneři: obce s rozšířenou působností v JMK, poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé, veřejnost
Předpokládané zdroje financování	– JMK – prostřednictvím individuálního projektu – Město Znojmo – EU – případný další projekt – dle vypsaných výzev
Kritéria hodnocení	– účast na setkávání koordinátorů – vyhodnocení plánu, monitorování, a spolupráce při zpracování navazujících plánů
Rizika realizace opatření	– malá politická podpora – legislativní změny

Priorita B	**Zajištění informovanosti a spolupráce v sociální oblasti**
Zdůvodnění priority	V rámci vyjednávání v procesu komunitního plánování sociálních služeb se jako důležité projevuje ve všech pracovních skupinách zajištění informovanosti subjektů a veřejnosti o konkrétních řešených tématech a specifických oblastech. V rámci zpracovaných výzkumů a průběžného vyhodnocování procesu KPSS na Znojemsku se neustále setkáváme s požadavkem na informování co největšího počtu uživatelů sociálních služeb, poskytovatelů sociálních služeb, zadavatelů či jiných subjektů, institucí a veřejnosti ve všech dostupných formách.
Opatření B.1	**Rozvoj spolupráce a prohlubování vzájemné informovanosti mezi rezorty**
Popis opatření a zdůvodnění	V rámci komunitního plánování vyvstává potřeba podpory a především rozvíjení a prohlubování vzájemné spolupráce a výměny informací napříč resorty, které se zabývají různými oblastmi, jejichž problematika se prolíná a řeší v rámci více resortů. Z analýzy potřeb dětí ve věku 11 - 14 let vyplynuly poznatky, se kterými se setkávají různé obory a je možné je řešit v rámci vzájemné spolupráce a výměny informací či společného řešení zjištěného problému. Jako dobrá spolupráce se jeví vzájemná spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb při řešení konkrétních problémů daného uživatele. Také komunikace s dalšími subjekty jako např. s odborem sociálních věcí, úřadem práce, odborem školství je pozitivní především při řešení konkrétního případu klienta. Dotčené subjekty si tuto vzájemnou spolupráci chválí a vidí jako přínosné spolupráci dále prohlubovat a rozvíjet v rámci širšího okruhu. Cílem opatření je realizovat takové aktivity, které povedou k pravidelným informačním činnostem nejen ve vztahu k veřejnosti, ale také k jednotlivým organizacím, odborům a dalším subjektům v takové formě, aby byla navázána spolupráce, která bude aktivní, pravidelná a přinese odborníkům orientaci v oblasti sociální a v možnostech řešení situací, se kterými se u svých klientů a ve své praxi setkají. Vzájemná spolupráce povede k větším úspěchům při řešení konkrétních problematických oblastí.
Stav v roce 2014	Vzájemná spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a některými dalšími subjekty. Vzájemná výměna informací při setkáváních v pracovních skupinách v rámci KPSS, výměna informací při účasti na setkáních poskytovatelů sociálních služeb. Vytvořený multidisciplinární tým pod odborem sociálních věcí a zdravotnictví. Zveřejňování informací o aktivitách v sociální oblasti na webu www.socialnisluzby-znojemsko.cz a na webu města Znojma. Tvorba informačních materiálů – letáky, Adresář poskytovatelů sociálních služeb, průvodce sociálními službami, pořádání akce Den sociálních služeb, každoroční setkání se starosty k předávání informací o aktuálních tématech.
Cílový stav na konci roku 2019	Budou nadále pokračovat aktivity probíhající do roku 2014 a více se rozvíjet a prohlubovat na širší okruh zapojených subjektů. Rozvíjení činnosti multidisciplinárního týmu při MěÚ Znojmo. Bude vytvořen seznam subjektů zapojených do vzájemné spolupráce. Budou nastaveny harmonogramy setkávání dotčených subjektů na konkrétní roky s tématy k řešení. Dojde k vytvoření platformy komunikace, vzájemné informovanosti a spolupráce mezi organizacemi sociálních služeb a dalšími subjekty jako např. zdravotnickými službami, nemocnicí, vzdělávacími institucemi.
Dopad na cílovou skupinu	Zvýšení informovanosti mezi dotčenými subjekty o aktivitách jednotlivých subjektů a o sociálních službách. Zvýšení dostupnosti informací o sociálních službách odborné veřejnosti. Vyšší orientace dotčených subjektů v nabídce sociálních služeb. Seznámení dotčených subjektů s procesem komunitního plánování.

AKTIVITY	2015–2019 – iniciace společných setkání – pravidelné setkávání multidisciplinárního týmu – vzájemná setkávání a komunikace mezi všemi zainteresovanými stranami – publikace informačních článků – setkávání v rámci pracovních skupin KPSS a přenos informací – přenos aktuálních informací k sociálním a navazujícím oblastem na webové stránky
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Město Znojmo – MěÚ Znojmo – odbor sociálních věcí a zdravotnictví – Komunitní plánování sociálních služeb Partneři: – zdravotnictví, Nemocnice Znojmo, p.o. – poskytovatelé sociálních služeb, další dotčené resorty a subjekty
Předpokládané zdroje financování	– vlastní zdroje zapojených subjektů
Kritéria hodnocení	– uskutečněná setkání s dotčenými subjekty – počet vydaných článků k řešeným tématům
Rizika realizace opatření	– nezájem ze strany partnerů

Opatření B.2	**Podpora komunitního plánování jako zdroje pro zajištění informovanosti pro jednotlivé cílové skupiny a veřejnosti a zvyšování orientace v sociálních službách**
Popis opatření a zdůvodnění	Díky informačním kampaním a materiálům, které se v rámci KPSS realizují, se postupně zvyšuje dostupnost informací o sociálních službách veřejnosti a cílovým skupinám obyvatel. Je obecně známé, že informace konkrétní jedinec hledá až v případě, když potřebuje řešit svoji (příp. někoho blízkého apod.) situaci, ve které se v dané chvíli nachází. Cílem je zajistit těmto osobám co nejsnazší přístup k informacím v době, kdy daný problém řeší a postupně zvyšovat povědomí u široké odborné i laické veřejnosti o sociálních službách, o tom, kde mohou v danou chvíli potřebné informace nalézt, případně kam se obrátit. Osoba, která hledá konkrétní informaci o konkrétní možnosti pomoci, bývá velmi často v seniorském věku a tento fakt je potřeba vzít na vědomí. Informace by se tedy měly nacházet v místech, která senioři často navštěvují a u osob, jimž důvěřují – lékaři (praktičtí i specialisté), OÚ, místní tisk a další média. Jednotlivé aktivity opatření povedou k cílenému a jednotnému podávání informací o sociálních službách.
Stav v roce 2014	Fungující proces komunitního plánování sociálních služeb, díky kterému dochází k informování veřejnosti o sociálních službách prostřednictvím webových stránek, článků v tisku (seriál o sociálních službách), seminářů v rámci týdne sociálních služeb, akce Den sociálních služeb, účast na setkáních se seniory v obcích, které projeví zájem. Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb při plánování informačních akcí. Připravuje se aktualizovaný katalog sociálních služeb. Problematickým momentem je špatná informovanost ze strany praktických lékařů o cílové skupině (lékaři poskytují nedostatečné nebo žádné informace o možné pomoci). Chybí informační materiály v Nové nemocnici ve Znojmě. Chybí spolupráce Nemocnice Znojmo, p.o. s organizacemi poskytujícími sociální služby. Doposud se nepodařilo navázat aktivní a dlouhodobou spolupráci s vedením většiny obcí regionu (zapojeno cca 20 obcí ze 111).
Cílový stav na konci roku 2019	– dojde ke zvýšení informovanosti obyvatel o sociálních službách a o tom, kde mohou získat potřebné informace – budou probíhat informační aktivity prostřednictvím znojemského tisku (pokračování seriálu o sociálních službách ve Znojemských listech), webových stránek KPSS, semináře, na kterých se budou podílet poskytovatelé sociálních služeb a další organizace, veletrhy sociálních služeb a proběhne aktualizace tištěných informačních materiálů – umístění informačních panelů (případně materiálů) v Nové nemocnici ve Znojmě – zapojení cca (alespoň) 50 obcí do spolupráce – zachování Dne sociálních služeb, v rámci kterého by docházelo ke zvyšování povědomí o sociálních službách

Dopad na cílovou skupinu	– zvýšení dostupnosti informací o sociálních službách – vyšší orientace občanů v nabídce sociálních a navazujících služeb – propagace poskytovatelů sociálních služeb a dalších organizací – vzájemná komunikace a výměna informací mezi organizacemi – informace o sociálních a navazujících službách budou dostupné na OÚ, MěÚ, v nemocnici, u lékařů a v médiích – lékaři či sestry budou schopni poskytnout adekvátní informace či zprostředkovat kontakt na sociální službu – znalost/informovanost odborníků
AKTIVITY	– v průběhu roku 2014 bude oslovena Nemocnice Znojmo p. o. a budou dojednány podmínky spolupráce – vhodné umístění informačních materiálů – v průběhu roku 2014 – vytvoření seznamu praktických a odborných lékařů – 2015 - 2019 – sjednocení předávání informací veřejnosti – vytvoření harmonogramu publikování článků o sociálních službách ve Znojemských listech – pravidelná aktualizace webu www.socialnisluzby-znojemsko.cz – zveřejňování informací od poskytovatelů na webu www.socialnisluzby-znojemsko.cz – pořádání Dne sociálních služeb ve Znojmě – pořádání přednášek v rámci Týdne sociálních služeb ČR – aktualizace tištěných materiálů k sociálním službám – Adresář, letáky – pořádání besed na obcích, dle zájmu představitelů obcí – od roku 2015 budou lékaři (praktičtí a odborní) průběžně kontaktováni a budou jim předávány informace a katalog sociálních služeb, případně další informační materiály – pořádání besed pro lékaře – opakovaně budou kontaktováni a vyzýváni ke spolupráci zastupitelé obcí
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Město Znojmo – Komunitní plánování sociálních služeb Znojemska – Poskytovatelé sociálních služeb Partneři: – Nemocnice Znojmo, p.o. – další navazující organizace sponzoři – místní tisk – praktičtí a odborní lékaři – představitelé obcí
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, Poskytovatelé sociálních služeb, prezentující organizace – EU – dle vypsaných výzev pro získání finančních prostředků – sponzoři, nadace dle aktuálně zaměřených výzev pro poskytnutí finančních prostředků
Kritéria hodnocení	– počet vydaných článků – počet uskutečněných akcí Den sociálních služeb – počet seminářů, besed pro veřejnost, lékaře, na obcích – aktualizované webové stránky, počet přístupů na webové stránky – počet vydaných tištěných materiálů – dostupnost informací v Nemocnici – informační panel – počet lékařů, ordinací kde je dostupný katalog sociálních služeb – počet obcí, kde jsou umístěné – informační panely, katalogy sociálních služeb
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků – nezájem poskytovatelů a organizací zafinancovat vlastní aktivity ke společné propagaci – nezájem poskytovatelů a organizací aktualizovat informační materiály – nezájem redaktorů znojemských listů zveřejňovat seriál k sociálním službám – nespolupráce ze strany lékařů, Nemocnice Znojmo p.o. – nezájem obcí o aktivní spolupráci

Opatření B.3	Zajištění a posilování aktivní spolupráce s obcemi v rámci SO ORP Znojmo
Popis opatření a zdůvodnění	V rámci procesu KPSS a průběžného vyjednávání s poskytovateli sociálních služeb bylo zjištěno, že prohlubování spolupráce s obcemi ve SO ORP Znojmo je pro občany v daných obcích podstatné z toho důvodu, aby měly zajištěn přístup k informacím, k možnostem využívat sociální služby a věděli, jak řešit své nepříznivé sociální situace, ve kterých se nacházejí. SO ORP Znojmo čítá celkem 111 obcí a bez zájmu představitelů těchto obcí je velice obtížné zprostředkovávat pomoc či informace občanům na tomto území. Poskytovatelé sociálních služeb nabízí své služby (služby sociální péče, prevence i poradenství) občanům celého SO ORP Znojmo. Také sociální pracovnice MěÚ Znojmo řeší v rámci sociální práce na obcích nepříznivé sociální situace občanů celého správního obvodu ORP Znojmo. Jednotlivými aktivitami tohoto opatření bude směřováno ke zvýšení povědomí zástupců obcí o významu a smyslu sociálních služeb pro občany obcí. Zástupci obcí budou průběžně informováni také o procesu komunitního plánování i možnostech aktivní účasti.
Stav v roce 2014	Přenos informací v rámci KPSS o sociálních službách a aktivitách na jednotlivé obce. Účast cca 25 obcí na setkáních se starosty obcí, pořádaných v rámci KPSS každoročně. Uspořádání informačních besed se seniory na obcích (rok 2013–2014 obce vyslovily zájem o besedu). Přenos informací obcím o přípravě Komunitních plánů a jednoletých akčních plánů.
Cílový stav na konci roku 2019	Pokračující přenos informací v rámci KPSS o sociálních službách a aktivitách na jednotlivé obce. Zvýšení zastoupení obcí na setkáních se starosty obcí, pořádaných v rámci KPSS každoročně. Pořádání informačních besed k sociální oblasti s občany na obcích. Pravidelný přenos informací obcím o přípravě Komunitních plánů a jednoletých akčních plánů. Pravidelné výjezdy za starosty obcí pro přenos informací, zapojení více organizací do výjezdů.
Dopad na cílovou skupinu	– vytvoření rovných podmínek pomoci jak ve městě, tak v obcích Znojemska – zvýšení informovanosti o sociálních službách na obcích – aktivní zapojení představitelů obcí do řešení oblasti sociálních služeb
AKTIVITY	2015–2019 – osobní setkání se starosty obcí – pravidelná každoroční setkání se starosty obcí ve městě Znojmě – setkání s občany na obcích – informování starostů o přípravě materiálů v rámci komunitního plánování
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Město Znojmo – komunitní plánování sociálních služeb – Město Znojmo – pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví – poskytovatelé sociálních služeb a další organizace
Předpokládané zdroje financování	– EU – případné vypsané výzvy na podporu komunitního plánování a sociální oblast – vlastní zdroje organizací, obcí, Města Znojma
Kritéria hodnocení	– počet uspořádaných návštěv se starosty, zástupci obcí – počet setkání se starosty ve městě Znojmě – počet besed s občany obcí – počet zapojených obcí do procesu KPSS
Rizika realizace opatření	– nezájem ze strany obcí – nezájem ze strany organizací předávat informace

Priorita C	Vytvoření systému financování sociálních služeb v návaznosti na proces plánování
Zdůvodnění priority	Sociální služby jsou financovány z více zdrojů, hovoří se o tzv. vícezdrojovém financování. Jedná se o zdroje ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, z prostředků obcí, z příspěvku uživatelů sociálních služeb, z dotací z evropských fondů, darů a případně dalších zdrojů V zákoně o sociálních službách č. 108/2006 Sb. je definováno propojení mezi plánováním rozvoje sociálních služeb a jejich financováním. Výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu v rámci dotací na poskytování sociálních služeb se odvíjí mimo jiné od zpracovaných střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb, které předkládají Krajské úřady. Při vytváření SPRSS vychází Krajský úřad z podkladů, které obdrží od obce s pověřeným obecním úřadem. Město Znojmo spolupracuje s KÚ JMK a poskytuje vlastní Komunitní plán jako podklad pro zpracování SPRSS Jihomoravského kraje. Pro zajištění kvalitního a transparentního financování sociálních služeb je nutné nastavit systém financování sociálních služeb tak, aby reagoval na aktuální potřeby a vycházel z komunitního plánu. Důležité je provázat plánování sociálních služeb na Znojemsku s financováním sociálních služeb v rámci rozpočtu Města Znojma tak, aby při sestavování rozpočtu města Znojma byl kladen důraz na potřeby vycházející z aktuálního KPSS Znojemska.

Opatření C.1	Provázání financování sociálních služeb s plánováním sociálních služeb ve městě Znojmě
Popis opatření a zdůvodnění	Od existence zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. jsou sociální služby financovány vícezdrojově. Finanční prostředky z jednotlivých zdrojů by měly být rozdělovány mezi poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují takové sociální služby, které jsou v dané lokalitě a místě potřebné, tzn. občané příslušného města, obce, kraje tyto služby potřebují, což vychází ze zpracovaného komunitního plánu sociálních služeb. Každoročně organizace poskytující sociální služby přivedou do regionu velké množství finančních prostředků na pomoc občanům, kteří sociální služby potřebují a využívají. Z tohoto důvodu je nutné zabezpečit také podporu na obecní úrovni. Město Znojmo financuje sociální služby dle zásad pro poskytování dotací č. 13/2007. Prvním krokem pro zefektivnění systému financování sociálních služeb je provázat plánování rozvoje sociálních služeb s dotačním řízením ve městě Znojmě. K zefektivnění systému financování sociálních služeb dojde při nastavení takového rozdělování financí, které bude v souladu s Komunitním plánem sociálních služeb Znojemska a nastavenými kritérii ze strany města Znojma. Je také důležité uvažovat o zvýšení procentního podílu přidělovaných financí z rozpočtu Města Znojma na sociální služby. V současné době Město Znojmo přispívá ze svého rozpočtu ve výši 0,8 % na sociální oblast, což je oproti ostatním městům v rámci JMK pod průměrem. Průměr podílů výdajů na sociální služby všech obcí ve vztahu k rozpočtu obcí III. a II. typu v Jihomoravském kraji je 1,3175 %. Při přidělování dotací bude zohledňován také charakter organizací poskytující sociální služby, které musejí být registrované dle zákona č. 108/2006 Sb., dodržovat standardy kvality v sociálních službách a spolupracovat na procesu komunitního plánování sociálních služeb.
Stav v roce 2014	V roce 2014 byla zpracována finanční analýza poskytovatelů sociálních služeb na Znojemsku, která obsahuje návrhy na využití kritérií pro hodnocení sociálních služeb. JMK vytvořil Metodiku pro síťování sociálních služeb obsahující kritéria, dle kterých budou jednotlivé sociální služby v JMK hodnoceny při předkládání žádostí o dotace. Pravidelné rozdělování financí organizacím poskytující sociální služby na Znojemsku z rozpočtu města Znojma.
Cílový stav na konci roku 2019	Jasně definovaný systém financování sociálních služeb ze strany Města Znojma. Stanovená jednotná kritéria pro rozdělování financí poskytovatelům sociálních služeb z rozpočtu Města Znojma. Provázanost s komunitním plánem sociálních služeb Znojemska. Vynakládání financí z rozpočtu města Znojma na takové služby, které jsou potřeba. Aktuální informace o hospodaření poskytovatelů sociálních služeb. Spoluúčast obcí na financování sociálních služeb.
Dopad na cílovou skupinu	– zkvalitnění systému financování sociálních služeb – povědomí představitelů Města Znojma o tom, jak jsou financovány sociální služby z rozpočtu města Znojma – provázanost s komunitním plánem sociálních služeb – transparentní rozdělování financí z rozpočtu Města Znojma
AKTIVITY	2015–2019 – činnosti směřující k nastavení dotačního řízení v oblasti sociálních služeb – projednávání v rámci struktury KPSS (v organizační skupině, s poskytovateli soc. služeb) – možné nastavení úkolové skupiny z odborníků na ekonomickou stránku – získání politické podpory pro sestavování a projednávání pravidel – provázání s kritérii JMK – nastavení pravidel – termín, formuláře, oprávnění žadatelé, kritéria hodnocení, kritéria propojení s KPSS, návrh dotací + projednávání v souladu s poskytováním z rozpočtu města, nastavení systému projednávání a hodnocení žádostí – schválení pravidel
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Město Znojmo, – MěÚ – odbor sociálních věcí a zdravotnictví, komunitní plánování sociálních služeb Partneři: – poskytovatelé sociálních služeb – členové organizační skupiny KPSS
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo

Kritéria hodnocení	– navržení směrnic, kritérií, dotačního programu – projednání podkladů v rámci organizační struktury KPSS, se zástupci města – projednání v orgánech města – schválení / neschválení pravidel pro přidělování dotací na sociální služby
Rizika realizace opatření	– nezájem politické reprezentace k vyjednávání – neschválení představiteli Města Znojma

Priorita D	**Podpora participace obcí na problematice sociálních služeb na Znojemsku**
Zdůvodnění priority	V sociálních službách se především jedná o pomoc lidem, kteří mají problémy zdravotní, potýkají se s řešením obtížné sociální situace nebo jim stáří podstatně zhoršilo jejich soběstačnost. Potřebných lidí přibývá a na tuto situaci musí reagovat i obce. Mohou tak činit tím, že samy poskytují potřebné sociální služby nebo vytváří podmínky pro jiné poskytovatele. Role obcí jako, zadavatele, je v tomto případě, nikým jiným nenahraditelná. Správní obvod ORP čítá 111 obcí s 91 tis. obyvateli. Město Znojmo dlouhodobě problematiku sociálních služeb řeší prostřednictvím Komunitního plánování v rámci regionu a v této činnosti hodlá pokračovat. Město Znojmo podporuje sociální služby také finančně. V rámci regionu je však nutné zvýšit v následném období spolupráci s dalšími obcemi regionu.
Opatření D.1	**Rozvoj participace obcí při řešení oblasti sociálních služeb na Znojemsku**
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je udržet komunitní plánování v rámci regionu a podle potřeb rozšířit sociální služby či jiné související služby a především zvýšit finanční participaci obcí v sociálních službách. Zdůvodnění: Tak velkou a dynamickou oblast jakou jsou sociální služby je nutno plánovat a řídit. Je nutné sledovat i finanční efektivnost, a vyhodnocovat specializaci sociálních služeb. V rámci tak velkého regionu (91 tis. občanů) se potřeba sociálních služeb průběžně mění. Proto bude nutné sociální služby doplňovat a možná i některé nepotřebné omezit či zrušit. Některé sociální služby – služby sociální prevence (celkem 7 služeb na Znojemsku) byly dosud zabezpečovány v rámci Individuálního projektu z prostředků EU. Tato podpora končí. V našem regionu se to především dotkne azylových domů a nízkoprahových zařízení. Částečně se tato otázka dá řešit úsporami, které se nyní připravují. Zde ale bude nutné řešit zachování služeb sociální prevence z příspěvku Jihomoravského kraje a spoluúčasti ze strany obcí. Aby sociální služby mohly občanům Znojemska pomáhat a poskytovaly nutnou pomoc a podporu při řešení nepříznivých sociálních situací, staly se tak pro občany dostupné je nutné rozvíjet především odpovědnost u obcí ve SO ORP Znojmo za své občany a za řešení dostupnosti služeb, především finanční spoluúčastí na realizaci těchto služeb.
Stav – rok 2014	Ve Městě Znojmě jsou sociální služby zajištěny na dobré úrovni a stav se průběžně lepší. Poměrně malé je zapojení jednotlivých obcí regionu (možná způsobeno také vysokou nezaměstnaností obyvatel) do řešení problematiky negativních sociálních jevů, které jsou na jejich území. I když by poskytovatelé sociálních služeb byly přístupní obcím při řešení těchto jevů pomáhat, není ze strany obcí zájem se na podpoře sociálních služeb podílet. Ve vzdálenějších lokalitách se o potřebné starají v rámci rodiny, na což využívají především příspěvek na péči (oblast např. Vranova nad Dyjí a Hrušovan nad Jev.). Ve SO ORP Znojmo se mimo Znojma podílí na financování sociálních služeb do 20 obcí, přispívají především na pečovatelskou službu.
Cílový stav na konci roku 2019	Udržení stávajícího stavu ve Městě Znojmě a postupné zvyšování kvality a dostupnosti poskytovaných služeb s ohledem na financování sociálních služeb. V souvislosti ukončení Individuálních projektů a předpokládané nutnosti spolufinancovat sociální služby sociální prevence bude nutné navýšení příspěvku Města Znojma na provoz sociálních služeb ze současných 0,8 % na 1,6 %, který poskytují v rámci kraje jiné srovnatelné obce. Aktivní zapojení minimálně 50 % obcí do komunitního plánování a jejich participace na financování sociálních služeb.
Aktivity	– propagace sociálních služeb v rámci regionu – pravidelné setkávání starostů a představitelů jednotlivých obcí – informace radních a zastupitelů Města Znojma o sociálních službách – pravidelný sloupek ve Znojemských listech o sociálních službách v rámci regionu – postupné zvyšování příspěvku obcí na sociální služby v rámci regionu – zamezení podobným pokusům zneužití finančních prostředků do sociálních služeb, o který se pokusila organizace Místní sociální služby, o.p.s. prostřednictvím vzájemné komunikace mezi obcemi, členy KPSS a odborem soc. věcí a zdravotnictví

Realizátoři a partneři	Realizátoři: – organizační skupina KPSS – MěÚ Odbor sociálních věcí a zdravotnictví – poskytovatelé sociálních služeb – zadavatelé sociálních služeb (obce) – uživatelé sociálních služeb, veřejnost
Předpokládané zdroje financování	– rozpočty měst a obcí v ORP Znojmo – dary a příspěvky občanů a firem – evropské fondy
Kritéria hodnocení	– spokojenost občanů (počet stížností či pochvalných vyjádření, anketa) – počet zapojených obcí do komunitního plánování – míra navýšení finanční participace obcí
Rizika realizace opatření	– malá aktivita všech, co se na zabezpečení poskytovaných sociálních služeb podílejí – malá podpora ze strany zastupitelů a radních jednotlivých měst a obcí – neustále se měnící a ne vždy kvalitní legislativa – nevyřešení problému, kterým je přerozdělování státních dotací ze strany Krajského úřadu – nízká finanční podpora z veřejných zdrojů – inflace – vysoká nezaměstnanost v rámci regionu (služby poskytované rodinnými příslušníky – omezení počtu a množství poskytovaných služeb)

Priorita E	**Podpora stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny**
Zdůvodnění priority	Posláním komunitního plánování je zajistit, aby sociální služby fungovaly a rozvíjely se podle potřeb těch, kdo je využívají a zajišťují. I v navazujícím plánovacím období je snahou zabránit na Znojemsku sociálnímu vyloučení ve všech jeho formách a podobách. Ve městě Znojmě a v jeho SO ORP je zajištěna potřebná síť sociálních služeb, kterou zajišťují registrovaní poskytovatelé sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. Potřebné služby zajišťují na Znojemsku také organizace, které nemají sídlo přímo na Znojemsku, ale jsou schopni potřebným klientům služby v této lokalitě poskytnout. Tímto způsobem dochází k zajišťování dostupnosti sociálních služeb potřebným skupinám obyvatel i v případě, že organizace nesídlí přímo v lokalitě Znojemska. Je nutné neustále mapovat potřeby obyvatel a hledat způsoby zajištění pomoci dle jejich aktuálních potřeb tak, aby tyto služby byly efektivní. Hlavní prioritou komunitního plánu na období 2015–2019 Znojemska zachování stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny. Dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. je na Znojemsku poskytováno 45 sociálních služeb (únor 2014). Sociální služby jsou ve městě Znojmě a na Znojemsku poskytovány většině potřebných cílových skupin.
Opatření E.1	**Udržení stávající sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny**
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je udržet poskytování stávajících sociálních služeb také v letech 2015–2019, protože potřeba těchto služeb neustále trvá a je aktuální. Což vyplynulo z jednání pracovních skupin při KPSS a ze statistických údajů nejen od poskytovatelů sociálních služeb. Stávající síť sociálních služeb je nutné neustále podporovat, rozvíjet, zkvalitňovat tak, aby na Znojemsku působily sociální služby, které odpovídají potřebám a vycházejí ze zákona o sociálních službách. Je nutné podporovat právě ty aktivity, které jsou pro Znojemsko žádoucí. Vytváření a prohlubování sítě sociálních služeb je určité propojování a spolupráce organizací a institucí tak, aby tyto sociální sítě umožňovaly klientům získávat schopnosti a dovednosti k osamostatnění se a minimalizaci závislosti na sociálních službách. Do budoucna se jako podstatné ukazuje síť sociálních služeb, vzhledem k sociodemografickým podmínkám a podmínkám ve společnosti, i nadále rozvíjet po stránce kvalitativní, ale také kvantitativní ve vztahu ke konkrétní službě a cílové skupině. Případný rozvoj sociálních služeb je závislý na ekonomické situaci, která bude právě možnosti kvalitativního i kvantitativního rozvoje ovlivňovat. Na podobu sítě sociálních služeb na Znojemsku může mít vliv také změna přechodu financování sociálních služeb na kraje, aplikace metodiky síťování sociálních služeb Jihomoravským krajem, a také konec individuálního projektu JMK „Zajištění vybraných sociálních služeb sociální prevence v Jihomoravském kraji“. Předpokládá se, že od roku 2015 tak budou poskytovatelé sociálních služeb žádat o dotace z rozpočtu města Znojma a z rozpočtu obcí, jejichž občanům sociální služby nabízejí. Je tedy pravděpodobné, že dojde k navýšení objemu finančních prostředků určených na zajištění sociálních služeb na Znojemsku.

Popis opatření a zdůvodnění	Je také důležité uvažovat o zvýšení procentního podílu přidělovaných financí z rozpočtu města Znojma na sociální služby. V současné době město Znojmo přispívá ze svého rozpočtu ve výši 0,8 % na sociální oblast, což je oproti ostatním městům v rámci JMK pod průměrem. Průměr podílů výdajů na sociální služby všech obcí ve vztahu k rozpočtu obcí III. a II. typu v Jihomoravském kraji je 1,3175 %.
Stav v roce 2014	Ve městě Znojmě a SO ORP Znojmo je v roce 2014 zajištěno poskytování 24 typů sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách Sb., které zajišťují stávající potřeby cílových skupin Znojemska. Celkem se jedná o nabídku 45 sociálních služeb poskytovaných v součtu 18 registrovanými poskytovateli sociálních služeb. Ve městě Znojmě a jeho ORP je tak dlouhodobě podporována základní síť sociálních služeb, které vyvstávají jako potřebné.
Cílový stav na konci roku 2019	Cílem této priority a opatření je především zachování a udržení stávajících sociálních služeb tak, aby nedocházelo k omezování sociální péče a klienti sociálních služeb tak nepřicházeli o potřebnou pomoc a podporu. Zachování služeb sociální péče a sociální prevence v kapacitách dle aktuální poptávky.
Dopad na cílovou skupinu	– poskytování stávajících sociálních služeb cílovým skupinám – poskytování sociálních služeb v souladu se standardy kvality dle zák. č. 108/2006 Sb. – rozvoj sociálních služeb dle potřeb těch, kdo je využívají a potřebují – zabránění sociálnímu vyloučení – zefektivnění financování – finance jsou vynakládány na ty služby, které jsou potřeba
Realizátoři a partneři	Realizátoři: poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách Partneři: MěÚ Znojmo, obce ve SO ORP Znojmo, JMK
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, RVKPP, MZ, příp. další ministerstva – JMK – Město Znojmo, obce Znojemska – uživatelé (příspěvek na péči), – EU, nadace, sponzoring, jiné zdroje
Kritéria hodnocení	– zachování dostupnosti stávající sítě sociálních služeb dle potřebnosti na území Znojemska – zachování stávajících kapacit
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních zdrojů ve veřejných rozpočtech – neobdržení požadovaných dotací na poskytování sociálních služeb – nezájem uživatelů o sociální služby – nevracení PnP do systému – legislativní změny (změna typologie soc. služeb, financování, příspěvku na péči) – změna politické reprezentace – spolupráce/nespolupráce poskytovatelů sociálních služeb

Priorita F	**Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo**
Zdůvodnění priority	Stěžejní myšlenkou dobrovolnictví je pomoc potřebným osobám v nesnadné životní situaci a zlepšení jejich psychosociální pohody. Formou podpory je ochotná práce dobrovolníků, kteří pomáhají nezištně bez nároku na odměnu. Dobrovolníkovi je zpravidla ziskem dobrý pocit z poskytnuté pomoci, pocit potřebnosti a utužení občanských hodnot či přátelství. Dobrovolnictví je již dnes běžnou součástí poskytovaných sociálních služeb. Taktéž se rozvíjejí i individuální terénní formy. Dobrovolník působí na poli sociálním jako přítel či podpora uživatele v oblasti psychické a sociální. Dobrovolnictví se stalo na Znojemsku již běžnou součástí dobře fungujících sociálních a zdravotních služeb. Potřebnost i poptávka samotných klientů je stále vysoká. Taktéž program Pět P je často využívaným nástrojem další možné formy pomoci a podpory dětského klienta.
Opatření F.1	**Rozvoj dobrovolnických programů u seniorů, osob se zdravotním postižením, osob s chronickým duševním onemocněním, osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a osob s mentálním postižením**
Popis opatření a zdůvodnění	Hlavním cílem opatření je postupný a trvale udržitelný rozvoj dobrovolnictví u potřebných uživatelů ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Zvyšující se zájem o dobrovolníky ze strany uživatelů a organizací klade důraz na podporu rozvoje stávajících kapacit u dobrovolnických programů a tím přispívat k naplňování psychosociálních potřeb cílové skupiny senioři, osob se zdravotním postižením, osob s chronickým duševním onemocněním, osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a osob s mentálním postižením.

Popis opatření a zdůvodnění	Uživatelům žijícím ve zdravotních a sociálních zařízeních se zpravidla dostává uspokojení biologických potřeb, jako je hygiena, strava, lékařská péče. Tito lidé často strádají na potřebách sociálních a citových. Jedná se především o kontakt s vnějším prostředím, uspokojení potřeby lásky, sounáležitosti, potřeby uznání a v neposlední řadě i potřeby seberealizace, kterou často v tomto věku lidé podceňují. Uživatelé zařízení potřebují vyvíjet aktivity jako každý jiný člověk, nechtějí být zavření za čtyřmi zdmi. Často uživatelům chybí člověk, který by je vyslechl, vyšel si s nimi na procházku, zahrál si s nimi karty nebo zašel na společenskou akci. Cílem opatření je podporovat a rozvíjet činnosti Dobrovolnického centra ADRA a nabízených programů pro cílové skupiny tak, aby bylo zajištěno uspokojení poptávky po nabízených činnostech.
Stav v roce 2014	V roce 2014 vyšleme do sociálních a zdravotních zařízení 80–90 dobrovolníků. Programy jsou poskytovány v těchto organizací: Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o., Domov pro seniory Jevišovice, p.o., Domov pro seniory Plaveč, p.o., Domov důchodců Božice, p.o., Zámek Břežany, p.o., Emin zámek, p.o. ,Nemocnice Znojmo, p.o.
Cílový stav na konci roku 2019	Do roku 2019 plánujeme zapojení 130 dobrovolníků u těchto cílových skupin. Programy budou poskytovány u těchto organizací: Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o., Domov pro seniory Jevišovice, p.o., Domov pro seniory Plaveč, p.o., Domov důchodců Božice, p.o., Zámek Břežany, p.o., Emin zámek, p.o. ,Nemocnice Znojmo, p.o.
Dopad na cílovou skupinu	– zkvalitňování života uživatelů žijících v sociálních a zdravotních zařízeních – uživatelům je umožněno vykonávat nesčetně mnoho aktivit podle jejich přání – uživatelé mohou získat nové zážitky a přátele z řad dobrovolníků – dojde k navázání nového přátelského vztahu dobrovolník – uživatel – uživatelé jsou motivováni ať k činnostem, povídání nebo společenským aktivitám – dobrovolnická činnost přispěje ke zvýšení kvality života uživatelů zařízení po psychosociální stránce, umožní saturovat potřeby lásky, přijetí a seberealizace.
AKTIVITY	2015–2019 – propagace DC a programů, intenzívní komunikace s veřejností, získávání nových zájemců – pořádání přednášek pro veřejnost, studenty středních škol, – 2krát ročně skupinové školení a podle potřeby i individuální pro nové zájemce – pro každou přijímající organizaci pořádání školení zvlášť, tak aby se zájemci dozvěděli o specifikách výkonu dobrovolnické činnosti – práce dobrovolníků – dochází zpravidla 1krát za týden na dobu 1–3 hodiny do zařízení – komunikace a kontrola dobrovolníků ze strany koordinátorů – pravidelné supervize k podpoře a dalšímu vzdělávání dobrovolníků – přednášky, besedy a skupinové diskuse k relevantním tématům pro dobrovolníky – zjišťování spokojenosti s fungováním programů a DC ADRA – zmapování názorů a zpětné vazby dobrovolníků, klientů a spolupracujících i přijímajících organizací
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Dobrovolnické centrum ADRA Partneři: – Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o. – Domov pro seniory Jevišovice, p.o. – Domov pro seniory Plaveč, p.o. – Domov důchodců Božice, p.o. – Zámek Břežany, p.o. – Emin zámek, p.o. – Nemocnice Znojmo, p.o.
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, MPSV, MVČR, MZČR, Nadace, sponzoři, individuální dárci
Kritéria hodnocení	– počet vyslaných dobrovolníků – počet odpracovaných hodin dobrovolnické práce – počet přijímajících organizací – počet propagačních akcí/propagačních materiálů – počet supervizí a vzdělávacích akcí pro dobrovolníky – zpětná vazba od dobrovolníků, přijímající organizace a seniorů
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků k zajištění fungování dobrovolnického centra a koordinaci dobrovolníků – nedostatek odborného personálu vzhledem k nedostatku financí – odklonění od plánovaných aktivit od reality – nemožnost uspokojení všech sociálních služeb na Znojemsku ve vztahu vysílaní dobrovolníků

Priorita G	Rozvoj odborného právního poradenství pro specifické cílové skupiny
Zdůvodnění priority	Odborné sociální poradenství dle zákona č. 108/2006Sb. je v rámci města Znojma zajištěno dostatečně. Jako méně dostatečné či nedostupné se jeví odborné právní poradenství pro seniory či další specifické skupiny, které se ocitly v tíživé sociální situaci. Právní poradenství by bylo zaměřeno na podporu těchto osob, které potřebují rady, informace při hledání řešení složitých životních situací, týkající se jejich životních potřeb, orientování se v každodenní záplavě informací, usnadnění komunikace s úřady, institucemi, řešení finanční problematiky - půjčky, dary, exekuce. Také s přihlédnutím na existenci nového občanského zákoníku od roku 2014 došlo v řadě oblastí ke změnám občanského práva. Vzhledem k nedostatečnému pokrytí nabídky služeb témat postihujících širokou veřejnost (sociální dávky/sociální pomoc/pojištění/pracovně právní vztahy a zaměstnanost/bydlení/ rodina a mezilidské vztahy/majetkoprávní vztahy a náhrada škody/finanční a rozpočtová problematika/zdravotnictví/školství a vzdělávání/ekologie, právo životního prostředí/ochrana spotřebitele/základy práva ČR/právní systém EU/občanské soudní řízení/veřejná správa/trestní právo/ústavní právo), se jeví do budoucna také jako jedna z alternativ řešení zřízení občanské poradny.
Opatření G.1	**Zajištění právního poradenství pro osoby v nepříznivé sociální situaci**
Popis opatření a zdůvodnění	Senioři a další osoby, kteří se dostali do náročné či nejasné životní situace a neumí ji řešit vlastními silami, by měli možnost, obrátit se na poradnu, kde by jim pracovník poskytl rady, informace při hledání řešení. Role poradny bude významná zejména ve vztahu ke zranitelnějším skupinám populace, jako jsou především senioři, osoby v nepříznivé sociální situaci ale i blízcí a příbuzní uvedených osob. Poradna bude přispívat k tomu, aby občané netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností vyjádřit účinně své potřeby. Poradna bude působit preventivně proti sociálně patologickým jevům a pomáhat zmírňovat negativní dopad sociálně nepříznivých jevů a chování.
Stav v roce 2014	Pro osoby v nepříznivé sociální situaci není dostupné odborné právní poradenství. Dotčené skupiny osob musí vyhledávat informace sami, hledat podobné případy, jak postupovat, pokud nejsou schopni sami rady vyhledat, musí žádat o pomoc příbuzné, známé, využívat placené služby právníků, na které často finančně ani nedosáhnou.
Cílový stav na konci roku 2019	Do roku 2019 by bylo zajištěno dostupné kontaktní místo, které bude poskytovat právní poradenství a popř. i online právní poradenství cílové skupině seniorů či osobám v nepříznivé sociální situaci.
Dopad na cílovou skupinu	– zlepšení dosažitelnosti právního poradenství, – získání aktuálních informací – znalost vlastních práv
AKTIVITY	2015–2019 – zjišťování informací o možnostech poskytování služby – navázání hlubší spolupráce se Senior Pointem – specifikování jejich nabídky poradenství – hledání dalších poskytovatelů, oslovení studentů práv, popř. členů klubů seniorů, svazů, kteří mají zkušenosti s právem – oslovení soukromých právních kanceláří ke spolupráci – nastavení podmínek využívání služeb – specifikace cílové skupiny apod. – propagace služby – průběžný monitoring zájmu
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Senior Point, soukromé právní kanceláře, studenti práv Partneři: MěÚ Znojmo – další sponzoři, zájemci o spolupráci na realizaci služby
Předpokládané zdroje financování	– obecně prospěšná společnost realizující projekt Senior Point, – realizátoři – klienti – město Znojmo
Kritéria hodnocení	– počet klientů za rok – zpětná vazba – hodnocení klientů, zda bylo poradenství přínosem a pomohlo daný problém řešit
Rizika realizace opatření	– nezájem o poradenství – otázka financování Senior Pointu – nezájem ze strany studentů práv poskytovat poradenství

Senioři

Život člověka se dělí na jednotlivé životní etapy. Jednou z nich je etapa definovaná jako stáří. Etapu života definovanou jako stáří - senioři lze dělit několika způsoby, jedním z nich je dělení tohoto životního období na mladší a starší seniory. A právě toto období člověka patří mezi cílovou skupinu, pracovní skupiny „Senioři".

Stáří je tedy přirozenou fází lidského života. Zde bychom měli rozlišovat pojem stáří a stárnutí, které jako pojmy nejsou pojmy totožnými. Stárnutí je proces, jehož výsledkem je různý stupeň stáří. Z toho důvodu rozlišujeme stáří kalendářní, biologické, demografické, psychické a sociální.

Pokud bychom se podívali na demografickou analýzu, vyplývá z ní, že za posledních 15 let se podíl dětí trvale snižuje a to z 20 % na 15 %. Naopak podíl seniorů vzrůstá z 12,5 % na 14 %.

Stejně tak podíl seniorů v obvodu ORP Znojmo, i přímo ve městě Znojmě je podíl seniorů vyšší než podíl dětí a rozdíl mezi oběma věkovými skupinami se stále zvětšuje. Z uvedeného vyplývá, že populace města Znojma v posledním období stárne a ukazatel index stáří (tedy poměr počtu obyvatel ve věku 65 let a starších/100 dětí ve věku 0 až 14 let) se bude i nadále prohlubovat.

V ORP Znojmo počet obyvatel 65 let a více v porovnání období k 31.12.2009 a období k 3.12.2012 vzrostl z 12,793 % na 14,219 %. Podíl obyvatel 65 let a více k celkovému počtu obyvatel vztahující se ke stejnému období vzrost z 14 % populace na 16 % populace. Počet lůžek v sociálních službách domov pro seniory, domov se zvláštním režimem v ORP Znojmo vzrostl ke stejnému porovnávacímu období ze 440 na 634 lůžek.

Popis pracovní skupiny

Pracovní skupina „Senioři" je skupinou velmi širokou, zabývající se otázkou problematiky stáří a procesu stárnutí. Jak již vyplynulo z demografického popisu cílové skupiny, jedná se o stále narůstající počet obyvatel, s kterými pracovní skupina „Senioři" pracuje a do budoucna pracovat bude.

Pracovní skupina zapojuje jak zadavatele sociálních služeb, poskytovatele sociálních služeb, uživatele sociálních služeb, tak i širokou veřejnost laickou i odbornou. Všichni mají možnost do této skupiny vstupovat, zapojovat se do diskuse o prioritách, problematice řešení potřeb této cílové skupiny a dalších oblastí právě probíhajícího setkání.

Veřejnost se o dění v pracovní skupině dozvídá prostřednictvím webových stránek – www.socialnisluzby-znojemsko.cz, kde jsou dostupné veškeré informace o dané pracovní skupině, pozvánky na setkání pracovní skupiny, zápisy ze setkání pracovní skupiny, a také aktivity, které se dějí v rámci celého procesu Komunitního plánování sociálních služeb Znojemska.

Zhodnocení plnění KP za období 2012–2014

Pracovní skupina vypracovala hodnocení plnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014 a prováděcího dokumentu ke SPRSS Znojemska 2012–2014 Akčního plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na rok 2013.

Celý proces vyhodnocení mohl být vyhotoven v návaznosti na vzájemnou spolupráci jednotlivých členů a vzájemnou informovanost o realizaci plnění jednotlivých priorit.

Pro plánované období 2012–2014 byly stanoveny pro pracovní skupinu „Senioři" 2 priority:

Priorita č. 1
Podpora soběstačnosti a setrvání seniorů v přirozeném prostředí

Opatření 1.1
Zvýšení dostupnosti terénních služeb pro seniory především ve správním obvodu ORP Znojmo – rozšíření kapacity stávajících poskytovatelů

Opatření bylo naplňováno v závislosti na poptávce po poskytování pečovatelské služby v rámci ORP Znojmo, kde dané služby zajišťuje Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o. a Oblastní charita Znojmo.

Opatření 1.2
Podpora nových subjektů zaměřených na poskytování terénních služeb

Plánovaný záměr, který měla na Vranovsku zajistit nově vzniklá organizace, nebyl uskutečněn z důvodu odstoupení plánovaného realizátora od plnění tohoto opatření.

Organizace Ráj dřeva, s.r.o., která plánovala zajišťovat terénní služby na Pavlicku toto opatření nenaplnila z důvodu neuskutečnění záměru dle opatření 2.4. Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012 - 2014.

Opatření 1.3
Zajištění telefonické pomoci seniorům v náhlé krizové situaci na Znojemsku

K plnění opatření proběhla jednání s Magistrátem města Brna. Opatření nebylo dokončeno, ale potřeba nadále trvá, proto se realizace přesouvá do dalšího plánované období.

Opatření 1.4
Rozšíření a zkvalitnění služeb zajišťující pomoc rodinám pečujícím o nesoběstačné seniory – sociálně aktivizační služby

V rámci nové přístavby Domova pro seniory ve Znojmě vznikl prostor pro poskytování sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Služba byla rozšířena z původní kapacity 20 na kapacitu 35. Vzniklo tedy další místo poskytování a to v Domově pro seniory U Lesíka ve Znojmě. Tím je zabezpečena lepší dostupnost služby jak pro ubytované v Domově pro seniory ve Znojmě, U Lesíka 11, tak i pro bydlící v okolí této odlehlé části centra města Znojma.

Priorita č. 2
Zajištění dostatečné nabídky pobytových služeb pro seniory na Znojemsku

Opatření 2.1
Navýšení počtu lůžek v domově se zvláštním režimem ve Znojmě

V roce 2013 bylo zahájeno poskytování sociální služby domov se zvláštním režimem v navýšené kapacitě ze 43 na 111 lůžek a to od 1.7.2013. Služba je poskytována U Lesíka 11 ve Znojmě. Službu zajišťuje Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.

Opatření 2.1a
Navýšení počtu lůžek v domovech se zvláštním režimem na Znojemsku

V roce 2013 byla navýšena kapacita u pobytových sociálních služeb domov se zvláštním režimem – Domov pro seniory Plaveč, p.o. na 61 lůžek, Domov pro seniory Jevišovice p.o. na 71 lůžek a v Domově pro seniory Hostim, p.o. na 67 lůžek od roku 2014.

Opatření 2.2
Navýšení kapacit Domova pro seniory Znojmo

Kapacita v Domově pro seniory Znojmo, U Lesíka 11 byla od 1.7.2013 navýšena ze 42 na 71 lůžek. Službu zajišťuje Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.

Opatření 2.3
Navýšení kapacity Domova pro seniory Šanov

V roce 2013 byly poskytovány sociální služby v Domově pro seniory a v Domově se zvláštním režimem. Třetí plánovaná budova zařízení byla otevřena již v roce 2012. Kapacita domova pro seniory je 36 lůžek a cílová skupina klientů jsou senioři ve věku 55+. Kapacita domova se zvláštním režimem je 84 lůžek a cílová skupina klientů jsou senioři, duševně nemocní ve věku 55+. Služby poskytuje organizace DS MORAVA, a.s.

Opatření 2.4
Vybudování domu pro seniory se zvláštním režimem v Pavlicích

Opatření nebylo dle plánu realizováno.

Opatření 2.5
Zřízení pobytového zařízení pro seniory v obci Jevišovice.

Plánované opatření naplněno nebylo, nebyl nalezen realizátor stavby.

Opatření 2.6
Vybudování pobytového zařízení pro seniory na Vranovsku

Plánovaný realizátor od záměru ustoupil, opatření z tohoto důvodu nebylo naplněno.

Opatření 2.7
Vytvoření kapacit pro nepřizpůsobivé seniory a seniory se specifickou péčí

V roce 2013 proběhly jednání o možnosti návrhu projektu a realizaci služby. S daným tématem bude i nadále pracováno v příštím plánovacím období.

Více podrobností obsahují Monitorovací zprávy o realizaci a plnění jednotlivých priorit a opatření za jednotlivé roky.

Vývojový trend na období let 2015–2019

V návaznosti na dříve zpracované analýzy je zřejmé, že sociální služby jsou poskytovány v převážné většině ve městě Znojmě a nejbližším okolí. Důležité je zaměřit se na zajištění dostupnosti pomoci pro seniory, kteří pobývají ve vlastních domácnostech, a také pro domácí pečovatele (pečující osoby), prostřednictvím terénních a ambulantních forem pomoci a to zejména v odlehlých venkovských lokalitách.

Struktura poskytovatelů sociálních služeb na Znojemsku zůstává zachována, nabídka jejich služeb reflektuje poptávku. Organizace jsou schopny reagovat v rámci vlastní reorganizace služeb na aktuálně řešené potřeby.

Mezi jednotlivými poskytovateli sociálních služeb na Znojemsku jsou patrné rozdíly oblasti rozvoje a řízení kvality poskytování sociálních služeb. Je důležité se v budoucnu zabývat otázkou kvality při poskytování sociálních služeb.

Svébytným tématem je také financování sociálních služeb na místní úrovni. Důležité je provázat plánování sociálních služeb na Znojemsku s financováním sociálních služeb v rámci rozpočtu města Znojma tak, aby při sestavování rozpočtu města Znojma byl kladen důraz na potřeby vycházející z aktuálního KPSS Znojemska.

Při plánování budoucí struktury sociálních služeb pro cílovou skupinu senioři v regionu Znojemska je důležitá diskuse o sociálních službách v návaznosti na zjištěné potřeby a poznatky o cílové skupině. Někteří aktéři upozorňovali na absenci sociálních služeb. Z dílčích výstupů, které vzešly z jednotlivých zpracovaných analýz, a také ze SWOT analýzy, která byla v rámci pracovní skupiny sestavena, lze formulovat další doporučení pro rozvoj a fungování systému sociálních služeb ve znojemském regionu, a to v následujících oblastech:

- Orientovat se na podporu terénních či ambulantních služeb, popř. jejich kombinaci. Podpora těchto služeb je jednou z možností jak zabezpečit, aby senioři mohli co nejdéle setrvávat ve svém přirozeném prostředí nejen ve městě Znojmě, ale také v obcích Znojemska.
  V analýze poskytovatelů sociálních služeb je zřejmá potřebnost podpory takových sociálních služeb, které podpoří setrvání seniorů v přirozeném prostředí. Podpora osob setrvávat v přirozeném prostředí přispívá ke snížení veřejných výdajů na pobytové sociální služby a zároveň k uvolnění jejich kapacity pro ty nejpotřebnější.
  Je vhodné také podporovat stávající organizace nabízející pobytové služby na Znojemsku v registraci terénní sociální služby, které mohou pečovatelskou službu zajistit s nižšími náklady v případě poptávky po této službě v jejich okolí (organizace vyjíždějící do odloučených lokalit z města Znojma mají vyšší náklady v souvislosti s dojížděním).
- Současně je nutné rozšiřovat a zvyšovat povědomí o nabídce poskytovaných terénních a ambulantních sociálních služeb a o možnostech jejich využívání, aby se staly pro určité kategorie seniorů a osob se zdravotním postižením rovnocennou alternativou k pobytovým službám.
- Řešení specifické problematiky dostupnosti pomoci a podpory pro domácí pečovatele o osoby trvale závislé na péči ze strany druhých. Mnoho lidí např. seniorů, osob s mentálním či duševním onemocněním je v péči svých rodinných příslušníků či jiných blízkých osob. Tito pečující stárnou a postupem času nejsou schopni péči zvládat (přičemž časem sami péči potřebují). Dalším problémem lidí, kteří pečují o své blízké je jejich vyčerpanost, izolovanost od společnosti i syndrom vyhoření. Toto je do jisté míry možné řešit zachováním poskytování odlehčovacích sociálních služeb, zprostředkováním uceleného poradenství, aktuálních informací, iniciace či podpora svépomocných skupin, ale také větší informovaností lékařů o sociálních službách a s tím související propojování sociálních a zdravotních služeb.
- Z analýz, které v naší lokalitě proběhly, vyvstaly potřeby – např. výstavba zařízení pro seniory s nepřizpůsobivým chováním.
- Z mapování potřeb a průběžného vyjednávání v rámci KPSS jsou opakovaně poptávány služby pro seniory s duševním onemocněním, ke kterým patří schizofrenie, schizofrenické poruchy, poruchy s bludy, afektivní poruchy (bipolární afektivní porucha, periodická depresivní porucha) a behaviorální syndromy.
  Problematiku služeb pro osoby s duševním onemocněním ještě zvýrazňuje fakt, že Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách jejich problematiku nevnímá jako specifickou a z toho důvodu většina těchto osob nedosáhne na příspěvek na péči, kterým by si služby uhradily. Poskytovatelé jsou pak v těžké situaci, poněvadž stát jen minimálně dotuje služby, které si ze zákona hradí uživatel.
- Důležitým bodem je zaměřit se na oblast bydlení pro seniory. To je možné řešit formou nízkonákladových malometrážních bytů pro seniory především ve venkovských lokalitách. V těchto případech se nejedná o sociální služby dle ZSS, ale spíše o ekonomicky dostupné bydlení s možností zajištění částečné podpory např. pečovatelskou službou. Takto již ve SO ORP Znojmo fungují domy s pečovatelskou službou v obcích: Božice, Hodonice, Hrušovany nad Jevišovkou, Prosiměřice, Višňové a ve Znojmě.
  Další byty zvláštního určení jsou evidovány na Znojemsku v těchto obcích (není zde zajišťována pečovatelská služba): Kravsko, Lukov, Mikulovice, Pravice, Šatov, Štítary, Vratěnín, Želetice.
  Nové záměry v oblasti bydlení pro seniory jsou evidovány v obci Vranov nad Dyjí, Bítov (5 lůžek) a rozšíření stávající kapacity v Hrušovanech nad Jevišovkou (35 bytových jednotek).

Sociální služby poskytované seniorům na Znojemsku

V rámci cílových skupin jsou registrovány a poskytovány následující sociální služby:

§37 Odborné sociální poradenství
§40 Pečovatelská služba
§42 Průvodcovské a předčitatelské služby
§44 Odlehčovací služby
§45 Centra denních služeb
§49 Domovy pro seniory
§50 Domovy se zvláštním režimem
§66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Seznam organizací poskytující sociální služby pro seniory na Znojemsku

Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.
DCHB-Oblastní charita Znojmo
Domov důchodců Božice, p.o.
Domov pro seniory Hostim, p.o.
Domov pro seniory Jevišovice, p.o.
Domov pro seniory Plaveč, p.o.
DS MORAVA, a.s.
Emin zámek, p.o.
Svaz tělesně postižených v České republice, o.s.
TyfloCentrum Brno, o.p.s., regionální pracoviště Znojmo
Zámek Břežany, p.o.

Priority pracovní skupiny 2015–2019

Priorita 1
Udržení a zkvalitňování stávajících sociálních služeb pro seniory v závislosti na aktuální poptávce a nabídce

Opatření 1.1
Zajištění stávajících sociálních služeb pro seniory na Znojemsku

Priorita 2
Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí

Opatření 2.1
Realizace služby tísňové péče

Opatření 2.2
Podpora terénní pečovatelské služby v ORP Znojmo

Priorita 3
Zajištění dostatečné nabídky pobytových služeb pro seniory a seniory se specifickou péčí

Opatření 3.1
Zajištění realizátora pro vytvoření kapacit pro seniory se specifickou péčí

Priorita 4
Podpora rozvoje mezigeneračních vztahů ve spolupráci s participujícími subjekty

Opatření 4.1
Rozvoj mezigeneračních vztahů ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb

Swot analýza

Silné stánky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
– dobře fungující sociální služby pro seniory – síť pobytových sociálních služeb pro seniory na Znojemsku – dostatečná kapacita pobytových služeb – nabídka volnočasových aktivit pro seniory – kvalifikovaný (zkušený) personál v sociálních službách – zajištěná terénní pečovatelská služba – uspokojená stávající poptávka po sociálních službách – stravování pro seniory – kluby seniorů – historické zázemí sociálních služeb – pravidelné setkávání v týmu – např. komunitní plánování – rozvoj dobrovolnictví v soc. službách	– nízká informovanost seniorů – nejistota financování sociálních služeb – netransparentní rozdělování dotací ze strany MPSV, JMK, měst a obcí – nadměrná administrativní zátěž na úkor poskytování péče – duplicitní požadavky na poskytování informací – byrokratický systém kontrol a inspekcí zaměřený spíše na formální naplňování služby – narušení mezigeneračních a rodinných vazeb – dostupnost pečovatelské služby v odlehlých obcích – chybí bezbariérové byty – chybí právní poradenství pro seniory – časté změny legislativy mající vliv na provoz služeb – rozlehlý region 111 obcí – špatná dopravní dostupnost v rámci regionu – vysoký počet seniorů s nízkými příjmy – zneužívání zdravotnických služeb a zařízení (po zrušení poplatku za hospitalizaci) – chybějící kapacity služeb pro duševně nemocné a závislé seniory na alkoholu
Příležitosti (Opportunities)	**Hrozby (Threats)**
– demografický vývoj (stárnutí populace) – nejčastější cílová skupina uživatelů sociálních služeb v regionu Znojemska – zvýšení dostupnosti sociálních služeb resp. informovanosti seniorů – zvýšení počtu reálných žádostí o sociální služby – zvýšení možnosti řešení aktuální nepříznivé situaci osob – vytvoření podmínek pro možnost mezigeneračního setkávání u pobytových sociálních služeb DS a DZR – zvyšování kvality poskytování sociálních služeb – propagace služeb i na obcích – spolupráce s obcemi – distribuce aktualizovaných adresářů o sociálních službách a zapojování poskytovatelů služeb – spolupráce služeb – např. Den sociálních služeb – zapojení více obcí do komunitního plánování – zlepšení vzájemné komunikace a aktivní spolupráce – snaha udržení seniorů v domácím prostředí – rozvoj domácí péče, pečovatelská služba – podpora a rozvoj spolupráce s praktickými lékaři – zvýšení informovanosti seniorů – příznivější legislativní rámec pro důchody a sociální dávky pro zdravotně postižené	– nedostupnost služeb DS a DZR v roce 2060, z provedených analýz vyplývá: v roce 2009 14% obyvatel nad 65 let, v roce 2060 28% obyvatel nad 65 let – osamělost seniorů v domácím prostředí, pobytových zařízeních – netransparentní a nestabilní systém financování – finanční (ne)zajištění poskytované zdravotní péče – rozpad tradičních a vícegeneračních rodin, formalizace vztahů – nedostupnost zdrojů na úhradu služeb – příspěvek na péči – nezájem seniorů o sociální služby – nezájem obecních úřadů o spolupráci v rámci řešení problematiky sociálních služeb – snižování důchodů – navýšení počtu seniorů s nízkými příjmy nebo bez nároku na výplatu důchodu – špatná spolupráce a participace ze strany obcí – nízké dotace na sociální služby ze strany státu – neschopnost nebo malá motivace rodin pečovat v domácím prostředí – nestabilní pozice na trhu práce, nedostatečné finanční ohodnocení, … – rostoucí poptávka po bezbariérových bytech

Senioři

Priorita 1	Udržení a zkvalitňování stávajících sociálních služeb pro seniory v závislosti na aktuální poptávce a nabídce
Zdůvodnění Priority	Na Znojemsku je zajištěna potřebná síť sociálních služeb. Snahou je, aby se tato síť zkvalitňovala podle potřeb seniorů a rozvíjela v závislosti na aktuální poptávce. Tím bude zajištěna aktuální nabídka ve snaze zabránit sociálnímu vyloučení potřebných skupin seniorů. Nezbytnou síť zajišťují registrovaní poskytovatelé sociálních služeb dle zákona č. 108/2006Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jako prioritní je považována podpora terénních a ambulantních služeb s cílem poskytnout služby v přirozeném prostředí uživatele. Mapováním aktuálních potřeb obyvatel je nutno hledat způsoby zajištění pomoci a předcházení sociálního vyloučení. Podstatné je zaměřit se na zkvalitňování sociálních služeb v souladu se standardy kvality včetně zvyšování kvalifikace pracovníků v sociálních službách. Smyslem priority je zabezpečit stávající sociální služby, případně je rozšířit nebo změnit dle aktuální poptávky – jejich dostupnost, dostatečnou kapacitu a kvalitu zejména v souvislosti s transparentním a efektivním finančním zajištěním.
Opatření 1.1	**Zajištění stávajících sociálních služeb pro seniory na Znojemsku**
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem této priority je v letech 2015–2019 udržet stabilitu poskytování sociálních služeb pro seniory, které budou reflektovat aktuální potřeby cílové skupiny. V současné době na Znojemsku poskytuje seniorům sociální služby 11 registrovaných poskytovatelů dle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je potřeba zabezpečit, aby poskytované služby byly potřebným zájemcům dostupné a na odpovídající úrovni. Aby byla zachována síť služeb, která na sebe bude navazovat, zajistí komplexní potřebnou podporu a péči seniorům v závislosti na poptávce a současně byla zachována efektivita poskytovaných služeb. Smyslem opatření je zabezpečit stávající, případně rozšířit nebo změnit dle aktuální poptávky, demografického vývoje, nabídku sociálních služeb, jejich dostupnost, dostatečnou kapacitu, odpovídající kvalitu a to v souvislosti s finančním zajištěním.
Stav – rok 2014	V roce 2014 poskytuje sociální služby pro seniory 11 poskytovatelů a je zajištěno 7 typů sociálních služeb poskytovaných podle zákona o sociálních službách č.108/2006 Sb.
Cílový stav na konci roku 2019	Zachování stávajících 8 typů sociálních služeb, případně rozšíření nebo změna dle aktuální poptávky a v závislosti na finančních prostředcích, zabezpečení dostupnosti se zaměřením na zkvalitňování služeb v souladu se standardy kvality. Budou dostupné kvalitní služby s dostatečnou nabídkou a odpovídající kapacitou, které zabezpečí podporu a komplexní péči cílové skupině.
Dopad na cílovou skupinu	– dostupnost služeb – zajištění odborné pomoci cílové skupině
Aktivity	2015–2019 – průběžné zajištění poskytování sociálních služeb – zkvalitňování sociálních služeb v souladu se standardy kvality – zvyšování kvalifikace a motivace pracovníků v sociálních službách – mapování aktuální poptávky po soc. službách a zajišťování potřebných finančních zdrojů
Realizátoři a partneři	Realizátoři: poskytovatelé sociálních služeb Partneři: Město Znojmo, JMK, obce spádové oblasti ORP Znojmo
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, Město Znojmo, JMK, obce, uživatelé, zdravotní pojišťovny, sponzoring, EU
Kritéria hodnocení	– zachovaná stávající síť služeb pro seniory – počet poskytovaných sociálních služeb – počet poskytovatelů sociálních služeb – počet kapacit jednotlivých sociálních služeb – počet uspokojených/neuspokojených žádostí o službu
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních zdrojů, netransparentní rozdělování dotací a jejich efektivní, hospodárné a účelné využívání – změna zákona 108/2006 Sb. – nedostatečná spolupráce poskytovatelů a partnerů – nedostatečné plnění podmínek standardů kvality – neadekvátní reakce na skutečnou potřebnou poptávku po soc. službách

Priorita 2	Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí
Zdůvodnění priority	Obsah priority je v souladu se zákonem o sociálních službách, standardy kvality sociálních služeb a koncepcí transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti. Jednotlivá opatření vedou k naplnění potřeb seniorů, jež formulovali v průběhu zpracování výzkumu uživatelů. Také v analýze poskytovatelů sociálních služeb je zřejmá potřebnost podpory takových sociálních služeb, které podpoří setrvání seniorů v přirozeném prostředí. Podpora systému terénních a ambulantních sociálních služeb přispěje ke snížení veřejných výdajů na pobytové sociální služby a zároveň k uvolnění jejich kapacity pro nejpotřebnější. Setrvání seniorů v přirozeném prostředí lze podpořit různými formami sociálních služeb – pečovatelskou službou, osobní asistencí, telefonickou krizovou pomocí, pobytem v denním centru, sociálně aktivizačními činnostmi nebo nabídkou odlehčovacích služeb.
Opatření 2.1	**Realizace služby tísňové péče**
Popis opatření a zdůvodnění	Krizová telefonická pomoc seniorům zajistí nepřetržité zprostředkování neodkladné pomoci při krizových situacích. Díky této službě mohou senioři setrvat ve svém domácím prostředí a nemusí využívat služby např. denního stacionáře či jiných sociálních služeb. Je pro uživatele nejpřirozenější a také nejpreferovanější. Potřeba této služby vyplynula také z realizovaných výzkumů v roce 2011. Zajištěním této služby povede ke zvýšení podpory seniorů v přirozeném prostředí a zvýší se pocit bezpečí zejména osaměle žijících seniorů. Služba tísňové péče je zřízena ve městě Brně. Opatření bude realizováno navázáním spolupráce s městem Brnem, které by s realizací dané služby na Znojemsku pomohlo.
Stav – rok 2014	Předpokládané zahájení provozu nové služby ve městě Brně.
Cílový stav na konci roku 2019	Funkční služba tísňové péče zajišťovaná nepřetržitým dispečinkem na Znojemsku za podpory Magistrátu města Brna.
Dopad na cílovou skupinu	– zajištění dostupnosti pomoci sociálně potřebným občanům – zvýšení bezpečnosti seniorů – umožnění setrvání v přirozeném prostředí
Aktivity	– vyjednávání s Magistrátem města Brna – nastavení pravidel poskytování služby a spolupráce – uzavření smlouvy o poskytování – příprava na poskytování služby – propagace služby – poskytování služby
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Magistrát města Brna Partneři: – Město Znojmo, Poskytovatelé sociálních služeb, Obce Znojemska, Městská policie
Předpokládané zdroje financování	– Magistrát města Brna – uživatelé sociální služby
Kritéria hodnocení	– poskytování služby krizové pomoci na Znojemsku – počet uživatelů využívající službu
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků – nenavázání spolupráce s Magistrátem města Brna

Opatření 2.2	Podpora terénní pečovatelské služby v ORP Znojmo
Popis opatření a zdůvodnění	Z realizovaného výzkumu potřeb uživatelů vyplynula potřeba pečovatelské služby v lokalitách v ORP Znojmo. Podpora osob setrvávat v přirozeném prostředí přispívá ke snížení veřejných výdajů na pobytové sociální služby a zároveň k uvolnění jejich kapacity pro ty nejpotřebnější. Současně je však nutné rozšiřovat povědomí o nabídce těchto služeb a možnostech jejich využívání, aby se staly pro určité kategorie seniorů a osob se zdravotním postižením rovnocennou alternativou k pobytovým službám. Podpora terénní pečovatelské služby je jednou z možností jak zabezpečit, aby senioři mohli co nejdéle setrvávat ve svém přirozeném prostředí nejen ve městě Znojmě, ale také v obcích Znojemska. Je vhodné také podporovat stávající organizace nabízející pobytové služby na Znojemsku v registraci terénní sociální služby, které mohou pečovatelskou službu zajistit s nižšími náklady v případě poptávky po této službě v jejich okolí (organizace vyjíždějící do odloučených lokalit z města Znojma mají vyšší náklady v souvislosti s dojížděním).

Stav – rok 2014	V roce 2014 působí v ORP Znojmo dvě organizace poskytující pečovatelskou službu. Stávající kapacita uživatelů: 1030 – Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o. 150 – DCHB – Oblastní charita Znojmo
Cílový stav na konci roku 2019	– zachování stávajícího počtu uživatelů či mírné navýšení dle aktuální poptávky a finančních možností. – CSS Znojmo, p.o. – 1030 uživatelů – DCHB – Oblastní charita Znojmo – 150 uživatelů
Dopad na cílovou skupinu	– setrvání seniorů v domácím prostředí – zajištění dostupnosti pomoci sociálně potřebným občanům – uspokojení poptávky uživatelů po poskytování služby – vytvoření rovných podmínek pomoci jak v městských tak vesnických lokalitách
Aktivity	2015–2019 – poskytování pečovatelské služby dle registru poskytovatelů sociálních služeb – zachování stávajícího počtu uživatelů či mírné navýšení – propagace služby v ORP Znojmo – průběžné mapování zájmu o pečovatelskou službu – zajištění služby i ve vzdálených spádových lokalitách od centra města – jednání se starosty obcí a uzavírání smluv – zkvalitňování služby
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o – DCHB – Oblastní charita Znojmo Partneři: obecní úřady
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, Město Znojmo, JMK, obce, uživatelé
Kritéria hodnocení	– počet klientů/počet osobohodin – teritoriální dosah – náklady / osobní a provozní – kvalita poskytovaných služeb – počet neuspokojených klientů
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků – neochota obecních úřadů spolupracovat – nedostatek kvalitního personálu – špatná organizace služby – nezájem o službu ze strany klientů z důvodu úhrady služby

Priorita 3	**Zajištění dostatečné nabídky pobytových služeb pro seniory a seniory se specifickou péčí**
Zdůvodnění priority	Služby poskytované pobytovou formou mají významné postavení v oblasti zajištění péče o seniory. Jedná se především o domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Cílem je reagovat na demografické analýzy, výzkum potřeb poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů. Z demografické analýzy a statistik je patrný v následujících letech nárůst osob seniorského věku a seniorů, jejichž chování je nepřizpůsobivé v souvislosti se závislostí na alkoholu a jiných návykových látkách. Je žádoucí, aby docházelo ke zkvalitňování, humanizaci a případnému dalšímu rozvoji pobytových služeb na Znojemsku. V souvislosti s nepokrytím sociálních služeb na Vranovsku a Bítovsku se předpokládá zřízení 5 lůžek pro potřebné seniory v obci Bítov. V posledních letech se také projevuje nedostatek kapacit a zařízení pro seniory se specifickými potřebami, jako jsou stavy po rozsáhlých mozkových příhodách, těžších formách demence (Alzheimerovy choroby apod.).
Opatření 3.1	**Zajištění realizátora pro vytvoření kapacit pro seniory se specifickou péčí**
Popis opatření a zdůvodnění	Toto opatření již bylo zpracováno ve 3. Komunitním plánu na období 2012–2014. Z důvodu nenalezení vhodného realizátora a přetrvávající potřeby tohoto zařízení je realizace tohoto opatření přesunuta do období 2015–2019. Potřeba vytvoření, či zřízení kapacity pro nepřizpůsobivé seniory a seniory s potřebou specifické péče na Znojemsku je velmi aktuální. Vytvoření míst, zřízení kapacit pro nepřizpůsobivé občany – zaměření na osoby, kteří jsou závislí na návykových látkách, zvláště alkoholu. Vytvoření míst, zřízení kapacit pro seniory se specifickou potřebou – těžší formy demence, obtížné stavy po rozsáhlých cévních mozkových příhodách

Stav – rok 2014	Znalost problematiky potřebnosti specifické cílové skupiny seniorů. Nejsou zajištěny služby pro seniory se specifickými potřebami, pro seniory závislé na návykových látkách, alkoholu.
Cílový stav na konci roku 2019	Zřízení odborné sociální služby pro nepřizpůsobivé seniory, zaměřené nejen na péči danou jejich zdravotním stavem, ale zvláště na závislost na návykové látce.
Dopad na cílovou skupinu	Zvýšení odborné péče seniorům s demencí a stavech po rozsáhlých mozkových příhodách. Zajištěná odborná péče seniorům závislým na návykových látkách, alkoholu. Zkvalitnění úrovně jejich života. Uvolnění kapacity seniorům, kteří obdobným problémem netrpí.
Aktivity	2015–2019 – pracovní schůzky s poskytovateli sociálních služeb pro seniory – mapování potencionálních klientů a organizací ochotných ke spolupráci – mapování vhodných objektů a prostor pro zřízení nebo navýšení kapacity – vytvoření návrhu projektu realizace služby, finanční analýza služby – hledání finančních prostředků na realizaci – vytvoření rozpočtu projektu – výstavba, rekonstrukce nebo navýšení kapacit u stávajících poskytovatelů
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – pro zřízení nového zařízení bude hledán realizátor – pro rozšíření kapacit u stávajících poskytovatelů – stávající poskytovatelé sociálních služeb Partneři: další poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané zdroje financování	– realizátor – obce SO ORP Znojmo – město Znojmo – dotace ze státního rozpočtu – MPSV ČR, JMK – organizace působící v sociální oblasti
Kritéria hodnocení	– počet míst pro cílovou skupinu – realizátor projektu – rozpočet služby – úhrady od uživatelů za poskytované služby
Rizika realizace opatření	– nezájem zajištění služby pro tuto cílovou skupinu seniorů – nenalezení realizátora – nedostatek financí – obtížné zajištění lokality pro toto zařízení

Priorita 4	**Podpora rozvoje mezigeneračních vztahů ve spolupráci s participujícími subjekty**
Zdůvodnění priority	V dnešním světě vztahy mezi lidmi všeobecně upadají, v minulosti rodiny držely více při sobě a navzájem si pomáhaly. Bylo to pro ně výhodné také z ekonomického hlediska. Dnešní rozvoj takové rodinné pospolitosti příliš nepřeje. Je zcela běžným jevem, že v rodině jsou zaměstnáni oba manželé, k tomu pečují o děti ve školním věku. Jejich rodiče bývají, zpravidla, ještě také ekonomicky aktivní, a tak na péči o nejstarší generaci v rodině mnoho času ani sil nezbývá. Po náročné práci často chybí i síly na budování a udržování vztahů v rodině, a to jak v úzkém rodinném kruhu, tak i v širší rodině. V rámci sociální práce je tedy vhodným směrem právě orientace na posílení mezigeneračních vztahů. Prospěch z toho budou mít všichni, jak děti, tak střední generace i generace seniorů. Děti a mládež mohou vnést „čerstvý vítr“ do života seniorů v pobytových zařízeních a udržet tak jejich zájem o současný svět a události kolem. Kontakt se staršími lidmi může být velmi prospěšný i pro mladou generaci. Děti a mládež vybaví do života mnoha moudrostmi, vzpomínkami na doby dávno minulé i klidem a pohodou, tolik potřebnými v dnešní uspěchané době.

Opatření 4.1	Rozvoj mezigeneračních vztahů ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb
Popis opatření a zdůvodnění	Dojde k oslovení a navázání spolupráce v oblasti mezigeneračních vztahů s místně dostupnými subjekty např. školskými zařízeními, se kterými poskytovatelé pobytových sociálních služeb vytvoří plán spolupráce na dané období. V tomto plánu bude uvedena možná četnost návštěv v běžném týdnu, dále v rámci příležitostných událostí (svátek matek, vánoční vystoupení, velikonoční svátky apod.) a technicko-materiální požadavky. Zajištění vybudování účelově vhodného zázemí pro mezigenerační setkávání uživatelů v rámci pobytových služeb domov pro seniory a domov se zvláštním režimem, jehož součástí bude např. hřiště pro děti. Vhodné místo upravit pro potřeby možného generačního propojení v rámci návštěv dětí např. z místní mateřské školy, základní školy i pro potřeby návštěv uživatelů jejich rodinnými příslušníky a blízkými osobami nízkého věku.
Stav – rok 2014	Oslovení a navázání spolupráce v této oblasti s místně dostupnými subjekty a domlouvání aktivit.
Cílový stav na konci roku 2019	Realizací opatření a aktivit dojde k prohlubování mezigeneračních vztahů v rámci pobytových sociálních služeb pro seniory. Budou vytvořena místa pro setkávání v rámci pobytových sociálních služeb pro seniory.
Dopad na cílovou skupinu	– zlepšení vzájemných vztahů – nevylučování seniorů ze společnosti a místní komunity
Aktivity	2015–2019 – jednotliví poskytovatelé osloví ke spolupráci místně dostupné subjekty – vytvoření plánu spolupráce s oslovenými subjekty – vytvoření podkladů pro vybudování účelově vhodného zázemí pro mezigenerační setkávání uživatelů v rámci pobytových služeb domov pro seniory a domov se zvláštním režimem – vytvoření místa pro setkávání u pobytových zařízení
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – poskytovatelé pobytových služeb domov pro seniory a domov se zvláštním režimem Partneři: – místně dostupné subjekty např. školská zařízení
Předpokládané zdroje financování	– vlastní prostředky poskytovatelů sociálních služeb – dary, sponzoring
Kritéria hodnocení	– plnění plánu spolupráce, – funkční účelově vhodné zázemí pro mezigenerační setkávání.
Rizika realizace opatření	– nezájem místně dostupných subjektů o spolupráci v této oblasti, – nezájem uživatelů sociálních služeb zapojovat se do aktivit, – nedostatečné finanční prostředky k zajištění realizace vybudování účelově vhodného zázemí pro mezigenerační setkávání.

Osoby se zdravotním postižením

Pojem osoba se zdravotním postižením (dále jen OZP) je určitá odchylka ve zdravotním stavu člověka, která jej omezuje v určité činnosti. Pro účely zákona o sociálních službách se zdravotním postižením rozumí „tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby“. Zákon o zaměstnanosti pak vymezuje osoby se zdravotním postižením takto: Jedná se o fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány jako invalidní ve třetím stupni (tj. osoby s těžším zdravotním postižením) nebo v prvním či druhém stupni. Mezi OZP se navíc řadí i fyzické osoby, které byly orgánem sociálního zabezpečení posouzeny, že již nejsou invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení.

V některých zemích se objevují kritické hlasy, které odmítají jakékoli třídění či označování OZP, protože je považují a priori za diskriminaci. V současnosti se začíná užívat pojmu osoby se specifickými potřebami. Postižení tak přestává být posuzováno podle norem majority, ale je definováno na základě potřeb - jejich saturace je právem každého jedince.

Počty OZP, které žijí ve správním obvodu ORP Znojmo, je možné odhadovat pouze nepřímo na základě různých indikátorů. Mezi ně patří např. počty uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením, kterých znojemský úřad práce v letech 2012 evidoval přibližně 800. Invalidní důchod pobíralo v roce 2009 v okrese Znojmo necelých 5000 osob. V roce 2009 bylo v okrese Znojmo celkem 2 646 držitelů průkazu zdravotně postižených, z toho 7 % dětí. Nicméně u dětí se jednalo z 81 % o vážná postižení s nutností průvodce (III. stupeň). Cílová skupina OZP patří spolu s cílovou skupinou senioři mezi nejčastější primární cílovou skupinu uživatelů sociálních služeb, které působí v regionu Znojemska.

Popis pracovní skupiny

Skupina sdružuje osoby se zdravotním postižením (s tělesným, mentálním, zrakovým nebo sluchovým postižením, s kombinovanými vadami, nebo s chronickým duševním onemocněním) bez věkového omezení, členy jejich rodin, pracovníky různých organizací pomáhajících lidem s postižením a všechny, kterým není osud těchto lidí lhostejný. Skupina je otevřená všem výše zmíněným osobám, které se chtějí zapojit do komunitního plánování. Práce ve skupině je zaměřena na potřeby cílové skupiny OZP. Především se věnuje těm aktivitám, které zabraňují sociálnímu vyloučení. Hlavní činností je se soustředit na stávající sociální služby, zjišťování jejich potřebnosti, popřípadě poukázání vhodnosti přeměny na jinou požadovanou službu. Důraz je kladen na zajištění služeb, jejich financování a rozvoj. Neustále se věnuje prioritám, které se doposud nepodařilo zrealizovat a jejichž potřebnost se ukazuje stále velmi aktuální. Vhodným systémem práce se jeví společné setkávání členů v různých zařízeních sociálních služeb. Na schůzkách jsou rozděleny úkoly, probíhají diskuse a členové jsou informováni o aktuálním dění procesu komunitního plánování.

Veřejnost se o dění v pracovní skupině dozvídá prostřednictvím webových stránek – www.socialnisluzby-znojemsko.cz, kde jsou dostupné veškeré informace o dané pracovní skupině, pozvánky na setkání pracovní skupiny, zápisy ze setkání pracovní skupiny a také aktivity, které se dějí v rámci celého procesu Komunitního plánování sociálních služeb Znojemska.

Zhodnocení plnění KP za období 2012–2014

Priorita 3
Podpora sociálního začleňování osob se zdravotním postižením

Opatření 3.1
Poskytování služby sociální rehabilitace pro lidi se zdravotním postižením se zaměřením na jejich integraci v pracovní oblasti

V roce 2012 proběhla registrace služby sociální rehabilitace v rámci Znojma při organizaci Liga vozíčkářů. Byly vybrány vhodné prostory i pracovník. V roce 2013 byla poskytována služba sociální rehabilitace i nadále.

V roce 2013 Oblastní charita Znojmo rozšířila poskytování služby sociální rehabilitace do oblasti bydlení.

Opatření 3.2
Zajištění poskytování služby osobní asistence ve venkovských lokalitách Znojemska do roku 2014

Osobní asistence, poskytována Oblastní charitou Znojmo, měla v roce 2012 okamžitou kapacitu služby 12 osob. Ve stejném roce se nakoupil automobil pro zajišťování služby ve venkovských lokalitách. V roce 2013 probíhalo poskytování služby osobní asistence bez navýšení kapacity a bez navýšení počtu pracovníků, byl udržen stav totožný jako v roce 2012.

Opatření 3.3
Zřízení denního stacionáře pro osoby s mentálním postižením, s kombinovanými vadami

Od roku 2012 se plnilo průběžně. Od srpna 2013 byla otevřena služba denního stacionáře, Zámek Břežany, p.o. Kapacita služby je stanovena na 7 klientů, kterou zabezpečuje počet pracovníků 2,1 úvazku.

Priorita 4
Vytvoření systému spolupráce poskytovatelů rané péče

Opatření 4.1
Navázání spolupráce s dalšími institucemi a zvyšování informovanosti o službě raná péče

Probíhá spolupráce mezi poskytovateli raných péčí působících na Znojemsku. Proběhla setkání vždy dvou poskytovatelů rané péče působících na Znojemsku, obsahem setkání byla informovanost o působení na Znojemsku, o spolupráci s jinými subjekty v regionu. Probíhala individuální depistáž jednotlivých poskytovatelů rané péče působících v regionu. Besedy se neuskutečnily.

Priorita 5
Zajištění návaznosti sociálních služeb pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a duševním onemocněním ve znojemském regionu v oblasti bydlení

Opatření 5.1
Zřízení chráněného bydlení pro osoby s mentálním postižením a kombinovanými vadami v souladu se stávajícím trendem ubytovacích zařízení

Toto opatření se nedaří naplnit z finančních důvodů. Proběhla diskuse nad změnou opatření, místo výstavby nového domu by mohly být využity byty města k poskytování této služby. Mohlo by jít o rozšíření služby. Proběhla změna opatření, úspěšně bylo zažádáno na JMK o rozšíření služby soc. rehabilitace Znojmo, Oblastní charita Znojmo o terénní pracovníky. Vypracovaná byla alternativa chráněného bydlení – poskytování sociální rehabilitace terénní formou v bytech (viz. opatření 3.1).

Vývojový trend na období let 2015–2019

Pracovní skupina se bude v tomto období soustředit na udržení minimální sítě sociálních služeb, na rozvoj a zjištění služeb definovaných v rámci priorit a dále na další problematické oblasti cílové skupiny, jež vyvstaly na základě potřeb uživatelů, realizovaných výzkumů a SWOT analýzy. Konkrétní priority a opatření jsou podrobně definovány v následující kapitole. Problematickými oblastmi, jež je třeba řešit, jsou:

- Sociální služby pro tuto cílovou skupinu jsou poskytovány v rovnoměrném zastoupení pobytovou formou a kombinací ambulantní a terénní formy. Obdobně jako u cílové skupiny senioři lze sledovat nerovnoměrnou místní a typovou dostupnost sociálních služeb v městě Znojmě (případně nejbližším okolí) a ve venkovských lokalitách, kde převažují služby pobytových forem především pro seniory (zřizovatelem však obvykle není obec). Důležité je podporovat zajištění sociálních služeb pro OZP ve venkovských lokalitách.
- Podporovat a rozvíjet systém bydlení pro osoby se zdravotním postižením tak, aby každý mohl důstojně bydlet s ohledem na míru své soběstačnosti mimo ústavní zařízení. Jde o systém chráněného a tréninkového bydlení, podpora samostatného bydlení a dalších forem bydlení v přirozeném prostředí – komunitě.
- Nekvalitní systém financování sociálních služeb. Rozvoj celého systému služeb sociální péče je limitován stanovením maximální výše úhrad za pobyt a stravu v pobytových a ambulantních zařízeních a za jednotlivé úkony poskytované v terénních formách služeb ze strany jednotlivých uživatelů. Jejich výše je přitom stanovena na úrovni, která spolu s přiznanou výší příspěvku na péči neumožňuje uhradit ani průměrné celostátní náklady daného typu služby, což předurčuje závislost poskytovatelů sociálních služeb na poskytování dotací ze strany státního rozpočtu, popř. ze zdrojů jednotlivých krajů a měst. Na přiznání těchto dotací však neexistuje právní nárok, celý systém sociálních služeb je tak statický a nepodněcuje k očekávaným a žádoucím změnám ve struktuře sociálních služeb.
- Podpora osob se zdravotním postižením, které jsou znevýhodněny na trhu práce. Vytváření pracovních podmínek a příležitostí pro uplatnění této cílové skupiny.
- Z mapování potřeb a průběžného vyjednávání v rámci KPSS jsou opakovaně poptávány služby pro osoby s duševním onemocněním, ke kterým patří schizofrenie, schizofrenické poruchy, poruchy s bludy, afektivní poruchy (bipolární afektivní porucha, periodická depresivní porucha) a behaviorální syndromy.
- Problematiku služeb pro osoby s duševním onemocněním ještě zvýrazňuje fakt, že Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách jejich problematiku nevnímá jako specifickou a z toho důvodu většina těchto osob nedosáhne na příspěvek na péči, kterým by si služby uhradily. Poskytovatelé jsou pak v těžké situaci, poněvadž stát jen minimálně dotuje služby, které si ze zákona hradí uživatel. Služby pro osoby s duševním onemocněním nejsou na území Znojemska dostatečně zabezpečeny.
- Podpora sociálních služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením – rané péče. Zajištění informovanosti rodičů. Přenos informací rodičům ze strany lékařů o možnostech řešení jejich situace.
- Podpora sociálních služeb pro osoby se smyslovým postižením v terénní formě pro zkvalitnění běžného života.
- Zajištění tlumočnických služeb pro osoby se sluchovým postižením.

Sociální služby poskytované OZP na Znojemsku

V rámci cílových skupin jsou registrovány a poskytovány následující sociální služby:

§37 Odborné sociální poradenství
§39 Osobní asistence
§40 Pečovatelská služba
§42 Průvodcovské a předčitatelské služby

§44 Odlehčovací služby
§45 Centra denních služeb
§46 Denní stacionář
§48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením
§50 Domovy se zvláštním režimem
§51 Chráněné bydlení
§54 Raná péče
§66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
§67 Sociálně terapeutické dílny
§70 Sociální rehabilitace

Seznam organizací poskytující sociální služby pro OZP na Znojemsku

Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.
DCHB – Oblastní charita Třebíč
DCHB – Oblastní charita Znojmo
Středisko rané péče SPRP Brno
Svaz tělesně postižených v České republice, o.s.
TyfloCentrum Brno, o.p.s. – regionální pracoviště Znojmo
Zámek Břežany, p.o.

Priority pracovní skupiny 2015–2019

Priorita 1
Podpora sociálního začleňování osob se zdravotním postižením

Opatření 1.1
Udržení a rozšíření místa poskytování služby sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením, s mentálním postižením a kombinovanými vadami a rozšíření cílové skupiny o osoby s duševním postižením

Opatření 1.2
Podpora a rozvoj sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením především v pracovní oblasti

Opatření 1.3
Podpora vzniku sociálně terapeutických dílen pro osoby s mentálním postižením

Opatření 1.4
Zajištění individuální dopravy pro osoby se zdravotním postižením

Priorita 2
Podpora a další rozvoj terénních služeb pro osoby se zdravotním postižením

Opatření 2.1
Podpora a rozvoj služeb rané péče pro děti s mentálním, tělesným, kombinovaným, zrakovým, sluchovým postižením a autismem včetně jejich propagace

Opatření 2.2
Rozšíření služeb pro osoby zrakově postižené o terénní formu

Priorita 3
Zajištění dostupnosti pobytových služeb pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a duševním onemocněním ve znojemském regionu v oblasti bydlení

Opatření 3.1
Rozšíření a podpora vzniku kapacit chráněného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením na Znojemsku

Opatření 3.2
Rozšíření a podpora vzniku kapacit služby podpora samostatného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením

Swot analýza

Silné stánky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
– ochota uživatelů a jejich zákonných zástupců spolupracovat s poskytovateli soc. služeb – dostatečná nabídka terénních a ambulantních služeb pro osoby s mentálním postižením – dostatečná nabídka služeb pro osoby se zrakovým postižením – pružná reakce na potřeby osob se zdrav. postižením – profesionální přístup služeb pro osoby se zdrav. postižením – nabídka terénních služeb pro rodiny s dětmi s postižením – rané péče – sdílení a výměna zkušeností s ostatními rodiči pečujícími o dítě s postižením – aktivita uživatelů a rodinných příslušníků, chuť se zapojovat, využívání nabídky sociálních služeb – pracovní skupiny v rámci komunitního plánování	– finanční náročnost úhrad sociálních služeb pro uživatele – malá informovanost osob se ZP a jejich zák. zástupců o možnostech pomoci – nedostatek nízkokapacitních pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením (chráněné bydlení a samostatného bydlení) – chybí terénní služby pro osoby s duševním onemocněním – nedostatečná kapacita pobytových služeb pro osoby s duševním onemocněním ve věku do 60 let – chybí tlumočnické služby pro osoby se sluchovým postižením – nízká kapacita sociální rehabilitace pro osoby s mentálním postižením – nestabilita financování sociálních služeb – malá informovanost potencionálních klientů zejména v obcích
Příležitosti (Opportunities)	**Hrozby (Threats)**
– organizace akcí pro cílovou skupinu a jejich rodinné příslušníky – podávání informací o barierách ve městě směrem ke klientům – uzavírky apod. – rozvoj terénní formy sociální rehabilitace a využití jiných služeb (osobní asistence, pečovatelská služba) jako pomoc při samostatném bydlení – vyčlenění bytů od města Znojma pro osoby se zdravotním postižením – zvýšení informovanosti odborných lékařů o možnostech využívání sociálních služeb – podpora sociálních služeb ve venkovských oblastech – zkvalitnění služeb – komplexnost služeb – prezentace sociálních služeb v médiích	– sociální izolace cílové skupiny – ohrožení vývoje dítěte s postižením – záchranná zdravotní služba+ hasiči+policie – komunikace s lidmi (dětmi i dospělými) se smyslovým postižením v krizové situaci (při zásahu) – snížení dotací poskytovaným soc. službám – nedostatek financí a finanční nejistota, které mohou vést k odlivu pracovníků, tím ke snížení kvality poskytované služby – osoby bez pomoci – venkovské oblasti – zánik sociálních služeb – nedostatek kvalifikovaného a kvalitního personálu – nestabilita ve státní správě – krize hodnot ve společnosti – závislost uživatelů na službě – izolovanost služeb – vybudování nového chráněného bydlení, které bude mít potíže se zaplněním v začátcích – konzervativnost – někteří rodiče nemají zájem o začlenění svých dětí do společnosti. Někdy jsou rodiče závislí na příjmech svých dětí

Osoby se zdravotním postižením

Priorita 1	Podpora sociálního začleňování osob se zdravotním postižením
Zdůvodnění priority	Cílem této priority je vytvoření takových podmínek pro zdravotně postižené osoby, aby docházelo v co největší míře k jejich začleňování do společnosti. Nejlepší cesta je poskytnout zdravotně handicapovaným příležitost vést pokud možno samostatný život bez závislosti na jiných. Každý člověk s tělesným postižením má rozdílné individuální potřeby, které jsou závislé od druhu a stupně postižení. Sociální začleňování osob se zdravotním postižením je důležité z několika aspektů. Tyto osoby mají omezené možnosti v přístupu ke vzdělání, bydlení, zaměstnávání, trávení volného času, uplatňování oprávněných zájmů atd. Dále mají omezený přístup k běžně dostupným zdrojům a službám (fyzické, architektonické, komunikační bariéry, nedostatek informací). Poskytované sociální služby na Znojemsku této cílové skupině je důležité zachovat a podporovat z toho důvodu, že výrazně přispívají ke zlepšení kvality života uživatelů i jejich rodin. Důležité je podporovat terénní formu sociálních služeb, které jsou poskytovány v přirozeném prostředí uživatele. Jednotlivá opatření zaměřená na udržení, rozvoj, případně rozšíření jednotlivých služeb budou vést k podpoře společenského a pracovního uplatnění pro osoby se zdravotním postižením, což umožňuje zabránit jejich sociálnímu vyloučení.
Opatření 1.1	**Udržení a rozšíření místa poskytování služby sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením, s mentálním postižením a kombinovanými vadami a rozšíření cílové skupiny o osoby s duševním postižením**
Popis opatření a zdůvodnění	Služba sociální rehabilitace poskytuje cílové skupině osob v rámci ambulantní formy nácviky pro osamostatnění se, péči o vlastní osobu, pracovní návyky a dovednosti, apod. V rámci terénní formy je zajišťována podpora v jejich domácím prostředí. Vzhledem k druhu této služby a stávajícího umístění v příměstské části města Znojma (4 km od Znojma) a ke zvýšené poptávce po této službě je vhodné ji rozšířit i do samotného města Znojma. Vzhledem ke stávajícímu umístění a také naplnění kapacity není všem potřebným uživatelům služba plně dostupná. Zvyšuje se také poptávka po terénní formě služby ze strany osob s duševním onemocněním, pro které je v současné době k dispozici jedna sociální služba terapeutických dílen ve městě Znojmě. Pro tyto osoby by byla rozšířena cílová skupina a kapacita terénní formy služby sociální rehabilitace. S uživatelem se v rámci terénní formy sociální rehabilitace pracuje v jeho důvěrně známém prostředí. Jejich duševní nemoc jim neumožňuje pravidelné docházení do ambulantní služby. Konečným cílem opatření je zřízení pobočky Sociální rehabilitace Znojmo ve městě Znojmě, která bude poskytovat ambulantní formu a dojde tím k navýšení kapacity u této služby přibližně o 8 uživatelů se zdravotním postižením, s mentálním postižením a kombinovanými vadami. S tím bude souviset navýšení pracovníka v soc. službách o jeden úvazek, který by pracoval v ambulantní formě. U terénní formy dojde k rozšíření cílové skupiny o osoby s duševním postižením a navýšení kapacity služby, dle aktuálního zájmu o tuto službu. Terénní forma bude zajištěna stávajícím počtem pracovníků na 0,5 úvazku.
Stav v roce 2014	DCHB – Oblastní charita Znojmo, Sociální rehabilitace Znojmo: Organizace v roce 2014 zajišťuje službu ambulantní a terénní formou. Personální obsazení: 4,20 pracovníků v přímé sociální péči. Ambulantní forma – kapacita 12 uživatelů, 3 pracovníci v soc. službách Terénní forma – okamžitá kapacita 2 uživatelé, 2 pracovníci na 0,5 úvazku
Cílový stav na konci roku 2019	DCHB – Oblastní charita Znojmo, Sociální rehabilitace Znojmo: Organizace v roce 2014 zajišťuje službu ambulantní a terénní formou. – ambulantní forma – kapacita 20 uživatelů, 4 pracovníci v soc. službách – terénní forma – okamžitá kapacita 2 uživatelé, 2 pracovníci na 0,5 úvazku, rozšířením cílové skupiny dojde k navýšení celkovému počtu uspokojených uživatelů.
Dopad na cílovou skupinu	– lepší dostupnost pro využívání služby uživateli s mentálním postižením, kombinovanými vadami, uspokojení poptávky po službě, zabránění sociální izolaci novým uživatelům, snadnější využívání veřejných institucí a služeb – osoby s duševním onemocněním získají pomocí terénní služby sociální rehabilitace větší samostatnost a soběstačnost v činnostech běžného života – pomoc v oblasti bydlení, volného času, vzdělávání, hledání pracovního uplatnění, účasti na společenském životě

AKTIVITY	2015–2019 2014 – změna v registraci – cílová skupina osoby s duševním postižením 2015 – žádost na město o prostory ke vzniku pobočky ve městě – vyjednávání k prostorům – nastavení rozpočtu služby – žádost o navýšení 1 pracovníka na ambulantní formu
Realizátoři a partneři	Realizátoři: DCHB – Oblastní charita Znojmo, Sociální rehabilitace Znojmo Partneři: Město Znojmo
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, JMK, Město Znojmo, nadace
Kritéria hodnocení	– rozšíření registrace služby o skupinu osob s duševním postižením – vznik pobočky sociální rehabilitace ve městě Znojmě – naplňování kapacity
Rizika realizace opatření	– nenalezení vhodného místa k realizaci služby ve městě – nedostatek finančních prostředků – pokles zájmu o službu

Opatření 1.2	**Podpora a rozvoj sociální rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením především v pracovní oblasti**
Popis opatření a zdůvodnění	Pracovní uplatnění je jednou z nejvýznamnějších integračních rovin společnosti. OZP jsou v pracovním uplatnění znevýhodněny: zdravotním stavem, vlastními nedostatky v oblasti sociálních kompetencí a psychologických vlastností, nízkou a nevhodnou kvalifikací, absencí programů podporujících zaměstnání OZP v některých regionech, setrváním v dlouhodobé nezaměstnanosti, společenským náhledem na postižení (malá motivace zaměstnavatelů k zaměstnání OZP), situací na trhu práce (nedostatek volných míst pro OZP), nízkou účastí OZP v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (naprostá většina OZP v registru ÚP se neúčastní opatření aktivní politiky zaměstnanosti). Pracovní uplatnění je pro člověka se zdravotním postižením velmi důležité, jelikož skrze běžnou lidskou činnost, jakou je práce, získává prostor k sebevyjádření, sociální status pracujícího, ne postiženého. V rámci opatření bude docházet k podpoře osob se zdravotním postižením v oblasti hledání, nalezení a udržení vhodného zaměstnávání. Opatření bude realizováno prostřednictvím individuálních konzultací s klientem, jejich náplní bude: – mapování potřeb klienta – pracovní a kariérové poradenství (vytvoření a úprava životopisu, motivačního odpisu, vyhledávání vhodných inzerátů) – nácvik dovedností (komunikace se zaměstnavatelem, výběrové řízení) – doprovod k zaměstnavateli – pracovní asistence V případě zájmu a potřeby ze strany cílové skupiny budou realizovány i skupinové aktivity (workshopy/semináře) na zvolená témata – komunikace se zaměstnavatelem, pracovně-právní problematika apod. Součástí opatření bude také aktivní spolupráce s potencionálními zaměstnavateli (oslovování, navazování spolupráce, poradenství pro zaměstnavatele) s cílem motivovat je k vytváření pracovních míst vhodných pro OZP či k obsazování stávajících pracovních míst osobami se zdravotním postižením. Služba bude také spolupracovat s úřadem práce na případném zajištění rekvalifikace, pracovní rehabilitace či ergodiagnostiky.
Stav v roce 2014	Liga vozíčkářů (pobočka Znojmo) – služba sociální rehabilitace. Sociální rehabilitaci poskytuje jeden sociální pracovník s úvazkem 0,3. Pracovní oblast je rozvíjena se 4 klienty. Služba aktivně spolupracuje se 2 zaměstnavateli.
Cílový stav na konci roku 2019	Liga vozíčkářů (pobočka Znojmo) – služba sociální rehabilitace. Sociální rehabilitaci poskytují dva sociální pracovníci s úvazkem 1,0. Pracovní oblast je rozvíjena s 15 klienty. Služba aktivně spolupracuje s 8 zaměstnavateli.
Dopad na cílovou skupinu	Podpora v pracovní oblasti zvýší šanci osob se zdravotním postižením na nalezení a dlouhodobé udržení zaměstnání. Nalezení zaměstnání má kromě finančních dopadů také velmi důležitý sociální a psychologický rozměr – sociální komunikace, navazování vztahů, rozvoj a upevňování prosociálního chování, seberealizace, zvýšení sociálního statutu v komunitě, zvýšení sebehodnocení. I v případě, kdy osoba v budoucnu práci ztratí je předpoklad, že se již bude umět sama vypořádat s touto situací – je vybavena potřebnými informacemi a dovednostmi (např. umí napsat životopis, ví, kde hledat inzeráty, jakým způsobem oslovit zaměstnavatele apod.).

AKTIVITY	2015–2019 – postupné navyšování kapacity – postupné navyšování personálního obsazení dle finančních možností – individuální konzultace – workshopy/semináře – 2x ročně – spolupráce se zaměstnavateli – spolupráce s ÚP – průběžně
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Liga vozíčkářů Partneři: Úřad práce, podnikatelské subjekty, poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané zdroje financování	– dotace na sociální službu (JMK, MPSV, Město Znojmo, okolní obce) – prostředky z ESF OP LZZ, – vlastní zdroje organizace
Kritéria hodnocení	– počet podpořených klientů – celkový počet úvazku – počet spolupracujících zaměstnavatelů
Rizika realizace opatření	– nezájem ze strany cílové skupiny (nízká motivace, obavy) – nezájem ze strany zaměstnavatelů (nízká motivace, předsudky, nedostatek informací) – nedostatek finančních zdrojů

Opatření 1.3	**Podpora vzniku sociálně terapeutických dílen pro osoby s mentálním postižením**
Popis opatření a zdůvodnění	Osoby s mentálním postižením, které nenašly pracovní uplatnění ani v chráněných dílnách, podporovaném či jiném zaměstnání na otevřeném trhu práce, a rády by se realizovaly pracovními činnostmi, postrádají vhodnou sociální službu, která by jim to umožnila. Vznik sociálně terapeutických dílen pro osoby s mentálním postižením by tuto absenci pomohl řešit. Ve Znojmě existují sociálně terapeutické dílny pro osoby s duševním postižením, navrhujeme jejich rozšíření o cílovou skupinu osob s mentálním postižením a zřízení detašovaného pracoviště v Denním stacionáři sv. Damiána na Hradišti, kde zařízené dílny nejsou zcela využité a mají volnou kapacitu.
Stav v roce 2014	DCHB – Oblastní charita Znojmo poskytuje službu sociálně terapeutické dílny pro cílovou skupinu osob pouze pro osoby s duševním onemocněním. Jedná se o službu Dílna Sv. Kláry o okamžité kapacitě 24. Personální obsazení: 2,44 úvazku přímé sociální péče.
Cílový stav na konci roku 2019	DCHB – Oblastní charita Znojmo: vytvoření detašovaného pracoviště sociálně terapeutické Dílny Sv. Klára v Denním stacionáři Sv. Damiána pro osoby s mentálním postižením. – provoz dílny pro 5 uživatelů – personální zajištění – dva pracovníci na 0,5 úvazku
Dopad na cílovou skupinu	Pracovní uplatnění pro osoby s mentálním postižením, které se neuplatnily na otevřeném trhu práce ani v chráněných dílnách či podporovaném zaměstnání.
AKTIVITY	2015–2019 – rozšíření registrace Dílny sv. Kláry o cílovou skupinu osob s mentálním postižením – personální a finanční zajištění služby – provoz dílny pro 5 uživatelů
Realizátoři a partneři	Realizátoři: DCHB – Oblastní charita Znojmo – Dílna sv. Kláry, Denní stacionář sv. Damiána Partneři: Město Znojmo, sponzoři
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, JMK, nadace, podnikatelské firmy
Kritéria hodnocení	– registrace cílové skupiny – personální zajištění – provoz dílny
Rizika realizace opatření	– nedostatek financí

Opatření 1.4	Zajištění individuální dopravy pro osoby se zdravotním postižením
Popis opatření a zdůvodnění	Osoby se zdravotním postižením především ve vyšším věku mají problém se sami dopravit k lékaři či na nákup. Využití MHD je pro ně již také velmi obtížné. Přesto nechtějí být přítěží svým rodinám a rádi by si své věci obstarávali ještě sami. Služba dotovaného taxi by jim obstarávání těchto osobních záležitostí umožnila. Taxi se zvýhodněnou cenou, taxikář by pomohl osobě s nástupem či výstupem do auta, s nákupem apod. taxi by bylo na objednávku předem. Část jízdného by si hradil samotný klient, část by mohla nabídnout firma provozující taxi službu – podnikatelské image, společenská odpovědnost, část město Znojmo.
Stav v roce 2014	Bezplatná MHD pro seniory, možnost využití sanitky.
Cílový stav na konci roku 2019	Provoz dotovaného taxi pro osoby se zdravotním postižením ve vyšším věku, bezplatná MHD.
Dopad na cílovou skupinu	– zvýšení sebevědomí osob se zdravotním postižením – udržení soběstačnosti osob se zdravotním postižením – usnadnění života osob se zdravotním postižením
AKTIVITY	2015–2019 – vyjednání s městem – oslovení firem provozující taxi službu – nastavení podmínek poskytování služby – cena služby, spoluúčast zájemců o službu, doložení podkladů jako např. průkaz ZTP, ZTT/P apod.
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Město Znojmo Partneři: Taxi služba
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo – klient – firma zajišťující provoz taxi, sponzoři
Kritéria hodnocení	– provoz taxi služby se zvýhodněnou cenou – počet přepravených osob
Rizika realizace opatření	– nedostatek financí – nezájem města Znojma – nenalezení vhodného provozovatele taxi služby

Priorita 2	Podpora a další rozvoj terénních služeb pro osoby se zdravotním postižením
Zdůvodnění priority	Stávající poskytované terénní služby pro osoby se zdravotním postižením je z hlediska jejich významu a poptávce po službách nutné nadále podporovat a udržet jejich nabídku. Jedná se o služby osobní asistence, pečovatelské služby, rané péče, sociální rehabilitace aktivizační služby, průvodcovské a předčitatelské služby pro osoby se zrakovým postižením. Je důležité zvažovat aktuální poptávku po výše zmíněných službách a průběžným monitoringem přizpůsobovat nabídku ve vztahu k poptávce po nových potřebných formách terénních služeb, které umožní klientům zlepšit kvalitu jejich života a celých rodin. Služby umožňují rozvoj, aktivizaci uživatelů v přirozeném domácím prostředí, pomáhají jim zprostředkovat kontakt s okolním světem a žít způsobem života, který je považován jako běžný. Každá služba je specifická a nabízí soubor činností zaměřených na konkrétní potřeby uživatel i celých rodin. Není tak možné pro všechny specifické skupiny, které jsou součástí této cílové skupiny osob se zdravotním postižením zajišťovat pouze některé typy služeb.
Opatření 2.1	Podpora a rozvoj služeb rané péče pro děti s mentálním, tělesným, kombinovaným, zrakovým, sluchovým postižením a autismem včetně jejich propagace
Popis opatření a zdůvodnění	Narození dítěte s postižením přináší pro rodinu velké nároky po stránce psychické a fyzické. U rodin vzniká potřeba jistoty a bezpečí, vědomí, kam se obrátit, která instituce může v danou chvíli poskytnout potřebné informace, vedení, podporu, provázení náročnou životní situací. Kvalitní ucelená informovanost a spolupráce sociálních, medicínských a školských institucí není dostačující. Cílem opatření je vytvoření systému vzájemné spolupráce poskytovatelů rané péče, kteří mají sídlo mimo region Znojmo, ale zajišťují služby pro tento region. Dojde k propojení informací o formách pomoci, podpory a provázení rodin s dětmi s postižením ze strany služeb rané péče a institucí, které budou osloveny ke spolupráci (lékaři, pracovníci sociálních odborů, pracovníci pedagogických institucí). Vytvoří se systém spolupráce pro rodiny s dětmi s postižením Znojemska. Pořádány budou odborné semináře, kulaté stoly k důležitosti rané péče, šíření propagačních materiálů rané péče, předávání informací, vytvoření „Katalogu služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením“.

Stav v roce 2014	Jednotlivá střediska rané péče působící na Znojemsku vzájemně spolupracují, probíhá individuální depistáž jednotlivých organizací. Každé středisko poskytuje službu rané péče pro jinou cílovou skupinu uživatelů, proto je nutné v rámci poskytování sociálních služeb počítat se všemi. Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. – Raná péče pro Moravu a Slezsko Diecézní charita Brno – Oblastní charita Třebíč – Středisko rané péče Třebíč – raná péče Středisko rané péče SPRP Brno – raná péče
Cílový stav na konci roku 2019	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. – Raná péče pro Moravu a Slezsko Diecézní charita Brno – Oblastní charita Třebíč – Středisko rané péče Třebíč – raná péče Středisko rané péče SPRP Brno – raná péče Rodiny s dětmi budou bezprostředně po zjištění problémů ve vývoji dítěte informováni o možnostech podpory a provázení v náročné životní situaci. Zabrání se vzniku druhotného postižení a vytvoří se předpoklady pro maximální rozvoj dítěte. Jednotlivé spolupracující organizace a instituce budou disponovat kvalitními informacemi o podpoře rodin s dětmi s postižením. V důsledku kvalitní depistáže a tím větší poptávky po službě je možné navýšení kapacity rané péče na Znojemsku.
Dopad na cílovou skupinu	Rodiny s dětmi s postižením budou včasně a kvalitně informováni o podpoře rodin s dětmi s postižením v regionu Znojemska. Spolupracující organizace vytvoří pro rodiny návazný komplex pomoci a podpory na základě spolupráce jednotlivých institucí.
AKTIVITY	2015–2019 2015 – Tisk: „Katalog služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením“. 2016–2019 – realizace systému spolupráce a včasné informovanosti rodin, 1x ročně odborný seminář, popř. kulatý stůl. Hodnocení systému spolupráce 2015–2019 – v závislosti na kvalitní depistáži případné navýšení kapacity rané péče na Znojemsku
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. – Raná péče pro Moravu a Slezsko – Diecézní charita Brno – Oblastní charita Třebíč – Středisko rané péče Třebíč – Středisko rané péče SPRP Brno Partneři: – poskytovatelé sociálních služeb – MěÚ Znojmo – lékaři a další instituce
Předpokládané zdroje financování	– MPSV – JMK, dotace Města Znojma – nadace dle vyhlášených grantových výzev – EU
Kritéria hodnocení	– počet uživatelských rodin rané péče – počet spolupracujících organizací – uspořádaný „Kulatý stůl“ (konference) – „Katalog služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením“
Rizika realizace opatření	– nezájem o spolupráci – nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit – nedostatek finančních prostředků na poskytování sociálních služeb

Opatření 2.2	**Rozšíření služeb pro osoby zrakově postižené o terénní formu**
Popis opatření a zdůvodnění	V cílové skupině těžce zrakově postižených lidí dochází ke zvýšení počtu uživatelů s kombinovanými vadami a uživatelů v seniorském věku a to především kvůli nárůstu počtu degenerativních onemocnění u těchto osob. Tito uživatelé trpí často i dalšími zdravotními omezeními, které jim znemožňují navštěvovat skupinové sociálně aktivizační služby mimo své bydliště. Při rozhovorech uživatelé sdělují, že se nemohou zapojit do aktivit, cítí se nepotřební a osamělí. Pomocí rozšíření sociálně aktivizačních služeb o individuální terénní formu bychom chtěli tomuto vyloučení předejít. Důležité je zachovat stávající komplex služeb pro osoby se zrakovým postižením poskytovaný na Znojemsku. Jedná se o služby sociálního poradenství a asistenční služby terénní formou ve stávajícím rozsahu, stávající aktivizační služby je důležité rozvíjet. Cílem opatření je rozšířit službu sociálně aktivizačních služeb o nabídku individuálních aktivizací v domácnosti u uživatele a rozšíření vzdělávacích aktivit v rámci této služby, tímto doplníme portfolio terénních služeb regionálního pracoviště znojemského TyfloCentra.

Stav v roce 2014	TyfloCentrum Brno, o.p.s. regionální pracoviště Znojmo – Aktivizační služby pro zrakově postižené. Sociálně aktivizační služby jsou poskytovány skupinovou formou buď ve středisku, nebo mimo středisko. Zahrnují celou řadu aktivit, jejichž smyslem je snížit riziko sociálního vyloučení a lepší vyrovnání se se zrakovým postižením. Aktivity jsou připravovány s ohledem na zdravotní handicap (zrakové postižení) a především s ohledem na věk a zdravotní stav uživatelů. Personální zajištění: – sociální pracovník (1), – sociální pracovník (0,7) – pracovník v soc. službách (0,6), – pracovník v soc. službách (0,5) Celkový počet reálných uživatelů za rok 2013: 24
Cílový stav na konci roku 2019	TyfloCentrum Brno o.p.s. regionální pracoviště Znojmo – Aktivizační služby pro zrakově postižené: rozšíření sociálně aktivizačních služeb o individuální terénní formu této služby. Aktivity jsou připravovány s ohledem na těžké zrakové postižení a především s ohledem na věk a zdravotní stav uživatelů. Personální obsazení bude navýšeno dle míry aktuálního poskytování individuální terénní formy. Personální zajištění: – sociální pracovník (1), – sociální pracovník (1) – pracovník v soc. službách (0,6), – pracovník v soc. službách (0,7) Předpokládané roční náklady služby: 1. mil. Kč
Dopad na cílovou skupinu	– zvýšení kvality života těžce zrakově postižených – vyrovnání se se zrakovým postižením – zabránění sociálnímu vyloučení
AKTIVITY	2015–2019 – aktualizace metodiky a přehodnocení kapacit terénní sociálně aktivizační služby – rozšíření poskytovaných služeb pro klienty (např. výuka cizích jazyků, kurz první pomoci) – vzdělávání vybraných pracovníků – propagace služby směrem k uživatelům – realizace služby pro uživatele
Realizátoři a partneři	Realizátoři: TyfloCentrum Brno, o.p.s. – regionální pracoviště Znojmo
Předpokládané zdroje financování	– MPSV, JMK, Město Znojmo, příspěvky obcí, sponzoři, úřad práce
Kritéria hodnocení	– počet uživatelů, kteří využijí službu – zpětná vazba od uživatelů
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků na zajištění služby – nízká informovanost o nabídce nové služby – nezájem uživatelů

Priorita 3	**Zajištění dostupnosti pobytových služeb pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a duševním onemocněním ve znojemském regionu v oblasti bydlení**
Zdůvodnění priority	Cílem priority je zajistit podmínky běžného života v přirozeném prostředí a snižování závislosti na péči u osob s mentálním, kombinovaným postižením a autismem. Snahou je vytvářet bydlení v domku rodinného typu, které se velkou měrou přibližuje bydlení v přirozeném prostředí, jedná se o pobytové služby chráněného bydlení, které mohou být poskytovány nejen v nově budovaných domech, ale také v bytech v běžné zástavbě. Tato potřeba chráněného bydlení je velmi potřebná i pro cílovou slupinu osob s duševním onemocněním, ta ve znojemském regionu naprosto chybí. Celkově služba chráněného bydlení pro osoby se zdravotním postižením je v regionu nedostatečně zajištěna. Na Znojemsku existuje pouze jedna služba chráněného bydlení při Zámku Břežany, p.o. Podpora bydlení pro osoby s lehkým mentálním postižením je ve městě Znojmě řešena poskytováním bytu ze strany města Znojma, kde je poskytována služba sociální rehabilitace. Tento druh bydlení je důležité podporovat a rozvíjet také v budoucnu. V regionu Znojemska přibývá osob se zdravotním postižením, u kterých se díky službám sociální rehabilitace či péče v zařízeních pro zdravotně postižené dosáhlo takové míry samostatnosti, že je možné za využití terénní služby posunutí do samostatného bydlení. Stejně to platí pro klienty, o které se nemohou jejich rodiče z různých důvodů starat. Dle výzkumů je separace mladých dospělých s postižením od původní rodiny pro jejich vývoj velmi užitečná.

Opatření 3.1	**Rozšíření a podpora vzniku kapacit chráněného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením na Znojemsku**
Popis opatření a zdůvodnění	V současné době se díky práci s uživateli v Domově pro osoby se zdravotním postižením Zámek Břežany zvyšuje jejich soběstačnost natolik, že je reálný přechod do chráněného bydlení. V této službě je možné dále zvyšovat jejich soběstačnosti v péči o vlastní osobu, rozvíjet a podporovat větší míru samostatnosti, osobní seberealizace v běžném životě. Chráněné bydlení bude nabídnuto i širšímu okruhu zájemců z jiných organizací ze Znojemska, které projevily o tuto službu zájem. Cílem opatření je koupě nebo pronájem bytů v běžné bytové zástavbě, případně výstavba RD se samostatnými byty. Uživatelé budou využívat veřejně dostupných služeb v místě chráněného bydlení včetně možnosti pracovního uplatnění v blízkém regionu. Cílem je podpořit a rozvinout samostatnost uživatelů tak, aby se navzdory svému znevýhodnění dokázali začlenit do běžné společnosti. Jednou z variant je také vyčlenit byty ve městě Znojmě pro tuto cílovou skupinu, ve kterých bude služba poskytována.
Stav v roce 2014	Zámek Břežany, p.o.: Chráněné bydlení – pro 11 uživatelů Počet úvazků v přímé péči v roce 2013: 11
Cílový stav na konci roku 2019	Do roku 2019 se předpokládá rozšíření kapacity služby Chráněné bydlení při Zámku Břežany, p.o. pro 10–20 uživatelů.
Dopad na cílovou skupinu	– podpora větší míry samostatnosti – podpora vhodného a smysluplného pracovního začlenění – podpora sociálního začlenění
AKTIVITY	2015–2019 2015 – vytipování vhodných uživatelů, jednání s opatrovníky – jednání s obcemi, projektové řízení 2016 – příprava uživatelů, projekty dle výzev 2017–2019 – realizace, nákupy bytů, vybavení bytů, registrace navýšené kapacity, přestěhování uživatelů
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Zámek Břežany, p. o. Partneři: obce mikroregionu Hrušovansko, organizace pracující s touto cílovou skupinou
Předpokládané zdroje financování	– ESF, ROP – MPSV, JMK
Kritéria hodnocení	– počet připravených uživatelů – počet uživatelů v chráněném bydlení
Rizika realizace opatření	– neschválení projektových žádostí – veřejnost v obcích – souhlas a přijetí uživatel, nesouhlas uživatele

Opatření 3.2	**Rozšíření a podpora vzniku kapacit služby podpora samostatného bydlení pro osoby se středně těžkým mentálním postižením**
Popis opatření a zdůvodnění	V regionu Znojemska přibývá osob se zdravotním postižením, které se díky službám sociální rehabilitace či péče v zařízeních pro zdravotně postižené dosáhlo takové míry samostatnosti, že je možné za využití terénní služby posunutí do samostatného bydlení. Stejně to platí pro klienty, o které se nemohou jejich rodiče z různých důvodů starat. Dle výzkumů je separace mladých dospělých s postižením od původní rodiny pro jejich vývoj velmi užitečná. Cílem opatření je poskytování služby podpora samostatného bydlení na Znojemsku. V současné době využívají služby Chráněného bydlení Šanov při Zámku Břežany, p.o. uživatelé, kteří v průběhu poskytování služby/4 roky/došli k vysoké míře samostatnosti, někteří mají stálý pracovní poměr, dokáží uplatňovat svou vůli, názory apod. Tyto klienty je potřebné dále podpořit a posunout k ještě větší míře samostatnosti a odpovědnosti za svůj život. V rámci opatření by došlo k nákupu/pronájmu/bytů v běžné bytové zástavbě, kde by byla služba poskytována. Takovéto bydlení by mělo být zajištěno také přímo ve městě Znojmě pro klienty, kteří díky využívání služeb sociální rehabilitace a denního stacionáře získali takovou míru samostatnosti, že mohou formu podpory samostatného bydlení využít.
Stav v roce 2014	V Chráněném bydlení při Zámku Břežany, p.o. jsou vytipováni klienti, kteří mohou plánovanou službu do budoucna využít.
Cílový stav na konci roku 2019	Zámek Břežany, p.o.: zajištění služby podpora samostatného bydlení pro 5 uživatelů. Město Znojmo: na základě zájmu o tuto službu případné získání bytu pro poskytování tohoto typu služby.

Dopad na cílovou skupinu	– úplné sociální začlenění – samostatnost – zodpovědnost za svůj život
AKTIVITY	2015–2019 – vytipování vhodných uživatelů, jednání s opatrovníky, jednání s obcemi, projektové řízení – dle potřeby vyjednávání s Městem Znojmem 2016 – příprava uživatelů, projekty dle výzev 2017–2019 realizace, nákupy bytů, vybavení bytů, přestěhování uživatelů
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Zámek Břežany, p. o., případně jiný poskytovatel, který by službu zajistil v bytech vyčleněných Městem Znojmem. Partneři: obce Znojemska, poskytovatelé sociálních služeb, Město Znojmo
Předpokládané zdroje financování	– výstavba: ESF, ROP předpokládané výzvy v roce 2015 – poskytování služby: MPSV, JMK, EU, obce, klient, Město Znojmo
Kritéria hodnocení	– existence služby Podpora samostatného bydlení – počet připravených uživatelů – počet uživatelů využívajících službu
Rizika realizace opatření	– nesouhlas uživatele – negativní přístup veřejnosti – neschválení projektových žádostí

Děti, mládež, rodina

Rodina je z hlediska socializace nejvýznamnější součástí společnosti, která provází člověka nebo se ho aspoň dotýká ve všech fázích jeho života. Rodina jako základní a nejvýznamnější jednotka naší společnosti není pouze soukromou záležitostí jednotlivců, ale zdrojem prosperity celé společnosti a zárukou udržitelného rozvoje jak ekonomického, tak kulturního a sociálního.

Rodina je prostorem, v němž se vytváří tzv. lidský kapitál – výchovou formovaný lidský jedinec, který je schopen uplatňovat v dospělosti svůj tvůrčí potenciál, na němž závisí inovativnost a kvalifikovanost jakékoli profesní činnosti.

Rodinám, dětem a mládeži je poskytována na Znojemsku široká škála sociálních služeb, jejichž cíle směřují k posilování podnětného výchovného prostředí, řešení partnerských potíží, potíží s výchovou dětí a podporu při posilování ekonomické funkce rodiny. Své služby nabízí Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy (v r. 2013 poskytla službu 213 uživatelům), Centrum poradenství a pomoci (416 uživatelů), sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi (136 uživatelů), nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (403 uživatelů), Domov pro matky a otce v tísni (103 uživatelů), raná péče, osobní asistentce aj. Kromě sociálních služeb mohou poskytnout podporu organizace, které sociální služby neposkytují např. Pedagogicko-psychologická poradna, Rodinné centrum Maceška, Dobrovolnické centrum ADRA, Dům dětí a mládeže, který poskytuje zájmové aktivity, v neposlední řadě také školy, kde působí odborní pracovníci. Podporu rodinám ohroženým sociálním vyloučením poskytují také pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu ve Znojmě (dále jen OSPOD MěÚ Znojmo). V roce 2013 OSPOD při MěÚ Znojmo zaevidoval 371 nových rodin, se kterými byla navázána spolupráce. Ke konci roku 2013 pak bylo celkem evidováno 3197 „živých" případů.

Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje popisuje, že pokud bude nepříznivý stav rodin přetrvávat i nadále, bude bez fungující rodiny ohrožena samotná existence společnosti. Nedostatečná podpora rodiny se totiž rozhodující měrou podílí na demografickém propadu, který narušuje mezigenerační solidaritu, prohlubuje proces stárnutí obyvatelstva a může způsobit zásadní civilizační změnu. Průzkumy opakovaně ukazují, že Jihomoravský kraj je těmito jevy ohrožen ve zvláštní míře.

Rodinám, dětem a mládeži je poskytována na Znojemsku široká škála sociálních služeb, jejichž cíle směřují k posilování podnětného výchovného prostředí, řešení partnerských potíží, potíží s výchovou dětí a podpoře při posilování ekonomické funkce rodiny.

Už i výzkumy rodiny započaté v roce 1994 během Mezinárodního roku rodiny mj. potvrdily, že v rodinách v posledních letech výrazně ubylo společného času, a to zejména v rodinách s dětmi, kde úbytek času trápí 60 % rodičů. Mnoha rodičům – podobně jako je tomu ve sféře partnerských vztahů – chybí potřebná kognitivní výbava a komunikační dovednosti, jež by jim usnadnily smysluplné a oboustranně radostné trávení společného času s dětmi. O to naléhavěji zaznívá Helusovo memento, že „ohrožené dítě potenciálně ohrožuje svět – může z něho totiž vyrůst člověk, který nejenže se nebude podílet na stavbě tohoto světa, protože se tomu nenaučil, ale který bude jeho zkázou, protože ho nenávidí za všechny křivdy, které mu způsobil".

Popis pracovní skupiny

Skupina sdružuje pracovníky různých organizací, které pracují s rodinou, dětmi a mládeží dále pak osoby, kterým záleží na tom, kam se budou sociální služby pro tuto cílovou skupinu ubírat. Sociální služby pomáhají rodinám s dětmi v nepříznivé životní situaci, tato pomoc vychází z potřeb rodiny a vede ke zlepšení kvality života rodičů a dětí. Práce ve skupině je zaměřena na potřeby cílové skupiny. Především se věnujeme těm aktivitám, které zabraňují sociálnímu vyloučení. Hlavní činností je plánování sociálních služeb tak, aby co nejvíce odpovídaly potřebám rodin s dětmi. Pracovníkům sociálních služeb záleží na tom, aby poskytované služby co nejvíce naplňovaly potřeby uživatelů. Proto se schází a společně pracují na zlepšení poskytování služeb.

Nejen odborníci, ale i veřejnost má možnost do této skupiny vstupovat, zapojovat se do diskuse o prioritách, problematice řešení potřeb této cílové skupiny a dalších oblastí právě probíhajícího setkání.

Veřejnost se o dění pracovní skupiny děti, mládež rodina (dále jen DMR) dozvídá prostřednictvím webových stránek – www.socialnisluzby-znojemsko.cz, kde jsou dostupné veškeré informace o dané pracovní skupině, pozvánky na setkání pracovní skupiny, zápisy ze setkání pracovní skupiny a také aktivity, které se dějí v rámci celého procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska.

Zhodnocení plnění KP za období 2012–2014

Priorita 6
Zajištění a rozvoj nízkoprahového centra pro děti a mládež

Opatření 6.1
Přesun Nízkoprahového zařízení – Klub Coolna Znojmo do prostor v jiné lokalitě ve městě Znojmě

V roce 2012 proběhla jednání o možnosti přesunout zařízení do lokality Znojmo, Přímětice – sídliště. K přesunu nedošlo

z důvodu změny věkového složení a s tím souvisejících potřeb této cílové skupiny. Z analýz vyplynula spíše potřeba terénní práce s cílovou skupinou. Na tuto situaci reagovala OCHZ a od r. 2013 poskytuje terénní služby. Stávající kapacita však nenaplňuje potřebu.

Opatření 6.2
Rozšíření nízkoprahového centra na cílovou skupinu ve věku 11–15 let

Oblastní charita Znojmo – Klub Coolna získal finanční prostředky z nadačního fondu Pomozte dětem. Sociální služba tak byla v roce 2012 poskytována cílové skupině ve věku 11–15 let.

V letech 2013 a 2014 se služby pro uvedenou sílovou skupinu neposkytovaly z důvodu nezískání finančních prostředků.

Priorita 7
Podpora dětí a mládeže ohrožené rizikovým chováním a sociálně patologickými jevy

Opatření 7.1
Zajištění poskytování terapeutického programu pro děti mládež

V roce 2012 byl osloven TRIALOG o. s., se sídlem Colova 17, BRNO – Žabovřesky poskytující terapeutické programy pro potřebné rodiny. Tato činnost je hrazena z prostředků na sociálně právní ochranu dětí z Ministerstva financí. Pokud se nejedná o sociálně slabou rodinu, hradí si terapii rodina sama. Jako doplňující program je využíván Program pět P, který realizuje Dobrovolnické centrum ADRA Znojmo – leden 2012 zahájení realizace programu. Realizace terapeutického programu a programu Pět P byla zajištěna také v roce 2013.

Opatření 7.2
Zajištění poskytování probačního programu

Byla vytipována vhodná organizace – Centrum prevence a pomoci – o.s. Střed, Moravské Budějovice, která zajišťuje individuální práci s klienty a jejich rodinami formou sociálního výcviku. (nejedná se o program ve smyslu znění §17 zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ale jedná se o program sociálního výcvik ve smyslu § 18 odst. 1, který poskytuje všestrannou preventivně výchovnou péči a pomoc dětem s rizikovými projevy v chování a v sociálním vývoji). Služba byla v roce 2013 poskytována v prostorách MěÚ Znojmo.

Vývojový trend na období let 2015–2019

Podpora funkční rodiny je stále aktuálním tématem, které by nemělo být opomíjeno. Rodina je vystavena mnoha vnějším a vnitřním vlivům, které působí na jednotlivé členy, tak na rodinu jako celek. Rodina je ohrožena především závažnými sociálními situacemi, jako je např. zdravotní postižení, odchod jednoho partnera z rodiny, finanční problémy, bytové problémy, psychiatrické onemocnění apod., které lze shrnout do pojmu „sociální vyloučení“.

Odborníci vnímají jako potřebu zajistit komplexní odbornou pomoc pro rodiny nacházející se v tíživé životní situaci. Další snahou pracovníků skupiny bude udržení stávajících sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu, rozšíření terénní práce s neorganizovanou mládeží do více lokalit ve Znojmě a podílet se na koncepci prorodinné politiky Města Znojma.

Z Analýzy potřeb cílové skupiny dětí 11–14 let, která byla realizována na přelomu roku 2013/2014 vyplynulo, že skupina dětí potřebující sociální ochranu jsou ze vzdálenějších obcí od Znojma. Z diskuse nad tímto tématem vyplynulo jako nejefektivnější řešení podpora aktivit přímo na obcích. Tam kde to je možné, využít prostory škol a pedagogických pracovníků. Dále se jeví jako vhodné přistupovat k této cílové skupině způsobem nízkoprahovosti, kde dochází k vytváření vztahu s dítětem, získání důvěry a skrz niž je tak možné mít pozitivní vliv na děti a řešit prevenci. Důležitost prevence byla experty zdůrazňována zejména v kontextu řešení rizikových jevů již v nízkém věku dětí, tedy 10–11 let.

Z potřeb obce Hrušovany nad Jevišovkou zaznívá poptávka po chybějících aktivitách pro děti ve věku 11–15 let, potřeba domu dětí a mládeže. V obci Višňové je zaznamenána poptávka po vybudování 4–5 sociálních bytů pro začínající manžele a rodiny.

Sociální služby poskytované DMR na Znojemsku

V rámci cílových skupin jsou registrovány a poskytovány následující sociální služby:

§37 Odborné sociální poradenství
§39 Osobní asistence
§40 Pečovatelská služba
§46 Denní stacionáře
§48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením
§54 Raná péče
§57 Azylové domy
§59 Kontaktní centrum
§60 Krizová pomoc
§60a Intervenční centra
§62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
§65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
§70 Sociální rehabilitace

Seznam organizací poskytující socální služby pro DMR na Znojemsku

Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.
DCHB – Oblastní charita Třebíč
DCHB – Oblastní charita Znojmo
Spondea, o.p.s.

Středisko rané péče SPRP Brno
TyfloCentrum Brno, o.p.s. – regionální pracoviště Znojmo
Zámek Břežany, p.o.

Priority pracovní skupiny 2015–2019

Priorita 1
Rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež

Opatření 1.1
Rozšíření sociální služby nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve Znojmě o cílovou skupinu dětí ve věku 11–14 let

Opatření 1.2
Rozšíření terénní sociální práce pro děti a mládež v exponovaných lokalitách či větších obcích

Priorita 2
Podpora prorodinné politiky ve městě Znojmě

Opatření 2.1
Rozvoj aktivit v rámci prorodinné politiky ve městě Znojmě

Priorita 3
Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo

Opatření 3.1
Podpora a další rozvoj dobrovolnického programu Pět P pro děti ve věku 6–15 let.

Swot analýza

Silné stánky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
– existence sociální ch služeb – vzájemná spolupráce mezi sociálními službami a dalšími organizacemi – kvalitní poskytování fungujících sociálních služeb – terénní sociální práce ve vytipovaných lokalitách – dostatek volnočasových aktivit ve Znojmě a při některých ZŠ na vesnici – odhodlání lidí zabývající se touto cílovou skupinou – fungující KPSS – zájem členů pracovní skupiny a ochota pracovat v dané oblasti – znalost terénu města i regionu	– nejasné financování soc. služeb od r. 2015 – chybí preventivní soc. služba pro děti do 15 let – terénní sociální práce s mládeží je nedostatečná – malá dostupnost služeb uživatelům ze vzdálenějších částí regionu – problém dostat se ke klientům (k dětem) – žádné poskytované služby pro děti ve věku 11–14 let – nespolupráce škol se sociálními službami – nedostatečné fungování preventistů na školách – neschopnost nastavení pravidel a povinností, systému odměn a sankcí při výchově – partnerské problémy, nefunkční vztahy – omezené finanční prostředky – nepokryté obce službami – nezájem obcí spolupracovat – nedostatek prostor pro venkovní i vnitřní vyžití (neorganizované) dětí 12 až 17 let
Příležitosti (Opportunities)	**Hrozby (Threats)**
– spolupráce s obcemi – využití potenciálu nově vzniklého multidisciplynárního týmu při MÚ – dotace EU – pracovat s celými rodinami – koncepčně nejen s dětmi – rozvoj a zlepšení spolupráce škol a sociálních služeb – zavádění nových programu v dalších vyloučených lokalitách ve Znojmě a ORP – motivace rodičů pro spolupráci, pro práci na sobě, pro zlepšování svých dovedností – propojenost spolupráce participujících subjektů na problému klienta – limity rodičů (intelekt, dovednosti) – cílená a konkretizovaná pomoc, směřování k harm reduction – rozšíření služeb do obcí ORP – koncepce prorodinné politiky	– nedostatek financí na provoz sociálních služeb – prohlubování soc. rozdílů ve společnosti – děti nemají dostatek informací o službách a tom na koho se v případě problému obrátit – nedůvěra v instituce – demotivace rodičů a absence motivačních podnětů z venku i formou direktivního vedení, nastavení hranic – vyhoření lidí, kteří se již touto problematikou zabývají – nezájem obcí ORP, pasivní spolupráce obcí – nepodchycení vzdálenějších částí regionu může vést k rozšíření problémů a rizikových jevů v těchto oblastech – nedostatečné možnosti pro neorganizované vyžití věkové skupiny 12–17 let může vést k její větší problematičnosti z hlediska projevů

Děti, mládež, rodina

Priorita 1	Rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
Zdůvodnění priority	Prioritou je zachování fungujícího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež /NZDM/ a jeho další rozvoj. Řeší zajištění kvalifikovaného personálu a dostupnost služby pro skupinu dětí a mládeže, která je ohrožena sociálně-patologickými jevy. Rovněž je žádoucí v rámci NZDM zajišťovat služby pro děti ve věku 11–14 let. Priorita se také věnuje rozšíření terénní sociální práce pro tuto cílovou skupinu na obce a dalších ohrožených lokalit. Z četných výzkumů, z rozhovorů terénních pracovníků s uživateli, na základě výzkumu Augur, který byl vyhodnocen a zpracován v únoru 2014 a také na základě prozatímních dostupných zdrojů, dlouhodobých pozorování a jednání s odborníky z Probační a mediační služby, Pedagogicko-psychologické poradny, Rodinného sociálního asistenta či Komise pro prevenci kriminality je zřejmé, že poptávka po sociální službě nízkoprahového klubu i u nižší cílové skupiny 11–14 let ve městě Znojmě je potřebná. Dalším důvodem je i fakt, že v roce 2012 byla již úspěšně poskytována sociální služba cílové skupině i ve věku 11–14 let, konkrétně 49 uživatelům (na základě toho, že v té době byl Klub Coolna financován na tuto cílovou skupinu z projektu Pomozte dětem v rámci své terénní formy).
Opatření 1.1	**Rozšíření sociální služby nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve Znojmě o cílovou skupinu dětí ve věku 11–14 let**
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je navázání mladších potencionálních uživatelů na sociální službu (ambulantní i terénní forma pomoci), kteří nevyhledávají institucionalizovanou odbornou pomoc, přestože jí potřebují, a také snížení prahu dostupnosti sociální služby.
Stav v roce 2014	Oblastní charita Znojmo poskytuje službu Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku 15–26 let. Chybí zajištění služby pro cílovou skupinu dětí ve věku 11–14 let z důvodu nedostatečných finančních prostředků.
Cílový stav na konci roku 2019	Je poskytována služba cílové skupině děti 11–14 let, které zažívají nepříznivou životní situaci v rámci ambulantní i terénní formy nízkoprahového klubu.
Dopad na cílovou skupinu	– jde především o podporu při zvládání obtížných životních situací – snižování sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování – zvyšování sociálních schopností a dovedností – podpora začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do místní komunity – psychická, fyzická, právní a sociální ochrana v jejich přirozeném prostředí, podpora při realizaci osobních aktivit a motivace k aktivnímu trávení volného času – předcházení nebo snižování zdravotních rizik souvisejících se způsobem života cílové skupiny – vytváření podmínek k aktivnímu a samostatnému řešení obtížné životní situace – v případě potřeby uživatelů možnost využít práci psychologa (psychologicko-terapeutická pomoc)
AKTIVITY	2015–2019 3 -12/2014 – získání finančních prostředků na poskytování sociální služby pro mladší cílovou skupinu – výběrové řízení na pracovníky s touto cílovou skupinou – v průběhu roku 2015 či 2016 poskytování sociální služby pro mladší cílovou skupinu
Realizátoři a partneři	– při stanovení priorit nelze definovat Realizátoři: možné Klub Coolna (DCHB – Oblastní charita Znojmo), občanské sdružení aj. Partneři: obce, školy, další odborné instituce
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, obce, poskytovatel sociálních služeb, MPSV, JMK , EU, granty, nadace a další vhodní donátoři
Kritéria hodnocení	– nízkoprahový klub poskytuje služby pro mladší cílovou skupinu (změna je zanesena i v registru poskytovatelů sociálních služeb) – nízkoprahový klub je využíván mladší cílovou skupinou
Rizika realizace opatření	– nedostatečné finanční zajištění – malý zájem o sociální službu ze strany zájemců, uživatelů

Opatření 1.2	Rozšíření terénní sociální práce pro děti a mládež v exponovaných lokalitách či větších obcích
Popis opatření a zdůvodnění	Navázání potencionálních uživatelů na sociální službu – terénní formu pomoci, kteří nevyhledávají institucionalizovanou odbornou pomoc, přestože ji potřebují. Více snížit práh dostupnosti sociální služby. Je zřejmé, že poptávka po terénní sociální práci pro děti a mládež je potřebná také v dalších exponovaných lokalitách mimo město Znojmo, jako např. Hrušovansko, Vranovsko, Šatovsko, aj.

Stav v roce 2014	NZDM při Oblastní charitě Znojmo poskytuje terénní sociální práci ve městě Znojmě. Terénní sociální práce pro cílovou skupinu není zajišťována v exponovaných mimo znojemských lokalitách. Chybí finanční prostředky a personální kapacita pro poskytování potřebné služby.
Cílový stav na konci roku 2019	Poskytuje se terénní sociální práce pro děti a mládež v exponovaných lokalitách dle průzkumů a zájmu obcí. Dojde k navýšení personální kapacity u stávajícího poskytovatele nebo bude vybrán nový poskytovatel, který by se poskytování služby v lokalitách mimo Znojmo ujal. obce se budou spolupodílet na financování sociálních služeb.
Dopad na cílovou skupinu	– jde především o podporu při zvládání obtížných životních situací – snižování sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování – zvyšování sociálních schopností a dovedností – podpora začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do místní komunity – psychická, fyzická, právní a sociální ochrana v jejich přirozeném prostředí, podpora při realizaci osobních aktivit a motivace k aktivnímu trávení volného času – předcházení nebo snižování zdravotních rizik souvisejících se způsobem života cílové skupiny – vytváření podmínek k aktivnímu a samostatnému řešení obtížné životní situace – v případě potřeby uživatelů možnost využít práci psychologa (psychologicko-terapeutická pomoc)
AKTIVITY	3 - 12/2014 – vytipování vhodných exponovaných lokalit – získání finančních prostředků na poskytování sociální služby pro terénní sociální práci pro děti a mládež do exponovaných lokalit – v průběhu roku 2015 či 2016 poskytování sociální služby v rámci dohodnutých exponovaných lokalit či obcí
Realizátoři a partneři	Realizátor: bude hledán vhodný realizátor, je možné i DCHB – Oblastní charita Znojmo Partneři: další poskytovatel sociálních služeb, spolky, navazující organizace
Předpokládané zdroje financování	– obce, ve kterých bude služba poskytována – poskytovatel sociálních služeb, MPSV, JMK, EU – další vhodní donátoři, nadace
Kritéria hodnocení	– terénní forma pomoci pro děti a mládež je poskytována do potřebných exponovaných lokalit (změna je zanesena i v registru poskytovatelů sociálních služeb) – terénní sociální práce je využívána cílovou skupinou
Rizika realizace opatření	– nedostatečné finanční zajištění – malý zájem o sociální službu ze strany obcí, zájemců, uživatelů

Priorita 2	**Podpora prorodinné politiky ve městě Znojmě**
Zdůvodnění priority	V rámci komunitního plánování rozvoje sociálních služeb vzešla potřeba realizace aktivit směřovaných na oblast podpory rodin. V návaznosti na zpracovanou koncepci RP Jihomoravského kraje se ve městě Znojmě zpracovává koncepce prorodinné politiky, která má za cíl podpořit rodinu prostřednictvím vzájemně propojených opatření týkajících se všech oblastí života rodiny. Z realizace analýzy potřeb dětí ve věku 11–14 let vyplynula potřeba realizace aktivit směřovaných na podporu rodin a vzájemných vztahů mezi rodiči a dětmi.
Opatření 2.1	**Rozvoj aktivit v rámci prorodinné politiky ve městě Znojmě**
Popis opatření a zdůvodnění	V návaznosti na prorodinnou politiku budou realizovány konkrétní kroky k realizaci a naplňování aktivit. Z důvodu důležitosti vzájemné spolupráce je podstatné, aby se členové komunitního plánování podíleli na spolupráci při realizaci aktivit v rámci realizace rodinné politiky.
Stav v roce 2014	– zpracovaný návrh koncepce prorodinné politiky města Znojma – určený pracovník zodpovědný za realizaci prorodinné politiky ve městě Znojmě
Cílový stav na konci roku 2019	– aktivní spolupráce na realizaci aktivit v rámci prorodinné politiky města Znojma – zapojení jednotlivých resortů do řešení oblasti rodiny – aktivní podpora rodin a vzájemných vztahů mezi rodiči a dětmi
Dopad na cílovou skupinu	– aktivitami pro rodiny a širokou veřejnost dojde k upevňování role rodiny ve společnosti – zmenšení rodičovské nejistoty – posílení stability a funkčnosti rodiny – posílení mezigeneračních vztahů – zvýšení informovanosti široké = veřejnosti o prorodinných aktivitách a službách

AKTIVITY	2015–2019 – oslovování dotčených subjektů – spolupráce v rámci pracovní skupiny – stanovování priorit a oblastí řešení problematiky prorodinné politiky – realizace stanovených priorit – realizace kurzů a seminářů pro rodiče – realizace společných aktivit pro rodiče a děti – realizace aktivit posilující mezigenerační vztahy
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Město Znojmo Partneři: Oblastní charita Znojmo, Centrum sociálních služeb Znojmo, Společnost podané ruce, o.s., školská zařízení, Úřad práce, Rodinné centrum Maceška, Střed, o.s., Dobrovolnické centrum ADRA, Miniklub, členové komunitního plánování sociálních služeb, laická i odborná veřejnost
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, JMK, soutěž Obec přátelská rodině
Kritéria hodnocení	– počet zapojených subjektů – počet realizovaných aktivit
Rizika realizace opatření	– nezájem města Znojma podporovat aktivity v rámci prorodinné politiky – nezájem dotčených subjektů podílet se na realizaci priorit a aktivit v rámci RP

Priorita 3	**Podpora dobrovolnických programů ve Znojmě a ve SO ORP Znojmo**
Zdůvodnění priority	Stěžejní myšlenkou dobrovolnictví je pomoc potřebným osobám v nesnadné životní situaci a zlepšení jejich psychosociální pohody. Formou podpory je ochotná práce dobrovolníků, kteří pomáhají nezištně bez nároku na odměnu. Dobrovolníkovi je zpravidla ziskem dobrý pocit z poskytnuté pomoci, pocit potřebnosti a utužení občanských hodnot či přátelství. Dobrovolnictví je již dnes běžnou součástí poskytovaných sociálních služeb. Taktéž se rozvíjejí i individuální terénní formy. Dobrovolník působí na poli sociálním jako přítel či podpora uživatele v oblasti psychické a sociální. Potřebnost i poptávka samotných klientů je stále vysoká. Program Pět P je často využívaným nástrojem další možné formy pomoci a podpory dětského klienta.
Opatření 3.1	**Podpora a další rozvoj dobrovolnického programu Pět P pro děti ve věku 6–15 let.**
Popis opatření a zdůvodnění	Program Pět P je preventivní volnočasový program pro děti postavený na principu dobrovolného vztahu mezi jedním dítětem a jedním dospělým dobrovolníkem. Program nabízí dětem pomoc, podporu, přátelství, péči a prevenci. Pět P je určeno dětem ve věku mezi 6 až 15 lety, kterým by jakýmkoliv způsobem mohl prospět hodnotný vztah s další dospělou osobou – dobrovolníkem. Program nabízí pomoc neorganizovaným dětem a mládeži, které pocházejí ze sociálně slabých rodin, často se sociálně patologickými problémy. Konkrétně jde o děti z rozvedených rodin, o děti, které nemají kamarády, nejsou schopny běžným způsobem navazovat přátelské vztahy, neumí komunikovat, mají problémy s chováním ve skupině, jsou hyperaktivní, obtížně zvladatelné. Tyto děti jsou pro program cíleně a aktivně vyhledávány prostřednictvím spolupráce s pedagogicko – psychologickými poradci, pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany dětí a dalšími institucemi pracujícími s dětmi. Program Pět P funguje na principu vytvoření blízkého a přátelského vztahu mezi jedním dítětem a jedním dobrovolníkem. Dvojice spolu tráví 2–3 hodiny volného času týdně rozmanitými aktivitami, které si společně domlouvají a které jsou pro oba kamarády přínosné. Hlavními cíli programu Pět P jsou prevence sociální patologie (alkohol, drogy, záškoláctví, lhaní, krádeže apod.), obohacení sociálního zázemí dítěte a zvýšení kvality života ohrožených dětí nalezením vhodných aktivit. Z důvodu osvědčení se programu a zvyšujícího se zájmu o tento program ze strany jak dětí, tak odborníků pracujících s touto cílovou skupinou, je důležité podporovat budoucí rozvoj této aktivity. Cílem opatření je podporovat a rozvíjet činnosti Dobrovolnického centra ADRA a nabízeného programu Pět P pro definovanou cílovou skupinu tak, aby bylo zajištěno uspokojení poptávky po nabízených činnostech.
Stav v roce 2014	– v roce 2014 vytvoříme 12 dvojic dítě – dobrovolník
Cílový stav na konci roku 2019	– do roku 2019 vytvoříme 20 dvojic dítě – dobrovolník

Dopad na cílovou skupinu	– navázání blízkého přátelského vztahu dítěte s dobrovolníkem – zvyšování sebedůvěry a sebevědomí dítěte – dítě se prakticky učí dovednostem, které mu potom mohou pomoci v rozvíjení přirozených vztahů ve vrstevnické skupině a rodině – dítě získává možnost smysluplně trávit volný čas, získávat nové zážitky, nové formy trávení volného času – dítě získá nového blízkého člověka, který mu není ani rodičem, ani učitelem, ale průvodcem nebo společníkem, který na něj má čas, může si s ním hrát, povídat, s něčím se mu svěřit, rozvíjet své dovednosti nebo získat nové – postupné nabývání zdravé sebejistoty a osvojování si prosociálního vzorce chování i prožívání – vztah s dobrovolníkem je mnohdy první příležitostí, jak poznat kamarádství, cítit něčí zájem, setkat se jinými hodnotami a způsoby chování nebo něco zajímavého zažít – program Pět P je zaměřen především na konkrétní pomoc dětem
AKTIVITY	2015–2019 – propagace programu a náboru dobrovolníků – zajištění pohovoru s dobrovolníky, odborného výcviku – dobrovolník projde psychologickým vyšetřením odborným psychologem – zájemce – dítě, resp. dítě se zákonným zástupcem projde na začátku vstupním pohovorem a vyplní dotazník – vytipování dvojic koordinátorem – první kontakt dvojice, podepsání dohod o spolupráci (dobrovolník s DC a zák. zástupce s DC) – činnost dvojic – trávení svého času (1krát za týden na 2–3 hodiny) – koordinátor v průběhu výkonu práce dobrovolníka sleduje jeho kroky, je k dispozici dobrovolníkům, dětem i zákonným zástupcům – dobrovolník je pod průběžnou supervizí. Koordinátor poskytuje poradenství rodině i dobrovolníkům
Realizátoři a partneři	Realizátoři: – Dobrovolnické centrum ADRA Znojmo Partneři: – Městský úřad Znojmo, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Oddělení sociálně – právní ochrany dětí, Oblastní charita Znojmo, Pedagogicko – psychologická poradna Znojmo
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, MV, Nadace, sponzoři, individuální dárci
Kritéria hodnocení	– počet vzniklých dvojic – počet odpracovaných hodin dobrovolnické práce – počet uspokojených dětí – počet výcviků a psychologických testů – počet supervizí a vzdělávacích akcí pro dobrovolníky – počet společných akcí pro dvojice zapojené v programu
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních prostředků na fungování programu – nedostatek personální kapacity vzhledem k omezenému množství financí – odklonění plánovaných aktivit od reality – nemožnost uspokojení všech klientů – nemožnost uspokojení všech zájemců o dobrovolnický program

Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny

Mezi osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, můžeme zahrnout osoby bez domova, osoby v krizi, osoby propuštěné z výkonu trestu, osoby užívající návykové látky (alkohol, drogy, gambling), osoby závislé nebo přímo ohrožené závislostí, osoby opouštějící kvůli zletilosti zařízení ústavní výchovy. Osoby ohrožené sociálním vyloučením (dále jen OOSV) představují velmi různorodou skupinu, nejčastěji se jedná o osoby s nízkým vzděláním, nezaměstnané, s postižením, příslušníky menšin, osoby s psychiatrickou diagnózou, osob s dluhovou problematikou.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, definuje sociální vyloučení jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnosti se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace, kterou je myšleno oslabení nebo ztráta schopnost řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění.

Sociální pracovníci Městského úřadu Znojmo pracovali v roce 2013 se 100 osobami ohroženými sociálním vyloučením, s těmito osobami se nejvíce řešila problematika finančních prostředků, vyřizování sociálních dávek, zajištění adekvátního bydlení a hledání zaměstnání. Dalšími klienty byly osoby ohrožené rizikovým způsobem života, což bylo 19 případů. Tito klienti byli ohroženi především užíváním alkoholových i nealkoholových drog. Dále byla řešena sociální problematika s 91 osobami, které ztratily přístřeší, nebo se nacházely v nejistém či neadekvátním bydlení. Těmto osobám byla poskytnuta podpora v hledání azylového bydlení, ubytoven či nájemního bydlení. Azylový dům ve Znojmě uzavřel v roce 2013 57 nových smluv o poskytování sociální služby. Sociální pracovníci při Městském úřadě ve Znojmě poskytovali pomoc 181 osobám nezaměstnaným a osobám s materiálními problémy. Sociální kurátor pracoval s 83 osobami propuštěnými z výkonu trestu.

Sociální služby všeobecně udávají zvyšující se trend poskytování pomoci osobám se závislostí, ať už alkoholových i nealkoholových. Přibývá osob ohrožených závislostí. Užívání drog se přesouvá stále na nižší věkové kategorie. Nekoncepčně řešenou problematikou je téma závislosti na hracích automatech a problematika gamblingu.

Na Znojemsku se také často řeší problematika příslušníků romského etnika. Nejčastějšími obtížemi s touto skupinou je nezaměstnanost, nízký sociální statut rodin, nekvalitní bydlení, zadluženost, prostituce a trestná činnost. Nadále přetrvává sociální vyloučení romského etnika z běžných aktivit většinové společnosti, objevuje se jev nedostatečné jazykové gramotnosti a nedostatečné vzdělanosti, i díky tradičnímu navštěvování speciálního školství.

Stále častěji vyskytujícím se jevem je vysoká míra zadluženosti a exekucí. Osoby často na řešení tohoto problému rezignují, přichází o bydlení, práci a dochází k rozpadu rodiny.

Palčivým problémem této cílové skupiny je také nedostatek možností azylového bydlení (především rodiny s dětmi), ubytoven, sociálního bydlení, či chráněného bydlení pro osoby s psychiatrickou diagnózou.

Popis pracovní skupiny

Pracovní skupina se zabývá těmi skupinami obyvatel, u kterých je pravděpodobnost sociálního vyloučení vysoká, nebo které sociálně vyloučené do značné míry jsou. Do okruhu těchto osob patří:

- osoby nepřizpůsobivé
- osoby bez přístřeší
- osoby v krizi
- osoby žijící na okraji společnosti
- osoby zatížené dluhovou problematikou
- osoby propuštěné z výkonu trestu
- osoby opouštějící kvůli zletilosti zařízení ústavní výchovy
- osoby žijící nedůstojným způsobem života
- osoby ohrožené závislostmi
- etnické menšiny

Práce ve skupině je zaměřena především na potřeby cílové skupiny a aktivity směřují k zabránění vzniku či prohlubování sociálního vyloučení. Práce skupiny reflektuje aktuální situaci cílové skupiny, na jejichž základě vznikají analýzy a podklady pro rozvoj sociálních služeb v této oblasti.

Hlavní činností je mapování potřeb dané cílové skupiny, stávajících služeb pro cílovou skupinu, rozvoj služeb podle potřeb, eventuálně rušení nepotřebných služeb, financování služeb. Schůzky se konají i v některých zařízeních sociálních služeb, které jsou určeny pro cílovou skupinu. Členové pracovní skupiny se schází nejčastěji za dva měsíce, jinak podle potřebnosti. Komunikace mezi členy a také koordinátorkou procesu komunitního plánování probíhá i e-mailem. V rámci komunitního plánování vznikají pro danou cílovou skupinu podpůrné informační materiály, prezentace služeb v rámci Dne sociálních služeb, vzdělávací kurzy a další akce.

Veřejnost se o dění v pracovní skupině dozvídá prostřednictvím webových stránek – www.socialnisluzby-znojemsko.cz, kde jsou dostupné veškeré informace o dané pracovní skupině, pozvánky na setkání pracovní skupiny, zápisy ze setkání pracovní skupiny a také aktivity, které se dějí v rámci celého procesu komunitního plánování sociálních služeb Znojemska.

Zhodnocení plnění KP za období 2012–2014

Pracovní skupina provedla zhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2012–2014. V plánovacím období 2012–2014 byly stanoveny 3 priority, které mají další návazná opatření:

Priorita 8
Podpora stávajících pobytových a ambulantních služeb pro osoby bez přístřeší

Opatření 8.1
Zvýšení kapacity Azylového domu pro muže ve Znojmě

V roce 2012 byly realizovány veškeré aktivity, které byly naplánovány. Byla aktualizována registrace této služby, což se týkalo navýšení kapacity na 44 uživatelů. V roce 2013 byl zabezpečen provoz sociální služby azylový dům pro muže v dané kapacitě.

Opatření 8.2
Navýšení kapacity noclehárny pro muže ve Znojmě

V roce 2012 proběhly naplánované aktivity. Noclehárna byla využívána dle aktuální potřeby. V roce 2013 byl zabezpečen provoz sociální služby o kapacitě 7 lůžek.

Opatření 8.3
Zřízení centra služeb pro osoby bez přístřeší

V roce 2012 probíhalo hledání objektu, ve kterém by mohly být služby poskytovány. Probíhala jednání o možnosti poskytovat azylové ubytování pro ženy bez dětí v Azylovém domě pro muže ve Znojmě. Bylo nutné vyřešit sociální zázemí pro ženy, což se řešilo v roce 2013. Lůžka pro ženy budou zajištěna v současném azylovém domu při Centru sociálních služeb Znojmo, p.o. v roce 2014.

Centrum pro osoby bez přístřeší nebylo v roce 2013 realizováno z důvodu nenalezení vhodných prostor.

Priorita 9
Rozvoj služeb pro etnické menšiny

Opatření 9.1
Zřízení romského komunitního centra ve Znojmě

Zřízení romského komunitního centra se nepodařilo zrealizovat. V průběhu roku 2012 byla navázána užší spolupráce s Občanským sdružením IQ Roma servis. Terénní pracovnice IQ Roma 1x týdně jezdila do Znojma. V součinnosti s romským terénním pracovníkem poskytovala poradenské služby zejména pro cílovou skupinu Romů ve Znojmě. Ke konci roku byla činnost této pracovnice ve Znojmě ukončena z důvodu převedení do jiného města. Služba není od konce roku 2012 zajišťována.

V roce 2013 nebylo opatření realizováno z důvodu nenalezení vhodného realizátora, nenalezení vhodných prostor a finančních prostředků.

Opatření 9.2
Podpora spolupráce terénního pracovníka pro etnické menšiny při MěÚ Znojmo se sociálními službami

V roce 2012 byl romský terénní pracovník zaměstnancem MěÚ Znojmo a to na 50% úvazek. V roce 2012 bylo požádáno u Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny o neinvestiční dotaci za program Podpora terénní práce pro rok 2013. V roce 2012 byla nadále prostřednictvím romského terénního pracovníka poskytována pomoc příslušníkům romské komunity při vyřizování sociálních dávek, pomoc při zajišťování bydlení a pomoc při problémech s bydlením vůbec. V roce 2013 pracoval romský terénní pracovník do května 2013. Od této doby byl hledán nástupce, který byl přijat až v roce 2014.

Priorita 10
Podpora a rozvoj dostupné sítě sociálních služeb pro osoby závislé nebo ohrožené závislostí na návykových látkách

Opatření 10.1
Navýšení pracovní kapacity v Kontaktním centru Netopeer – víceúčelové drogové služby, Znojmo Sdružení Podané ruce, o.s.

Činnosti probíhaly dle harmonogramu. Z důvodu nezískání dostatečných finančních prostředků nedošlo k navýšení úvazku. Zůstal pracovní úvazek v přímé péči na této službě ve výši 1,87. Potřeba jeho navýšení neustále trvá.

Vývojový trend na období let 2015–2019

Pracovní skupina se bude v tomto období soustředit na udržení minimální sítě sociálních služeb, na rozvoj a zajištění služeb definovaných v rámci priorit a dále na další problematické oblasti cílové skupiny, jež vyvstaly na základě potřeb uživatelů, realizovaných výzkumů a SWOT analýzy. Konkrétní priority a opatření jsou podrobně definovány v následující kapitole. Problematickými oblastmi, jež je třeba řešit, jsou:

- sociální bydlení (návazné bydlení při ukončení poskytování sociální služby)
- vysoká nezaměstnanost v regionu
- zadluženost uživatelů a nedostatek financí na poskytování sociálních služeb
- nedostatečné kapacity a poskytování služeb pro uživatele s psychiatrickou diagnózou
- chybí centrum denních služeb pro osoby bez přístřeší
- chybí zařízení pro osoby v krizi (krizová lůžka)
- prohlubují se všeobecně problémy ve společnosti – přibývá lidí ohrožených závislostí, ztrátou bydlení apod.

- nedostatečná spolupráce s romskou komunitou
- negativní vnímání veřejnosti této cílové skupiny
- nedostatek vhodných prostor pro poskytování sociálních služeb
- neochota obcí podílet se na řešení problematiky této cílové skupiny

Sociální služby poskytované OOSV na Znojemsku

V rámci cílových skupin jsou registrovány a poskytovány následující sociální služby:

§37 Odborné sociální poradenství
§50 Domovy se zvláštním režimem
§57 Azylové domy
§59 Kontaktní centra
§60 Krizová pomoc
§60a Intervenční centra
§63 Noclehárny
§65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
§68 Terapeutické komunity

Seznam organizací poskytující sociální služby pro OOSV na Znojemsku

Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.
DCHB – Oblastní charita Znojmo
Emin zámek, p.o.
Salebra, o.s.
Společnost Podané ruce, o.p.s.
Spondea, o.p.s.

Priority pracovní skupiny OOSV 2015–2019

Priorita 1
Podpora ambulantních a terénních služeb pro osoby bez přístřeší

Opatření 1.1
Zřízení denního centra pro osoby bez přístřeší

Opatření 1.2
Zřízení krizových lůžek

Priorita 2
Navýšení kapacity pobytových služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

Opatření 2.1
Navýšení kapacity pobytového zařízení Emin Zámek, p.o. u služby domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

Priorita 3
Zřízení komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny

Opatření 3.1
Vytvoření komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny

Priorita 4.
Podpora pobytových služeb pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách

Opatření 4.1
Získání vhodných prostor pro poskytování sociální služby Terapeutická komunita Salebra, o. s.

Swot analýza

Silné stánky (Strengths)

- existence stávající sítě sociálních služeb
- silní, stabilní, kvalifikovaní poskytovatelé
- profesionální přístup k uživatelům služby, již vzniklé profesionální týmy
- zájem cílové skupiny o službu
- jedinečnost služby v regionu – terapeutická komunita, domov se zvláštním režimem pro osoby chronicky duševně nemocné, osoby ohrožené závislostí
- dobré umístění sociální služby Azylový dům
- informovaná společnost – např. DSS
- snaha změnit svou životní situaci
- pocit podpory – klient se má na koho obrátit
- rodinné zázemí – zachování rodiny díky poskytování sociální služby Domov pro matky a otce v tísni
- spolupráce a komunikace mezi poskytovateli sociálních služeb a dalšími subjekty
- spolupráce města s poskytovateli sociálních služeb
- fungující pracovní skupina KPSS

Slabé stránky (Weaknesses)

- financování
- rizika poskytování sociální služby v terénu
- podmínka zaměstnavatelů – čistý výpis z rejstříku trestů
- chybí cenově dostupné soc. bydlení, ubytovny
- chybí denní centrum pro lidi bez domova
- nezaměstnanost
- narůstající životní náklady
- nízké sebevědomí, agresivita, nedůslednost, psychické problémy, nedomýšlí důsledky svého jednání, demotivace
- špatný přenos informací ke klientům
- přibývá lidí ohrožených závislostí, ztrátou přístřeší, sociálním vyloučením
- chybí prevence v oblasti závislostí
- chybí bydlení pro jednotlivce v krizi
- nedostatečná spolupráce s romskou komunitou, nedostatek poskytovaných služeb vzhledem ke specifickému životnímu stylu
- negativní vnímání cílové skupiny OOSV
- nezapojenost, nezájem obcí spolupracovat na řešení oblasti sociálních služeb

Příležitosti (Opportunities)

- poptávané rekvalifikační kurzy (zednické práce, svářečský průkaz, vazačský průkaz, skladová evidence, kuchař-číšník, kurzy NJ)
- otevřený pracovní trh v Rakousku
- zřízení veřejné služby pro město, kterou by mohl uživatel služby AD vykonávat a udržovat prac. návyky → finanční motivace
- využít granty a dotace na vzdělávání → vysoká nezaměstnanost v regionu Znojmo → pořádání kurzů bez nutnosti dojíždění
- znovunalezení rovnováhy u klienta
- hospodaření s financemi z pohledu klienta
- možnost vlastního bydlení
- zaměstnání
- stmelení rodiny
- spolupráce s jinými organizacemi, krajem
- návazné služby na služby sociální
- využití procesu KPSS
- využití dobrovolníků
- výměna zkušeností a spolupráce se zahraničními organizacemi
- spolupráce s komerčními firmami

Hrozby (Threats)

- nedostatek financí, nezájem klientů o službu
- zřízení obdobné služby v regionu
- málo pracovních příležitostí, nezaměstnanost
- neprovázanost rekvalifikací z ÚP na skutečnou potřebu zaměstnavatelů
- demotivace hledat krátkodobé brigády → ponížení dávek → neschopnost udržet prac. návyky, rezignace
- nárůst mladých do 30-ti let bez kvalifikace, s problémy s návykovými látkami, krimi minulostí, bez domova a rodinného zázemí
- změna skladby uživatelů azylového domu 1/3 mladí do 30-ti let
- neschopnost začlenit se do společnosti
- exekuce, trestná činnost, násilí, odebrání dětí
- přibývá osob bez finančních prostředků
- neschopnost uživatelů hradit za služby
- nedostatek kapacity pracovníků ve službách (chybějící finance)
- veřejné mínění (nezájem veřejnosti, předsudky, odmítavý přístup …)
- změna politické situace, změna legislativy
- na jednoho pracovníka mnoho klientů – ohrožení pracovníka sy. vyhoření
- chybí prostory pro poskytování soc. služeb
- jedinečnost sociálních služeb – v případě zániku není, kdo by službu poskytoval, nedostatek kapacit

Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny

Priorita 1	Podpora ambulantních a terénních služeb pro osoby bez přístřeší
Zdůvodnění priority	Dle statistik a nově provedených analýz osob bez přístřeší přibývá. Priorita reaguje na nedostačující sociální služby pro osoby bez přístřeší, osoby v krizi a osoby v nepříznivé sociální situaci. Tyto sociální služby jsou nedostačující jak pro muže, tak pro ženy. Ve Znojmě chybí centrum s komplexní nabídkou potřebných služeb pro osoby bez přístřeší, kde by byly poskytnuty podmínky pro osobní hygienu, pomoc při zajištění stravy, pomoc při uplatnění práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Není řešena krizová pomoc formou krizových lůžek pro ženy bez dětí a muže.
Opatření 1.1.	**Zřízení denního centra pro osoby bez přístřeší**
Popis opatření a zdůvodnění	Z důvodu nenaplnění opatření v předchozím plánovacím období 2012–2014 a přetrvávající potřeby tohoto zařízení, je realizace opatření převedena do období 2015–2019. Zvýšení kvality a dostupnosti služeb sociální prevence pro osoby ohrožené sociální exkluzí. Součástí centra má být poskytování registrovaných sociálních služeb – krizová pomoc, nízkoprahové denní centrum. Součástí bude: – pobytová místnost pro osoby v krizové situaci – zabezpečení osobní hygieny, čistého oblečení, praní prádla – potravinová pomoc – zajištění základních životních potřeb – pomoc a podpora při uplatnění na trhu práce, při vyřizování běžných záležitostí, prosazování práv a další aktivity podporující sociální začleňování osob – řešení individuálních problémů pomocí tvorby individuálních plánů
Stav v roce 2014	– neexistující služba
Cílový stav na konci roku 2019	Dojde k nalezení vhodných prostor pro poskytování této služby, nalezení realizátora, finančních prostředků, následné registrace sociálních služeb dle zákona o sociálních službách a poskytování sociální služby.
Dopad na cílovou skupinu	– pokles počtu osob postižených sociální exkluzí – prevence sociálně patologických jevů – zabezpečení dočasného ubytování pro osoby v extrémní tísni – zvýšení úrovně osobní hygieny – zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce
AKTIVITY	2015–2019 – hledání poskytovatele – vytipování vhodného objektu ve vlastnictví města Znojma – zajištění projektové dokumentace v případě rekonstrukce, či výstavby – vyhotovení rozpočtu včetně analýz finančních zdrojů – registrace sociálních služeb – příjem pracovníků – poskytování služeb
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Město Znojmo, poskytovatelé sociálních služeb Partneři: JMK, MPSV
Předpokládané zdroje financování	– uživatel – Město Znojmo – MPSV, JMK, EU
Kritéria hodnocení	– zřízení služby – počet uživatelů a návštěvnost služby – počet lůžek – registrace služby
Rizika realizace opatření	– nezískání vhodného objektu – nenalezení realizátora – nezískání finančních prostředků

Opatření 1.2.	**Zřízení krizových lůžek**
Popis opatření a zdůvodnění	Krizová lůžka nejsou na Znojemsku zajištěna. Mohla by být zřízena v rámci plánovaného denního centra pro osoby bez přístřeší. Na základě jednání v pracovní skupině a s odborníky je neustále evidována potřebnost zajištění této služby. Jedná se o službu na přechodnou dobu poskytovanou osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Jedná se o osoby, které řeší akutní krátkodobou bytovou tíseň – oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby ve finanční nouzi. Součástí služby bude: – ubytování na přechodnou dobu – zabezpečení osobní hygieny, čistého oblečení, praní prádla – poskytnutí stravy nebo pomoc při jejím zajištění – pomoc při vyřizování běžných záležitostí, prosazování práv a oprávněných zájmů – řešení individuálních problémů, sociálně terapeutické činnosti
Stav v roce 2014	Neexistující služba.
Cílový stav na konci roku 2019	Dojde k nalezení vhodných prostor pro poskytování této služby, nalezení realizátora, finančních prostředků, následné registrace sociální služeb dle zákona o sociálních službách a poskytování sociální služby.
Dopad na cílovou skupinu	– řešení akutní krátkodobé bytové tísně – oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby ve finanční nouzi – prevence sociálně patologických jevů – snížení rizika, že se krize u dané osoby bude dále prohlubovat
AKTIVITY	2015–2019 – hledání poskytovatele – vytipování vhodného objektu ve vlastnictví Města Znojma (v případě potřeby rekonstrukce vyhotovení projektové dokumentace) – vyhotovení rozpočtu včetně analýz finančních zdrojů – registrace sociální služby – příjem pracovníků – poskytování služeb
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Město Znojmo, poskytovatelé sociálních služeb Partneři: JMK, MPSV
Předpokládané zdroje financování	– uživatel – Město Znojmo – MPSV, JMK, EU
Kritéria hodnocení	– počet uživatelů – počet lůžek – registrace služby
Rizika realizace opatření	– nezískání vhodného objektu – nezájem ze strany poskytovatelů zajišťovat tuto službu – nezískání finančních prostředků

Priorita 2	**Navýšení kapacity pobytových služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách**
Zdůvodnění priority	Cílem priority je především podporovat vznik nových zařízení nebo rozšiřování kapacit u stávajících zařízení pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách. Z důvodu dlouhodobého neuspokojení poptávky po sociální službě domov se zvláštním režimem pro cílovou skupinu osob s chronickým duševním onemocněním a osob ohrožených závislostí na návykových látkách je důležité podporovat rozvoj této služby. Na okrese Znojmo je jediné zařízení tohoto typu pro danou cílovou skupinu o kapacitě 60 lůžek.

Opatření 2.1.	**Navýšení kapacity pobytového zařízení Emin Zámek, p.o. u služby domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostí na návykových látkách**
Popis opatření a zdůvodnění	Zařízení o kapacitě 60 lůžek dlouhodobě eviduje 125 neuspokojených žádostí o umístění. Také ze strany členů pracovních skupin a dalších odborníků je navýšení kapacity u této služby podporováno. V rámci JMK je toto zařízení jedinečné. Nejbližší zařízení se stejnou cílovou skupinou se nachází v Hodoníně. Naše zařízení ročně opustí v průměru tři klienti (úmrtí, samostatný život). Čekací doby na přijetí jsou v délce 5–10 let. Žadatelé o službu tak končí v zařízeních, která nejsou schopna poskytnout těmto uživatelům dostatečnou péči a dohled V rámci opatření by byla realizována výstavba nového pavilonu na pozemcích patřících stávajícímu zařízení. Provizorní rozpočet na výstavbu pavilonu (bez vybavení) pro 50 klientů by činil cca 50 mil. Kč. Výstavbou nového pavilonu by došlo k navýšení o 50 uživatelů služby na celkový počet 110 uživatelů. K navýšení u personálu by došlo pouze u PSS v přímé obslužné a základní výchovné nepedagogické činnosti. Nárůst nových PSS by byl 20 pracovníků. Další variantou je využití půdních prostor ve stávajícím objektu. Může zde být vystavěna řada pokojů jedno a dvoulůžkových. Odhadovaná cena nástavby je cca 25 miliónů Kč. V této variantě by došlo k odbourání vícelůžkových pokojů, kde by v horním patře byli ve většině mobilní klienti, kteří jsou schopni se orientovat v prostoru, v přízemí by to byli uživatelé částečně mobilní nebo imobilní.
Stav v roce 2014	Jednání se zástupci JMK o rozšíření kapacity Emina zámku a případné přepracování projektových dokumentací s žádostí o financování.
Cílový stav na konci roku 2019	Do roku 2019 dojde k navýšení kapacity o 50 uživatelů a o 20 pracovníků, prostřednictvím realizace výstavby nové budovy či půdní vestavby.
Dopad na cílovou skupinu	– zkrácení čekací doby na umístění klientů do zařízení – umístění větší skupiny potřebných klientů
AKTIVITY	2015–2019 2015 – zahájení výstavby Od 2016 – otevření nových ubytovacích prostor – příjem a zaškolení pracovníků – registrace navýšené kapacity
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Emin zámek, p.o., JMK
Předpokládané zdroje financování	– z rozpočtu JMK
Kritéria hodnocení	– počet žadatelů o umístění do zařízení – získané finanční prostředky na realizaci projektu – nové kapacity pro uživatele
Rizika realizace opatření	– nedostatek finančních zdrojů – nezískání povolení od památkového ústavu a od ochránců přírody – malá podpora ze strany JMK

Priorita 3	**Zřízení komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny**
Zdůvodnění priority	Na základě poznatků zjištěných terénními pracovníky sociálních služeb a na základě návrhů pracovní skupiny „Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny“ a také pracovní skupiny „Děti, mládež, rodina“ by bylo vhodné vytvořit ve Znojmě komunitní centrum pro národnostní a etnické menšiny, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené. Podpora a rozvoj v oblasti činnosti národnostních a etnických menšin. Naplňování programů a projektů podporovaných Evropskou unií, vládou a jinými orgány a organizacemi.
Opatření 3.1.	**Vytvoření komunitního centra pro národnostní a etnické menšiny**
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je vytvořit a zajistit zázemí a prostředí pro pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí zaměřených na integraci občanů hlásících se k národnostním a etnickým menšinám, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené. Dále poskytnout zázemí různým grantovým projektům zaměřeným na národnostní a etnické menšiny. Realizací tohoto opatření bude zajištěna sociální práce pro národnostní a etnické menšiny, práce s rodinou, příprava dětí na vstup do školy, sociální a právní poradenství. Dojde k podpoře zvyšování společenského a sociálního vědomí, zvyšování a podpoře vzdělávání. Bude poskytována pomoc a rady při zdolávání obtížných životních situací, bude podporováno začleňování do společnosti a dojde ke snižování sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování.

Stav v roce 2014	Není vhodný objekt pro zřízení komunitního centra, není zajištěno financování provozu centra.
Cílový stav na konci roku 2019	Zřízené komunitní centrum pro národnostní a etnické menšiny poskytuje zázemí a služby osobám, pro které bylo zřízeno.
Dopad na cílovou skupinu	– podpora zvyšování společenského a sociálního vědomí – větší zájem o vzdělání – snazší zdolávání obtížných životních situací – snižování sociálních rizik, rizikového chování – začleňování do společnosti – multikulturní prostředí umožňující seznamování se a sbližování národnostních a etnických menšin
AKTIVITY	2015–2019 – vyhledání a vytipování vhodného objektu – hledání realizátora a poskytovatele služby – zajištění financí na zprovoznění objektu – příjem pracovníků – poskytování služby
Realizátoři a partneři	Realizátoři: občanské sdružení, nezisková organizace Partneři: Město Znojmo, obce, školy, kulturní, společenské a sportovní organizace
Předpokládané zdroje financování	– Město Znojmo, spolupracující obce, MPSV, JMK, EU
Kritéria hodnocení	Zajištění prostředí pro různé kultury a společenské potřeby národnostních a etnických menšin a jejich volnočasových aktivit a sociálních potřeb.
Rizika realizace opatření	– nenalezení vhodného objektu – nedostatek financí pro zřízení Komunitního centra – kumulace rizikových a závadových osob – negativní postoj obyvatel Znojma, Města Znojma – zvýšená bezpečnostní rizika v okolí Komunitního centra

Priorita 4.	**Podpora pobytových služeb pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách**
Zdůvodnění priority	Terapeutická komunita je nejefektivnější léčbou závislostí na návykových látkách. Terapeutická komunita Salebra je jedinou komunitou svého druhu na Znojemsku a teprve druhou na celé jižní Moravě. Základním cílem služby je zapojení klienta do běžného života tak, aby v něm obstál bez zatěžování sociálního systému a zároveň mu přinášel uspokojení. V terapii se klade důraz na celkový rozvoj osobnosti klienta, který vede k nastartování celoživotního procesu růstu a rozvoje sebe sama. Přitom se především zaměřuje na vývoj osobnosti, emocí, chování, rozvoj kompetencí přežít a být profesně zajištěn, duchovní růst osobnosti, etiku a společenské hodnoty. Terapeutická komunita již třetím rokem poskytuje službu v nevyhovujících prostorách.
Opatření 4.1.	**Získání vhodných prostor pro poskytování sociální služby Terapeutická komunita Salebra, o.s.**
Popis opatření a zdůvodnění	Terapeutická komunita již třetím rokem poskytuje službu v nevyhovujících prostorách. Problémy jsou především v nedostatku prostoru pro kapacitu patnácti klientů, vysoký nájem, problémy s vodou a odpady. Tím, že je služba poskytována v pronajatých prostorách soukromého majitele, nelze čerpat ani dotace investičního charakteru. Jedním z možných opatření je získat nemovitost od obcí v regionu za symbolický nájem nebo darem pro toto zařízení. Další možností je získání pozemku pro vybudování nového objektu nebo rekonstrukce objektu stávajícího. Důvodem nalezení nového objektu je kromě vyhovujících podmínek pro klienty na roční léčebný pobyt také větší možnosti pro maximální soběstačnost zařízení, nižší závislost na dotacích apod. Tohoto lze dosáhnout většími možnostmi v rámci pracovní terapie klientů (např. pozemek, dílny apod.), kde klienti v rámci budování pracovních návyků mohou významně přispět ke stabilizaci zařízení.
Stav v roce 2014	Nevyhovující prostory stávajícího objektu, pronájem od soukromého subjektu. Kapacita služby je 15 lůžek.
Cílový stav na konci roku 2019	Terapeutická komunita Salebra bude poskytovat službu ve vlastních prostorách nebo ve vyhovujících pronajatých prostorách.
Dopad na cílovou skupinu	– vyhovující prostředí pro roční léčebný pobyt klientů – větší možnosti pro rozvoj pracovních návyků – rodinná terapie (víkendové pobyty pro rodiče, děti a blízké klientů)

AKTIVITY	– jednání se starosty a zastupiteli jednotlivých obcí ve znojemském regionu (2014) – žádost o investiční dotace, které jsou plánované od roku 2015 (rekonstrukce získaného objektu, nákup objektu, výstavba objektu)
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Salebra o.s.
Předpokládané zdroje financování	– Salebra, o.s. – obce v regionu – JMK, církve, dotace EU
Kritéria hodnocení	– poskytování sociální služby ve vyhovujících a méně nákladných prostorách
Rizika realizace opatření	– obava obcí z cílové skupiny, neochota obcí, nenalezení vhodného objektu, pozemku atd. pro poskytování služby

Výklad pojmů – pojmosloví

POJEM		DEFINICE
1.	Deklarovaný počet reálných klientů za rok	Klienti na základě uzavřených smluv – ústních i písemných. Jeden uživatel = jedno rodné číslo. Údaj se uvádí za jeden celý kalendářní rok.
2.	Denní kapacita služby	Počet klientů, kterým je organizace kapacitně schopna poskytnout službu za jeden den.
3.	Intervence	Sociální práce s klientem trvající 30 minut a více. Nutno přepočítat na jednotky, kdy jednotka = 30min. Jedná se o vnější zásah sociálního pracovníka nebo pracovníka v sociální službě do procesu změny životního stylu klienta/uživatele, resp. zájemce o službu. Proces změny a konečný stav, ke kterému klient v rámci poskytování služby směřuje, je součástí osobní dokumentace o klientovi. Intervence má zpravidla charakter strukturovaného rozhovoru a směřuje ke zřetelnému cíli, který koresponduje s cíli služby a s dojednanými, individuálně naplánovanými osobními cíli uživatele. Intervence může mít podobu: • osobního rozhovoru (záznam osobního rozhovoru je součástí dokumentace o poskytování služby), • telefonického rozhovoru (záznam o telefonickém rozhovoru je součástí dokumentace o poskytování služby), • elektronické, popř. písemné korespondence, např. zpráva navazující instituci, odpovědi na dotazy klienta (e-mail je součástí dokumentace o poskytování služby). Základní typy intervencí, které lze v rámci individuálního projektu vykazovat: • individuální (sociální práce pracovníka s klientem, individuální pohovor, doprovod klienta), pokud je individuální intervence prováděna dvěma pracovníky (a k přítomnosti více pracovníků existují opodstatněné důvody), načítá se časový objem intervence 2×. • skupinová (např. vzdělávací aktivity klientů, edukace, rodinné terapie, doprovodné volnočasové/zájmové aktivity související s nabídkou činností pro klienty); vykazované skupinové intervence se nevztahují k počtu účastníků skupinové aktivity, ale k časovému objemu skupinové práce s klienty a počtu pracovníků, účastných skupinové aktivity. • externí/kooperativní (intervence, jež jsou realizovány ve prospěch klienta, kdy klient nemusí být při této intervenci přímo účasten, např. jednání s úřady a jinými institucemi ve prospěch uživatele služby, jednání s jiným odborníkem ve prospěch uživatele soc. služby, jednání s rodinným příslušníkem ve prospěch uživatele soc. služby aj). Do časového objemu intervence lze započíst samotný rozhovor nebo práci s klientem, přípravu pracovníka na intervenci, provedení zápisu o intervenci.
4.	Kontakt	Jedná se o setkání s klientem trvající nad 10 minut (10–30 minut). Nutno přepočítat na jednotky, kdy jednotka = 10min. Oboustranná interakce mezi pracovníkem v sociální službě/sociálním pracovníkem a klientem, popř. zájemcem o sociální službu, která vede k prohloubení vzájemné důvěry a nebo k vytvoření prostoru pro nabídku a následnou realizaci služby. Kontakt má zpravidla formu nestrukturovaného rozhovoru pracovníka s klientem a směřuje ke zřetelnému cíli, který koresponduje s cíli služby a s dojednanými, individuálně naplánovanými osobními cíli uživatele (případně vede k uzavření dohody o poskytování či neposkytování sociální služby ve fázi jednání se zájemcem). Kontakt může být: osobní, telefonický, elektronický, písemný. Základní typy kontaktů, které lze vykazovat: • nespecifikovaný v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež (kontakt se zařízením bez čerpání služby, např. využití prostor služby, pasivní trávení volného času apod.), • specifikovaný (uživatel využívá alespoň něco z nabídky pracovníka/zařízení), • prvokontakt (jednání se zájemcem o službu, depistáž).
5.	Lůžkoden	Obsazenost lůžkové kapacity klientem u pobytových služeb. Jedná se o tzv. obsazenost lůžkové pobytové kapacity služby. Celkový počet dní, které stráví všichni klienti v daném zařízení, tj. počet obsazených lůžek násobený počtem dní. Ukazatel vychází z celkového počtu klientů a počtu dní, které stráví na lůžku.

6.	**Nepřímá péče**	Ostatní činnosti a práce (úklid, účetnictví atd.), činnosti, které nesouvisí s odborným poskytováním sociální péče. Rámcový výčet profesí v nepřímé péči: – ředitel, zástupce ředitele (v případě, že se nepodílí na přímé péči), – administrativní pracovník, – personální pracovník, personalistka (mzdová, účetní), – ekonom, – pomocný pracovník (nepřímá péče), – účetní, hlavní účetní, rozpočtář, – provozní pracovník, – vedoucí autoprovozu, – bezpečnostní a požární technik, – řidič (pro přímou i nepřímou péči), – vedoucí střediska – koordinátor, koordinátor např. pečovatelské služby (neplatí v případě, kdy je vedoucí služby současně i pracovníkem v přímé péči), – správce budovy, – technický pracovník. Mezi nepřímé náklady se řadí veškeré náklady na odměňování pracovníků, kteří vykonávají tyto aktivity (podle pravidel ESF): – vedení účetnictví včetně vedení mezd pracovníků; – vedení rozpočtu (pozn.: Nepřímým nákladem je vedení rozpočtu v organizaci, nikoli vedení rozpočtu projektu jako součást finančního řízení projektu (finanční manažer projektu, který neprovádí zaúčtování a zpracování mezd, patří do přímých nákladů projektu).); – personalistika (zajištění pracovněprávní agendy, pracovní smlouvy, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, péče o zaměstnance apod.); – zajištění vstupních lékařských prohlídek; – zajištění školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v režimu stanoveném právními předpisy ČR; – zajištění ostrahy; – zajištění úklidu a čištění; – zajištění opravy a údržby zařízení, vybavení a využívaných nemovitostí; – zajištění publicity pomoci z ESF (zejména dle článku 8 nařízení Komise (ES) č. 1828/2006), včetně monitoringu tisku (např. inzerce, pronájem prostor pro tiskovou konferenci, občerstvení na tiskovou konferenci, výroba propagačních předmětů, letáků apod.), s výjimkou případů, kdy jsou opatření publicity hlavní činností projektu (zejména u projektů zaměřených na změnu povědomí cílové skupiny apod.); – správa počítačových sítí a internetových stránek, včetně jejich aktualizace; – zajištění kopírování; – zajištění tisku pro administraci projektu a pro publicitu.
7.	**Obložnost**	Ukazatel využití lůžkového fondu v %, tj. využitá kapacita lůžek v %. V ČR je počítána po odečtení lůžek vyřazených z provozu a nikoli z průměrného evidenčního počtu lůžek. Relevantní ukazatel: průměrná roční obložnost.
8.	**Okamžitá kapacita služby**	Počet pracovníků, kteří se mohou v jeden moment (v daný okamžik) věnovat klientům (zjišťováno pouze u odborného sociálního poradenství).
9.	**Osobohodina**	Hodina péče o klienta ze strany sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách – především u terénních služeb. Jedná se o osobohodinu přímé péče s klientem bez zohlednění doby strávené na cestě. Doba cesty za klientem je u terénních služeb zohledněna v jiném kritériu – teritoriální dosah služby. Do osobohodin se započítává pouze základní činnost služby, nikoli fakultativní úkony.
10.	**Počet úvazků**	Počet zaměstnanců přepočtený na celé úvazky za rok (úvazek = 8 hodin). Jedná se o všechny pracovní úvazky, které jsou vykonávány formou pracovních smluv, dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce. Do personálních nákladů u pracovních smluv a DPČ prosím zahrňte všechny osobní náklady na zaměstnance za kalendářní rok, tj. tzv. hrubé mzdy (platy) a s nimi související povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem. V případě DPP vyčíslete celkové výdaje za všechny zaměstnance v režimu DPP za kalendářní rok (u měsíčních příjmů do 10 tis. Kč bez odvodů na sociální a zdravotní pojištění, u měsíčních příjmů nad 10 tis. Kč včetně odvodů). Počet úvazků vyjádřete celkovým počtem odpracovaných hodin vyděleným osmi (jeden celý úvazek = 8 hodin).

11.	**Příjmy od klientů**	Finanční prostředky vybrané od klientů na základě úhradové vyhlášky v návaznosti na zákon č. 108/2006 Sb. Jedná se o všechny prostředky včetně těch, které jsou vybrány od klientů v návaznosti na poskytování konkrétní služby podle ceníku služeb. V těchto příjmech nejsou zohledněny tzv. fakultativní služby.
12.	**Přímá péče**	Odborná péče poskytovaná kvalifikovaným personálem (sociálním pracovníkem nebo pracovníkem v sociálních službách). Rámcový výčet profesí v přímé péči (podle zákona č. 108/2006 Sb.): a) sociální pracovníci za podmínek stanovených v §109 a 110 zákona č. 180/2006 Sb., b) pracovníci v sociálních službách, c) zdravotničtí pracovníci, d) pedagogičtí pracovníci, e) manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.
13.	**Přímá sociální péče**	Odborná sociální péče poskytovaná kvalifikovaným personálem (sociálním pracovníkem nebo pracovníkem v sociálních službách). Rámcový výčet profesí v přímé péči (podle zákona č. 108/2006 Sb.): a) sociální pracovníci za podmínek stanovených v §109 a 110 zákona č. 180/2006 Sb., b) pracovníci v sociálních službách, c) manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.
14.	**Úkon**	Dle vyhlášky MPSV, relevantní u pečovatelské služby: počet rozvezených obědů/ostatní úkony.
15.	**Uživateloměsíc**	Jako uživateloměsíc lze vykázat jednu osobu pouze jedenkrát v jednom kalendářním měsíci v případě, že v příslušném kalendářním měsíci využila alespoň jednu ze základních činností sociální služby.

Zdroj: Metodika hodnocení registrovaných sociálních služeb v návaznosti na optimalizaci sítě sociálních služeb v Jihomoravském kraji, říjen 2013

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Graf 1: Počet obyvatel v ORP Znojmo podle pětiletých věkových skupin k 31.12.2009
Graf 2: Počet obyvatel v ORP Znojmo podle pětiletých věkových skupin k 31. 12. 2012
Graf 3: Zastoupení cílových skupin osob dle vyjádření zástupců obcí
Graf 4: Procentní vyjádření sociálních služeb ve SO ORP Znojmo k 31.3.2014
Graf 5: Struktura zřizovatelů k 31.3.2014
Graf 6: Náklady na služby sociální péče – rok 2012, 2013
Graf 7: Náklady na služby sociální prevence – rok 2012, 2013
Graf 8: Přehled zdrojů financování registrovaných sociálních služeb v roce 2012 a 2013

Obrázek 1: Obce s velmi nízkou a velmi vysokou hodnotou indexu stáří, SO ORP Znojmo, k 31.12.2009
Obrázek 2: Míra nezaměstnanosti v obcích SO ORP Znojmo, k 31.12.2009
Obrázek 3: Podíl nezaměstnaných na počtu obyvatel ČR k 28.2.2014
Obrázek 4: Rozmístění sociálních služeb podle druhů v SO ORP Znojmo k 31.12.2013
Obrázek 5: Rozmístění pobytových sociálních služeb v SO ORP Znojmo k 31.12.2013
Obrázek 6: Rozmístění terénních sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v SO ORP Znojmo k 31.12.2013
Obrázek 7: Působení rané péče v SO ORP Znojmo k 31.12.2013
Obrázek 8: Působení sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v SO ORP Znojmo k 31.12.2013

Tabulka 1: Pohyb obyvatelstva v ORP Znojmo v letech 2010–2012
Tabulka 2: Výše příspěvku na péči za kalendářní měsíc v Kč
Tabulka 3: Počet příjemců příspěvku na péči dle věkových skupin k 1.3.2014 v SO ORP Znojmo
Tabulka 4: Přehled poskytovatelů sociálních služeb k 31.3.2014 a jimi poskytované sociální služby
Tabulka 5: Počet registrovaných typů sociálních služeb na Znojemsku k 18.3.2014
Tabulka 6: Zřizovatelé organizací poskytujících sociální služby na Znojemsku k 18.3.2014
Tabulka 7: Kapacity sociálních služeb poskytovaných na Znojemsku
Tabulka 8: Dotace přidělené z rozpočtu města Znojma v roce 2013 a rok 2014
Tabulka 9: Příspěvky z rozpočtu obcí poskytovatelům sociálních služeb registrovaným dle Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. na poskytované sociální služby v dané obci
Tabulka 10: Celkové náklady sociálních služeb – rok 2012, rok 2013
Tabulka 11: Služby sociální prevence financované z IP SSP JMK – náklady služeb v roce 2013
Tabulka 12: Přehled zdrojů financování registrovaných sociálních služeb v roce 2012 a 2013

Seznam zkratek

A – ambulantní forma služby
a.s. – akciová společnost
AD – azylový dům
CSS Znojmo – Centrum sociálních služeb Znojmo
ČSÚ – Český statistický úřad
DCHB – Diecézní charita Brno
DMR – děti, mládež, rodina
DOZP – domov pro osoby se zdravotním postižením
DPS – dům s pečovatelskou službou
DS – domov pro seniory
DZR – domov se zvláštním režimem
EU – Evropská unie
IP – Individuální projekt
IP SSP JMK – individuální projekt „Zajištění vybraných služeb sociální prevence v Jihomoravském kraji“
JMK – Jihomoravský kraj
KC – kontaktní centrum
KP – komunitní plánování
KPSS – komunitní plánování sociálních služeb
KÚ – krajský úřad
MěÚ – Městský úřad
MMB – Magistrát města Brna
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
MV ČR – Ministerstvo vnitra ČR
NNO – nestátní nezisková organizace
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
o.p.s. – obecně prospěšná organizace
o.s. – občanské sdružení
OCH Třebíč – Oblastní charita Třebíč
OCHZ – Oblastní charita Znojmo
OOSV – osoby ohrožené sociálním vyloučením
OPLZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
ORP – obec s rozšířenou působností
OSPOD – oddělení sociálně – právní ochrany dětí
OZP – osoby se zdravotním postižením
P – pobytová forma služby
p.o. – příspěvková organizace
PNP – příspěvek na péči
POU – pověřený obecní úřad
PS – pečovatelská služba
PSS – poskytovatel sociálních služeb
RVKPP – Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky
s.r.o. – společnost s ručením omezeným
SAS – sociálně aktivizační služba
SDLB – Sčítání domů, bytů a lidu
SO – spádová oblast
SO ORP – spádová oblast obce s rozšířenou působností
SPRS – společnost pro ranou péči
SPRSS – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
SS – sociální služby
STP – Svaz tělesně postižených Znojmo
T – terénní forma služby
TP – terénní programy

Zpracovaly: Lucie Rocková, Martina Svobodová
Grafická úprava a tisk: LITERA BRNO, Tábor 43a, 612 00 Brno
Náklad: 500 ks
Zadal: Centrum sociálních služeb, p.o. Komunitní plánování sociálních služeb Znojemska
1. vydání květen 2014